

Innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

ul. Pańska 81/83, 00-834 Warszawa

tel.: 801 332 202, 22 574 07 07

e-mail: info@parp.gov.pl

www.pytania.parp.gov.pl

INNOWACJE W OBSZARZE WÓD ŚRÓDLĄDOWYCH LUB MORSKICH 10/01/2022

Czy w kryterium Innowacyjność poszczególnym poziomom został przypisany taryfikator? Jeśli tak, to czy poziom przedsiębiorcy otrzyma 1 pkt., poziom branży 2 pkt., poziom krajowy 3 pkt., poziom międzynarodowy 4 pkt. Czy też przewidziano inną skalę oceniania?

Zgodnie z „[Kryteriami wyboru projektów](#)” stanowiącymi Załącznik nr 5 do [Ogłoszenia konkursu](#) w kryterium „Innowacyjność” nie przewidziano taryfikatora przyznania konkretnej liczby punktów za spełnienie określonego warunku zawartego w treści kryterium. Ocenie podlega m.in. stopień spełnienia kryterium co oznacza, że Wnioskodawcy spełniający kryterium w wyższym stopniu otrzymają wyższą ocenę punktową. Na stopień spełnienia kryterium będzie miał wpływ poziom innowacyjności jednak nie jest to jedyna przesłanka warunkująca liczbę otrzymanych punktów. Eksperti oceniający informacje przedstawione przez Wnioskodawcę do określenia liczby punktów będą analizować także inne elementy wskazane w opisie kryterium np. znaczenie innowacji dla potrzeb odbiorcy. Skala punktacji wykorzystywana do oceny ww. kryterium została przedstawiona w powyższym dokumencie i wynosi od 0 pkt. do 4 pkt.

Chciałbym dodać wiersze do prognoz finansowych (tabela Założenia do RZiS projekt). Jest tam możliwość wpisania tylko 3 produktów, a my mamy nowych 9. Nie da się tego zrobić, bo arkusz jest chroniony i nie można dodać wierszy. Co należy zrobić?

W tabelach finansowych Wnioskodawcy mają możliwość w zakładce „założenia do RZiS projekt” wskazać maksymalnie 3 produkty. W przypadku gdy Wnioskodawca planuje wdrożyć więcej niż 3 produkty powinien zagregować planowane do osiągnięcia przychody ze sprzedaży do 3 pozycji produktowych np. 1 pozycja w przedmiotowym przypadku będzie agregować przychody z tyt. 3 produktów. W celu wyjaśnienia takiego podejścia Wnioskodawca powinien przedstawić przyjęte

założenia we wniosku o udzielenie wsparcia (sekcja IX Opłacalność projektu i uzasadnienie jego realizacji; pole : Szczegółowe założenia do prognoz finansowych (...)). Można też dodać dodatkowy arkusz w tabelach finansowych (taka możliwość została przewidziana tj. dodanie dodatkowego arkusza nie jest zablokowane do edycji). W takim arkuszu Wnioskodawca może przedstawić przyjęte założenia w zakresie przychodów ze sprzedaży produktów projektu, w tym w jaki sposób zostały one zagregowane w zakładce "Założenia do RZiS Projekt" w celu przedstawienia przychodów ze sprzedaży wszystkich produktów będących przedmiotem wdrożenia. Kluczowe jest by w prognozach finansowych w tym również w zakładce "Założenia do RZiS Projekt" odzwierciedlić prognozowane realne przychody ze sprzedaży wynikające ze zrealizowania projektu. Dane te będą stanowiły podstawę do określenia opłacalności projektu przez pryzmat osiągniętego zwrotu z inwestycji.

Co gdy planowany jest zakup np. środków trwałych od partnera norweskiego, w sytuacji gdy partner nie zrealizuje określonej roli zapisanej we wniosku, a wnioskodawca otrzyma dodatkowe punkty na etapie oceny właśnie za partnerstwo oraz decyzję pozytywną?

Prosimy o zwrócenie uwagi na to, że zarówno wniosek o udzielenie wsparcia jak i umowa partnerstwa są załącznikami do Umowy w sprawie projektu, zatem beneficjent jest zobowiązany do realizacji umowy zgodnie z treścią wniosku i umowy partnerstwa. Ponadto, kwestie projektów partnerskich regulowane są w § 16. Umowy w sprawie projektu „Projekty partnerskie”, który w punkcie 3 wskazuje, że: „Beneficjent ponosi odpowiedzialność za działania i zaniechania partnera”, oraz „zapewnia prawidłową realizację zadań przez partnera oraz należyte wykonywanie przez niego obowiązków, które są niezbędne do realizacji Umowy (...)” – § 16 punkt 2 ust. 2. W końcu Beneficjent „niezwłocznie informuje PARP o zmianach w umowie partnerstwa mających wpływ na realizację projektu” - § 16 punkt 2 ust. 1. Zatem, wszelkie przypadki niewywiązywania się przez partnera projektu ze zobowiązań wynikających z umowy partnerstwa, a wpływające na prawidłową realizację projektu powinny być bezzwłocznie zgłaszane PARP i będą rozpatrywane indywidualnie. Należy jednak pamiętać o zapisach § 18. Umowy w sprawie projektu „Rozwiązanie

Umowy”, punkt 3, ust. 8, który mówi, że „PARP może rozwiązać Umowę w formie pisemnej ze skutkiem natychmiastowym, w przypadku gdy Beneficjent: (...) nie osiągnął celów projektu”.

Co w sytuacji, kiedy partner norweski poniesie koszty w wyniku, których zakupi środek trwały, a następnie wystawi na to refakturę na Wnioskodawcę (podmiot polski), który przedstawi go do rozliczenia i refundacji? Co się dzieje, jeżeli taki środek trwały na stałe znajdować się będzie w Norwegii? Czy przedstawienie kosztów do rozliczenia jest możliwe i wiąże się ze wskazaniem miejsca realizacji projektu również w Norwegii?

W Programie Rozwój Przedsiębiorczości i Innowacje wnioskodawca i partner muszą określić swoje zadania w umowie partnerstwa. Kwalifikowane będą wyłącznie wydatki poniesione przez beneficjenta (tj. polskiego przedsiębiorcę, który złożył wniosek o udzielenie wsparcia i został rekomendowany do dofinansowania), nie ma możliwości uznania za kwalifikowane w projekcie wydatków poniesionych przez partnera. Jeśli partner wykonuje zadania na rzecz projektu, jego koszty będą kwalifikowane, jeżeli dostarczy ich efekt beneficjentowi - w postaci usługi, środka trwałego itp. i wystawi fakturę, którą w pełni opłaci beneficjent. Wydatki poniesione przez partnera, żeby wykonać zadanie w projekcie są zatem jego kosztem niezbędnym do realizacji zadania, a kalkulacja ceny z faktury powinna je uwzględniać. Jakiegokolwiek zakupy środków trwałych, refakturowanie kosztów samolotów, pobytów ekspertów norweskich w Polsce (koszty hoteli) itd. nie są wydatkiem kwalifikowanym (refakturowanie takich kosztów), natomiast ich koszty mogą wchodzić w skład wycenionej usługi.

Co w sytuacji, kiedy po weryfikacji przez Innovation Norway okaże się, że partner nie spełni jednej z przesłanek kwalifikowalności, a Wnioskodawca mimo dołożenia wszelkiej staranności, nie uzyskał informacji o tym fakcie na etapie wybierania partnera?

Ocena dokonywana jest na podstawie wiedzy ekspertów oraz danych wskazanych we wniosku o udzielenie wsparcia, zarówno w aspekcie partnera, jak i każdego innego aspektu i informacji zawartych we wniosku. Zatem jeśli w trakcie oceny oceniający dokona weryfikacji kwalifikowalności partnera zgodnie z opisem kryterium i wynik tej oceny będzie negatywny, projekt otrzyma ocenę 0 pkt w kryterium nr 8 w zakresie niespełnienia kryterium w aspekcie kwalifikowalności partnera. Ryzyko wyboru partnera leży po stronie Wnioskodawcy, który znając wymagania dotyczące kwalifikowalności partnera powinien zadbać, aby wybrany partner spełnił ww. warunki.

Co w sytuacji, w której zadeklarujemy i opiszemy naszą współpracę z partnerem norweskim, a w toku oceny instytucja uzna, że nie jest to partnerstwo i w ramach kryterium 8 „Kwalifikowalność partnera oraz jakość partnerstwa w projekcie” otrzyma „0” punktów? Czy wówczas, jeśli w pozostałych kryteriach projekt otrzyma np. 17 punktów i we wszystkich obligatoryjnych dostanie wymagany 1 pkt to będzie miał szanse na otrzymanie dofinansowania?

Należy podkreślić, że Wnioskodawca i partner muszą określić swoje zadania w umowie partnerstwa, której wzór stanowi załącznik nr 6 do Ogłoszenia o konkursie. Ten dokument, obok wniosku o dofinansowanie będzie podstawą oceny kryterium 8. Projekt w Kryterium 8 może uzyskać od 0 do 4 punktów. Sam fakt złożenia wniosku o udzielenie wsparcia „w partnerstwie” nie implikuje przyznania minimum 1 punktu w ramach kryterium, tzn. zgodnie z Pani wątpliwościami, w toku oceny projekt może otrzymać negatywną ocenę w kryterium nr 8, jednak jest to kryterium fakultatywne i nie oznacza automatycznego odrzucenia całego projektu, jeśli w pozostałych kryteriach projekt uzyska wymaganą liczbę punktów. Niemniej jednak ocena negatywna w zakresie kryterium „partnerstwa” może mieć wpływ na zakres zadań oraz zaplanowane wydatki, a co za tym idzie na realizację celów całego projektu i ten aspekt również będzie podlegał ocenie. W trakcie oceny możliwe jest jednokrotne poprawianie i uzupełnianie przez Wnioskodawcę treści wniosku w zakresie danego kryterium a także udzielanie wyjaśnień, w razie wątpliwości pojawiających się w

trakcie oceny. Zatem w przypadku wątpliwości w zakresie oceny partnera lub jakości partnerstwa Wnioskodawca może być wzywany do uzupełnień, poprawy wniosku lub złożenia dodatkowych wyjaśnień, których treść może wpłynąć na ostateczną ocenę wniosku.

Czy aplikując o dofinansowanie robót budowlanych, należy posiadać pozwolenie na budowę, inne zgody już w momencie składania wniosku o dofinansowanie?

Posiadanie pozwolenia na budowę lub innych dokumentów związanych z inwestycją nie jest konieczne w momencie złożenia wniosku o udzielenie wsparcia. Należy jednak zauważyć, iż Wnioskodawca będzie proszony we wniosku o przedstawienie wszystkich szczegółów dotyczących inwestycji. Podanie informacji dotyczących posiadanych dokumentów potwierdzających gotowość Wnioskodawcy do jej realizacji może stanowić istotną wartość przy ocenie wniosku. W przypadku zaplanowanej budowy dokumenty niezbędne do jej rozpoczęcia będą wymagane w momencie podpisania umowy w sprawie projektu, w przypadku gdy projekt będzie rekomendowany do udzielenia wsparcia.

Czy budowa centrum danych (serwerowni), umieszczonego w specjalistycznym kontenerze, oprogramowanie oraz licencje będą kosztem kwalifikowanym?

Jeśli przedmiotem projektu będzie wprowadzenie na rynek (komercjalizacja) innowacyjnej usługi, to za kwalifikowalne możemy uznać wydatki z określonego w [Ogłoszeniu konkursu](#) katalogu kosztów, które są niezbędne do rozpoczęcia świadczenia tej usługi, co należy uzasadnić. Ponadto kwalifikowalność wydatków będzie podlegała ocenie zgodnie z wszystkimi aspektami wymienionymi w [kryterium](#) nr. 7 Wydatki w ramach projektu są kwalifikowalne, racjonalne i uzasadnione z punktu widzenia zakresu i celu projektu oraz celów Programu i danego schematu z załącznik nr 5 do Ogłoszenia tj. Kryteria wyboru projektów.

Czy całkowity koszt zakupu maszyny bardziej efektywnej energetycznie podlega dofinansowaniu?

Wyodrębnienie (określenie) kosztów kwalifikowalnych to jest warunek rozpatrywania zgodności z właściwymi przepisami o pomocy publicznej. Koszt zakupu nowej maszyny (do produkcji tego samego asortymentu produktów, bez zasadniczej zmiany procesu), poza oceną zasadności i niezbędności jako wydatku kwalifikowanego, może być finansowany w ramach kategorii kosztów związanych z ochroną środowiska, jednakże tylko w zakresie, w jakim służy poprawie ochrony środowiska. Oznacza to, że określając koszt kwalifikowalny pomocy na efektywność energetyczną należy uwzględnić koszt instalacji referencyjnej czyli maszyny mniej efektywnej energetycznie.

Czy data zakończenia ostatniego zadania musi być zbieżna z datą zakończenia projektu?? Czy np. planuję zakończenie ostatniego zadania z dniem 31.12.2022r. Czy data zakończenia projektu również, skoro zakupy zostały zakończone musi być wyznaczona na 31.12.2022 czy może być bezpiecznie wyznaczona np. na 31.12.2023?

Zgodnie z [Instrukcja](#) wypełniania wniosku w polu „Okres realizacji projektu” „należy podać okres, w którym planowane jest rozpoczęcie oraz zrealizowanie pełnego zakresu rzeczowego i finansowego projektu”. Oznacza to, że Wnioskodawca powinien podać zakres dat zbieżny z datami realizacji zadań – data początkowa (Okres realizacji projektu „od”) powinna pokrywać się z początkową datą pierwszego zadania w projekcie natomiast data końcowa projektu (Okres realizacji projektu „do”) powinna być zbieżna z końcową datą ostatniego zadania w projekcie. Zgodnie z zaplanowanym harmonogramem rzeczowo – finansowym, w przypadku gdyby projekt został rekomendowany do dofinansowania zostanie sporządzony harmonogram płatności w tym terminy składania okresowych wniosków o płatność i sprawozdań. Nie jest możliwe zaplanowanie zakończenia projektu 12 m-cy po zrealizowaniu ostatniego zadania. Jeśli w trakcie realizacji projektu pojawią się przesunięcia, będzie to podlegało analizie i będą zawierane aneksy do umowy ws projektu.

Czy eksperci w ocenie projektu posługują się definicją innowacyjności zaczerpniętą z Podręcznika Oslo Manual z 2005 czy też może w oparciu o nową wersję podręcznika Oslo Manual z 2018?

Eksperci posługują się opisem kryterium „Innowacyjność” wskazanym w załączniku nr 5 do Ogłoszenia oraz definicjami zawartymi w Instrukcji wypełniania wniosku.

Przedmiotem wdrożenia w projekcie może być proces, technologia, rozwiązanie lub produkt (wyrób lub usługa). Co należy rozumieć przez innowacyjny produkt, proces, technologie lub rozwiązanie wskazano w Instrukcji wypełniania wniosku (str. 24 i następane).

Czy firma może otrzymać dofinansowanie na projekt, w ramach którego zostanie stworzona i wprowadzona do sprzedaży specjalistyczna podwodna lampa do oświetlenia hodowli ryb morskich? Taka lampa będzie instalowana w morzu (pod wodą) i będzie wspomagać hodowlę ryb morskich. Lampa będzie energooszczędna i proekologiczna. Czy taka tematyka projektu wpisuje się w program? Czy nie jest wykluczeniem to, że produkt będzie sprzedawany do farm rybnych (akwakultura)? Czy (w ramach tego programu) partnerem może być hodowla ryb morskich, wspólnie z którą opracujemy lampę. Czy w ramach współpracy możliwe jest dostarczenie partnerowi próbnej partii lamp na testy? Które koszty w tym przypadku będą kwalifikowalne?

Zgodnie z założeniami schematu innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich o wsparcie mogą ubiegać się podmioty prowadzące działalność w obszarze wód śródlądowych, morskich lub ich bezpośredniego otoczenia, które w wyniku realizacji projektu wdrożą w przedsiębiorstwie innowacyjne procesy, produkty, usługi lub rozwiązania. Firmy spełniające powyższe warunki mogą ubiegać się o dofinansowanie inwestycji polegającej na opracowaniu i wdrożeniu specjalistycznej podwodnej lampy do oświetlenia hodowli ryb morskich. Przedsięwzięcie w tym zakresie nie stanowi zgodnie z art. 5 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i

Rady (UE) nr 1379/2013 działalności w sektorze rybołówstwa i akwakultury, gdyż nie jest bezpośrednio związane z produkcją i przetwarzaniem produktów rybołówstwa lub akwakultury oraz obrotem nimi. W związku z powyższym wytworzony produkt będzie mógł również być sprzedawany do farm rybnych.

Podmiot norweski zajmujący się hodowlą ryb morskich może być partnerem w ramach projektu. Sam fakt prowadzenia działalności gospodarczej w sektorze rybołówstwa i akwakultury nie wyłącza możliwości zaangażowania partnera norweskiego w realizację projektu, którego przedmiot nie jest wykluczony z możliwości wsparcia zgodnie z wymogami konkursu.

Zgodnie z [Instrukcją wypełniania wniosku](#) o udzielenia wsparcia w przypadku projektów partnerskich wydatkami kwalifikowanymi są wydatki poniesione przez wnioskodawcę (beneficjenta), w tym na pokrycie kosztów robót budowlanych, usług lub dostaw realizowanych w ramach projektu przez partnera. W harmonogramie rzeczowo – finansowym należy uwzględnić koszty wskazane w umowie partnerstwa po stronie partnera, pod warunkiem, że kosztami realizacji działań partnera będzie obciążony Wnioskodawca. Nie będą uznane za wydatki kwalifikowane wydatki partnera poniesione przez niego samego (faktura wystawiona na partnera a nie na Wnioskodawcę).

Koszty związane z testowaniem lamp przez partnera mogą zostać uznane za kwalifikowalne, w sytuacji gdy będą uznane za niezbędne do wdrożenia nowego produktu na rynek. Wydatki w tym zakresie mogą zostać sfinansowane w ramach pomocy na usługi doradcze dla MŚP, pomocy na prace rozwojowe lub pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności pod warunkiem spełnienia warunków dla określonej kategorii pomocy na podstawie przepisów rozporządzenia nr 651/2014.

Czy firma starająca się o dotację w ramach programu „Innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich – Blue Growth” powinna jeszcze przed złożeniem wniosku osiągać przychody z działalności w zakresie wód morskich lub śródlądowych? Czy dopuszczalne jest że dotychczas firma pracowała nad innowacyjnym rozwiązaniem w tym

zakresie, które będzie wdrażane dopiero w ramach projektu i w wyniku realizacji projektu będzie osiągała przychody z takiej działalności? Czy minimalny, wymagany poziom przychodów w wys. 20 tys. euro może być osiągnąć z innej działalności (poza obszarem wód)?

Minimalny wymagany poziom przychodów 20 tys. EUR, które powinien uzyskiwać wnioskodawca składający wniosek o udzielenie wsparcia, dotyczy przychodów ogółem z całej działalności podmiotu.

W § 5 ogłoszenia (kwalifikowalność wnioskodawcy) wskazano warunki jakie musi spełnić Wnioskodawca w tym warunek uzyskania minimalnych przychodów ze sprzedaży, które wynoszą 20 tys. EUR, zgodnie z przelicznikiem wskazanym również w tym paragrafie (ust.3). Ogłoszenie zawiera również przypis nr 3 do § 5 wskazujący, że przez przychody ze sprzedaży należy rozumieć: Przychody netto ze sprzedaży towarów, usług lub robót. Wartość ta musi być taka sama jak wartość wpisana tabeli finansowej stanowiącej załącznik do wniosku (tabela B – Zysk i straty bez projektu). Ponadto Ogłoszenie nie nakłada żadnych dodatkowych warunków jeśli chodzi o przychody z wybranej wyodrębnionej działalności.

Dodatkowo informuję, iż doświadczenie wnioskodawcy w realizacji projektów w danym obszarze wsparcia oceniana będzie w kryterium 4: „Projekt jest przygotowany do realizacji i jest wykonalny”.

Czy firma wykonująca studnie i montująca pompy głębinowe działa w obszarze wód morskich lub śródlądowych, uprawniającym do udziału w konkursie "Innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich"?

Zgodnie z założeniami schematu „Innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich” w Programie „Rozwój przedsiębiorczości i Innowacje” o wsparcie mogą ubiegać się podmioty prowadzące działalność w obszarze wód śródlądowych, morskich lub ich bezpośredniego otoczenia. Firmy spełniające powyższe warunki mogą wnioskować o dofinansowanie opracowania i wdrożenia w przedsiębiorstwie innowacyjnych procesów, produktów, usług lub rozwiązań.

Wg art. 18 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, 2368, z 2022 r. poz. 88) wody dzielą się na wody powierzchniowe i podziemne. Natomiast wg art. 19 ustawy: „Wody, z wyłączeniem morskich wód wewnętrznych i wód morza terytorialnego, są wodami śródlądowymi”. Studnia wiercona (głębinowa) stanowi ujęcie wód podziemnych, służące do korzystania z tych wód. Pompa głębinowa jest urządzeniem do pobierania wody ze studni wierconej (głębinowej). Działalność gospodarcza polegająca na wykonywaniu studni i montowaniu pomp głębinowych jest działalnością w obszarze wód śródlądowych lub ich bezpośredniego otoczenia. Zatem przedsiębiorca prowadzący wskazaną działalność działa w obszarze wód śródlądowych i jest uprawniony do udziału w konkursie "Innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich".

Czy i na ile brak udziału partnera norweskiego w projekcie planowanym do realizacji w ramach schematu „Innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich” może być istotny i decydujący w trakcie oceny merytorycznej do uzyskania dofinansowania, biorąc pod uwagę dotychczas złożone projekty od rozpoczęcia naboru wniosków w konkursie?

Odnosząc się zatem do pytania o szanse na otrzymanie wsparcia dla projektów realizowanych bez partnera (w kontekście liczby projektów zaplanowanych do realizacji z partnerem) w tej chwili nie jest możliwa odpowiedź, bo liczba projektów w obu kategoriach nie jest znana. Informacja wiążąca o liczbie złożonych wniosków, w tym liczby wniosków partnerskich i niepartnerskich, będzie możliwa dopiero po upływie terminu na składanie wniosków. Natomiast proszę wziąć pod uwagę, że sam fakt określenia projektu jako partnerski nie przesądza, że dany projekt otrzyma w trakcie oceny punkty dodatkowe w kryterium fakultatywnym: Kwalifikowalność partnera i jakość partnerstwa w projekcie.

Czy inne koszty środowiskowe zgodnie z kategoriami wskazanymi w ogłoszeniu o konkursie można także ujmować w całej wysokości tych kosztów jako odrębne koszty w całości podlegające dofinansowaniu, czy

zawsze trzeba to porównywać je z instalacją referencyjną? Np. jeżeli mamy oszacowany koszt instalacji OZE, który jest kosztem dającym się wyodrębnić z całości inwestycji, więc nie mamy potrzeby odniesienia się do instalacji referencyjnej.

Instrukcja wypełniani wniosku wskazuje opis do każdego rodzaju wydatków oraz informacje dodatkowe kiedy należy dokonać porównania z inwestycją referencyjną w przypadku wydatków związanych z pomocą środowiskową a kiedy możliwe jest wyodrębnienie wydatków z całości inwestycji i całkowite ich koszty uznać za kwalifikowane bez konieczności ich pomniejszania o koszt inwestycji referencyjnej. Sam fakt posiadania kosztorysu instalacji OZE nie przesądza o tym, że jest to inwestycja dająca się wyodrębnić.

Czy inwestycja polegająca na zakupie nowych środków trwałych i WNIP w zakresie zwiększenie efektywności energetycznej Małej Elektrowni wodnej, kwalifikuje się do tego konkursu?

Planowana inwestycja powinna być przede wszystkim zgodna z celem schematu „innowacje w obszarze wód morskich lub śródlądowych”. Na tak postawione pytanie nie można udzielić jednoznacznej odpowiedzi, ponieważ nie wiadomo jaki jest cel inwestycji. Katalog wydatków jest kwestią wtórną – nie chodzi o to z jakich kategorii wydatków będzie składał się projekt, ale czy jego cel i planowane rezultaty są zgodne z celem konkursu. Zatem, jeśli cel projektu jest zgodny z celem schematu i do jego osiągnięcia niezbędne jest zakupienie nowych środków trwałych i wartości prawnych i niematerialnych, to będą one uznane za kwalifikowane i tylko z nich może składać się kosztorys. Odrębną kwestią jest z jakiego rodzaju pomocy publicznej te wydatki można sfinansować jeśli przedmiotem projektu jest produkcja energii, która podlega pewnym ograniczeniom związanym z możliwością udzielania pomocy publicznej.

Czy istnieją wykluczenia względem przedmiotu zgłaszanego projektu?

Tak istnieją. W ramach kryterium merytorycznego (załącznik 5 do Ogłoszenia – Kryteria wyboru projektów) sprawdzeniu podlega, czy przedmiot projektu nie dotyczy

rodzajów działalności wykluczonych z możliwości uzyskania wsparcia, o których mowa w § 2 ust 2 oraz § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 20 października 2020 r w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej niezwiązanej z programami operacyjnymi. Więcej na ten temat można znaleźć w Instrukcji wypełniania wniosku.

Czy istnieje możliwość nabycia używanych środków trwałych?

Nie. Ogłoszenie konkursu stanowi, iż kwalifikowany jest zakup tylko nowych środków trwałych.

Czy istnieje możliwość rozpoczęcia realizacji projektu w następnym dniu po złożeniu wniosku, ale w taki sposób, żeby koszty poniesione przed ogłoszeniem oceny wniosków o dofinansowanie były kosztami kwalifikowalnymi?

Nie jest to możliwe. Zgodnie z paragrafem 7 ust 2 [Ogłoszenia konkursu](#) „Wydatkami kwalifikowalnymi” są wydatki poniesione przez wnioskodawcę (beneficjenta) od dnia wskazanego przez PARP jako data zamieszczenia na stronie internetowej listy projektów rekomendowanych (...). Oznacza to, iż nie ma możliwości by kwalifikowane były wydatki przed dniem zamieszczenia na stronie internetowej listy projektów rekomendowanych. Zasada ta dotyczy także wydatków, które dofinansowane będą z pomocy de minimis. Jeśli przedsiębiorca rozpocznie realizację projektu po dniu złożenia wniosku, wydatki poniesione w okresie od tego dnia do dnia zamieszczenia na stronie internetowej listy projektów rekomendowanych, będą uznane za wydatki niekwalifikowane do dofinansowania. Natomiast nie ma zakazu rozpoczęcia realizacji projektu dzień po złożeniu wniosku tj. rozpoczęcia działań przygotowawczych, zamieszczenia ofert, wybór wykonawcy oraz podpisanie umów na roboty i dostawy. Niemniej jednak jeśli w wyniku tych umów zostaną wypłacone środki to one nie będą kwalifikowane jeśli dzień wypłaty będzie wcześniejszy niż dzień ogłoszenia wyników oceny dla całego schematu. Dodatkowo wszystkie działania związane z dokonywaniem wyboru dostawców muszą być przeprowadzone zgodnie z zasadami konkurencyjności, które to zasady zostały określone w

Wytycznych w sprawie zamówień publicznych w ramach norweskich mechanizmów finansowych.

Jednocześnie należy mieć na uwadze że w przypadku rozpoczęcia realizacji projektu przed dniem zawarcia umowy w sprawie projektu wnioskodawca realizuje projekt na własne ryzyko.

Czy jako koszt kwalifikowalny uznane mogą zostać wyłącznie prace badawczo - rozwojowe prowadzące do wdrożenia wykonane przez polską jednostkę naukową. Czy też mogą być to prace zlecone partnerowi norweskiemu?

W ramach projektu za koszt kwalifikowalny mogą być uznane prace badawczo-rozwojowe wykonywane zarówno przez polską jednostkę badawczo-rozwojową, jak i partnera norweskiego.

Należy mieć przy tym na uwadze, że przez prace rozwojowe w ramach projektu rozumiemy „eksperymentalne prace rozwojowe”. Zgodnie z art. 2 pkt 86 rozporządzenia KE 651/2014 „eksperymentalne prace rozwojowe” oznaczają zdobywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i biznesu oraz innej stosownej wiedzy i umiejętności w celu opracowywania nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług. Mogą one także obejmować na przykład czynności mające na celu pojęciowe definiowanie, planowanie oraz dokumentowanie nowych produktów, procesów i usług. Eksperymentalne prace rozwojowe mogą obejmować opracowanie prototypów, demonstrowanie, opracowanie projektów pilotażowych, testowanie i walidację nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze udoskonalenie techniczne produktów, procesów lub usług, których ostateczny kształt zasadniczo nie jest jeszcze określony. Mogą obejmować opracowanie prototypów i projektów pilotażowych, które można wykorzystać do celów komercyjnych, w przypadku gdy prototyp lub projekt pilotażowy z konieczności

jest produktem końcowym do wykorzystania do celów komercyjnych, a jego produkcja jest zbyt kosztowna, aby służył on jedynie do demonstrowania i walidacji.

Eksperymentalne prace rozwojowe nie obejmują rutynowych i okresowych zmian wprowadzanych do istniejących produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, usług oraz innych operacji w toku, nawet, jeśli takie zmiany mają charakter ulepszeń.

Dodatkowo, w sytuacji zlecenia prac partnerowi norweskiemu, działania partnera powinny być spójne z zadaniami określonymi w projekcie umowy partnerskiej oraz powinny mieć znaczenie dla osiągnięcia planowanych celów i rezultatów projektu.

Jeśli zaś prace B+R zlecone zostaną polskiej jednostce badawczo-rozwojowej, a Wnioskodawca zadeklaruje współpracę z taką jednostką w ramach projektu oraz opisz je zakres w części VIII. wniosku, możliwe jest uzyskanie do 2 pkt w ocenie.

Czy jeśli wniosek jest składany przez firmę, której formą prawną jest spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, to czy w trakcie oceny wniosku, przed podpisaniem umowy o dofinansowanie lub w okresie trwałości projektu może nastąpić przekształcenie obecnej formy prawnej beneficjenta w inną formę prawną?

Odnosząc się do kwestii dokonania zmiany formy prawnej prowadzonej działalności gospodarczej i wpływu ww. zmiany na udział i ocenę wnioskodawcy w konkursie, informuję, że o ile taka zmiana zostanie dokonana na podstawie przepisów ustawy Kodeks Spółek Handlowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 505 ze zm., dalej: „KSH”), z zachowaniem tzw. tożsamości podmiotowej spółki, jest ona możliwa. Możliwość przekształcenia spółki z o.o. w inną spółkę prawa handlowego, w tym spółkę jawną, wynika wprost z art. 551 § 1 kodeksu spółek handlowych (k.s.h.). Niedopuszczalne jest natomiast przekształcenie spółki z o.o. w likwidacji, która rozpoczęła podział majątku, nie jest też możliwe przekształcenie spółki z o.o. w upadłości.

Należy mieć na uwadze przebieg oceny projektu - we wniosku o udzielenie wsparcia należy podać aktualne dane na dzień składania wniosku dotyczące m.in.: statusu

wnioskodawcy, NIP wnioskodawcy, REGON. Wniosek w pierwszym etapie podlega weryfikacji spełnienia warunków formalnych zgodnie z Załącznikiem nr 4. Do ogłoszenia konkursu Wnioski, które spełniły warunki formalne, podlegają ocenie spełnienia kryteriów wyboru projektów, ocena projektów dokonywana jest w oparciu o kryteria wyboru projektów określone w załączniku 5 do ogłoszenia na podstawie informacji zawartych we wniosku oraz złożonych wyjaśnień.

Co do zasady wnioskodawca może wprowadzać zmiany do wniosku. W przypadku przekształceń przedsiębiorstwa, należy jednak mieć na uwadze, spełnienie kryteriów wyboru w tym, co najmniej jednego z kryteriów formalnych projektu nr 2.:
Kwalifikowalność wnioskodawcy w ramach danego schematu, pkt. 2 : czy "Wnioskodawca jest mikroprzedsiębiorcą, małym lub średnim przedsiębiorcą w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia 651/2014" - tj. po przekształceniu wnioskodawca nadal musi pozostać posiadać status MŚP.

Natomiast po podpisaniu umowy wnioskodawca musi poinformować PARP o wszelkich zmianach dotyczących wnioskodawcy, kwestie dotyczące zmian w umowie zostały, określone w § 17 we wzorze umowy w sprawie projektu (załącznik 10 do Ogłoszenia) .

Czy jest limit, jaką część kosztów mogą stanowić koszty dodatkowe związane ze zwiększeniem efektywności energetycznej i OZE?

W dokumentacji konkursowej nie ma limitu dotyczącego ograniczenia kosztów związanych z ochroną środowiska w stosunku do całości kosztów planowanej inwestycji. Należy jednak pamiętać, iż projekt będzie oceniany w sposób całościowy dlatego każdy Wnioskodawca, który chce kwalifikować wyłącznie koszty związane z OZE powinien rozważyć czy tymi kosztami osiągnie cel schematu zapisany w Ogłoszeniu konkursu. Proszę również zwrócić uwagę że sformułowanie „dodatkowe” nie oznacza dodatkowości w stosunku do planowanej inwestycji tylko oznacza dodatkowość w rozumieniu przepisów dotyczących pomocy na ochronę środowiska, więcej informacji w instrukcji wypełniania wniosku oraz w rozporządzeniu 651/2014 KE.

Czy jest możliwość zwiększenia intensywności dla badań przemysłowych i prac rozwojowych zgodnie z art. 25 / 651 do 80%?

Zgodnie z zapisami [Ogłoszenia konkursu](#) Programu „Rozwój Przedsiębiorczości i Innowacje” § 11. Intensywność pomocy, maksymalna intensywność pomocy na projekty badawczo-rozwojowe wynosi:

- 35% wydatków kwalifikowalnych dla średnich przedsiębiorców,
- 45% wydatków kwalifikowalnych dla mikroprzedsiębiorców i małych przedsiębiorców.

Ww. dokumentacja konkursu „Rozwój przedsiębiorczości i Innowacje” nie wskazuje możliwości zwiększenia dofinansowania we wskazanym przypadku.

Czy jest określony minimalny wzrost efektywności energetycznej, aby inwestycja była uzasadniona i objęta dotacją?

W [Ogłoszeniu konkursu](#) Programu „Rozwój Przedsiębiorczości i Innowacje” nie wskazano minimalnego wymaganego wzrostu efektywności energetycznej, koniecznego przy wnioskowaniu o dofinansowanie.

Realizację inwestycji umożliwiającej osiągnięcie wyższego poziomu efektywności energetycznej w prowadzonej działalności stanowi pomoc inwestycyjną na środki wspierające efektywność energetyczną i jest udzielana zgodnie z art. 38 rozporządzenia 651/2014;

Czy koszt gwarancji bankowej, który jest kwalifikowalny w ramach projektu i dofinansowany na poziomie 100%, jest wliczany do maksymalnej kwoty wartości zaliczki (40% dofinansowania)? Czy można starać się o zaliczkę na pokrycie kosztów udzielenia gwarancji bankowej, czy tylko na inne wydatki w projekcie? Jak dobrze oszacować koszt gwarancji bankowej, skoro koszt ustanowienia zabezpieczenia stanowi koszt kwalifikowalny w projekcie i równocześnie podnosi wartość

dofinansowania, a tym samym wartość zaliczki, o którą można się starać (koszt gwarancji zależy od wartości dofinansowania i zaliczki, więc każdorazowa zmiana wartości gwarancji wpływa na wartość dofinansowania i tym samym zaliczki). Jak poprawnie ująć to we wniosku?

Jeśli w harmonogramie płatności przewidziano wypłatę zaliczki - jest ona wypłacana po ustanowieniu zabezpieczenia w formie weksla in blanco i wniesieniu gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej. Płatność z zaliczki może dotyczyć wszystkich rodzajów kosztów kwalifikowanych projektu, w tym również kosztów gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej. Zatem koszt gwarancji bankowej, który jest kwalifikowalny w ramach projektu i dofinansowany na poziomie 100%, jest wliczany do maksymalnej kwoty wartości zaliczki.

Koszt gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej zależy od warunków uzyskanych i wynegocjowanych w instytucji udzielającej gwarancji. Zazwyczaj stanowi określony procent od wartości kosztów składających się na sumę gwarancyjną. Dlatego najpierw należy oszacować koszty projektu, następnie wystąpić do instytucji udzielającej gwarancji w celu oszacowania kosztów gwarancji, a potem koszty tej gwarancji ująć we wniosku jako oddzielną pozycję. We wniosku o udzielenie wsparcia ujmuje się zatem szacunkową wartość gwarancji. Natomiast wartość dofinansowania na projekt jest sumą dofinansowań dla poszczególnych kategorii wydatków kwalifikowanych.

Czy koszty usługi rzeczownika patentowego i opłat wnoszonych do urzędu patentowego w celu zgłoszenia patentowego wynalazku powstałego w ramach projektu jest kosztem kwalifikowanym? Jeśli tak to czy właściwą kategorią kosztu jest koszt usług doradczych?

Wydatek może zostać uznany za kwalifikowany jeżeli spełni warunki określone w dokumentacji programowej. Kategorią właściwą dla opisanego wydatku jako „koszty usługi rzeczownika patentowego i opłat wnoszonych do urzędu patentowego w celu zgłoszenia patentowego wynalazku powstałego w ramach projektu” wydaje się być

kategoria „Usługi wsparcia innowacji w zakresie znakowania, testowania lub certyfikacji” ponieważ, zgodnie z „[Instrukcją wypełniania Wniosku](#) o udzielenie wsparcia” wydatkami kwalifikowanymi w tej kategorii „będą wydatki związane z usługami świadczonymi przez podmioty zewnętrzne w zakresie przygotowania dokumentacji niezbędnej do uzyskania wymaganych certyfikatów i znaków jakości jak również koszt uzyskania samych certyfikatów i znaków jakości”. Nie mniej jednak za prawidłowe przyporządkowanie wydatku do kategorii odpowiedzialny jest Wnioskodawca a podstawą do analizy i oceny jest przedmiot projektu i informacje przedstawione we wniosku o udzielenie wsparcia. Wydatki kwalifikowalne muszą być zgodne z katalogiem określonym w [Ogłoszeniu konkursu](#) § 7.

Powyżej użyliśmy celowo sformułowań „może” oraz „wydaje się być” ponieważ to Wnioskodawca jest odpowiedzialny za przygotowanie wniosku o udzielenie wsparcia natomiast w celu poprawnego jego przygotowania udostępnione zostały dokumenty programowe takie jak „[Ogłoszenie konkursu](#)”, „[Kryteria wyboru projektów](#)”, czy też „[Instrukcja wypełniania Wniosku o udzielenie wsparcia](#)”. PARP nie konsultuje poprawności przygotowanej dokumentacji, w tym wniosku o udzielenie wsparcia i nie dokonuje analizy poprawności przyporządkowania wydatków do określonych kategorii na etapie. Właściwy dobór kategorii do określonych przez Wnioskodawcę wydatków należy do wyłącznych kompetencji Wnioskodawcy i będzie podlegał ocenie. Składając wypełniony wniosek Wnioskodawca bierze udział w konkursie, który ma na celu wyłonienie najwyżej ocenionych projektów, natomiast jednym z elementów oceny jest prawidłowe przyporządkowanie wydatków do kategorii. Konsultowanie poprawności wskazanych przez Wnioskodawcę informacji powodowałoby, że autorem treści wniosku nie jest Wnioskodawca a PARP. Dodatkowo naruszałoby to zasadę równego traktowania wszystkich Wnioskodawców. W przypadku błędnego przyporządkowania w trakcie oceny będzie możliwa poprawa w tym zakresie.

W związku z powyższym uprzejmie prosimy o analizę dokumentów programowych, np. „Instrukcji wypełniania Wniosku o udzielenie wsparcia” ponieważ to na ich podstawie oceniający będą weryfikować złożony wniosek.

Czy koszty wyburzenia obiektów, które obecnie się znajdują na działce, na której ma powstać inwestycja początkowa (nowy zakład), mogą być ujęte wśród kosztów kwalifikowanych z kategorii określonej w § 7 ust. 1. pkt 1) Ogłoszenia konkursu (czyli wśród kosztów realizacji inwestycji początkowej)? Wyburzenie to jest konieczne do wybudowania nowego zakładu.

Zgodnie z art. 3 pkt 7 ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane - roboty budowlane oznaczają budowę, a także prace polegające na przebudowie, montażu, remoncie lub rozbiórce obiektu budowlanego. Przez budowę należy natomiast rozumieć wykonywanie obiektu budowlanego w określonym miejscu, a także odbudowę, rozbudowę, nadbudowę obiektu budowlanego. Ponadto z art. 41 Prawa budowlanego wynika, że rozpoczęcie budowy następuje z chwilą podjęcia prac przygotowawczych na terenie budowy, zaś do prac przygotowawczych ustawodawca enumeratywnie zaliczył:

1. wytyczenie geodezyjne obiektów w terenie;
2. wykonanie niwelacji terenu;
3. zagospodarowanie terenu budowy wraz z budową tymczasowych obiektów;
4. wykonanie przyłączy do sieci infrastruktury technicznej na potrzeby budowy.

Wydatki, które nie spełniają ww. warunków nie mogą zostać uznane za wydatki kwalifikowane w kategorii „Nabycie robót i materiałów budowlanych”. Z brzmienia tego przepisu wynika, że aby określone wydatki mogły być uznane za kwalifikujące się do objęcia wsparciem finansowym muszą wchodzić w zakres „robót budowlanych” oraz „budowy”, względnie w zakres prac przygotowawczych podejmowanych na terenie budowy.

Czy kwalifikowalne do dofinansowania będą WNiP rozumiane jako licencje na oprogramowanie, w tym licencja obejmie zarówno aplikację mobilną, jak i treści - niezbędnego do pełnej realizacji usługi powiązanej

bezpośrednio z wodami śródlądowymi i projektu realizowanego w obszarze wód śródlądowych?

TAK- licencja wchodzi w zakres kategorii wydatków Nabycie nowych wartości niematerialnych i prawnych.

Co do zasady, w ramach kategorii wydatków „Nabycie wartości niematerialnych i prawnych” za kwalifikowane mogą zostać uznane wydatki na: patenty, licencje, know-how oraz inne prawa własności intelektualnej (jeśli spełniają łącznie warunki wskazane w § 7 ust. 1 pkt 1c [Ogłoszenia konkursu](#)) i będą stanowić inwestycję początkową. Natomiast odrębną kwestią jest ustalenie czy jest ona związana z projektem i celem schematu, co na tym etapie nie jest możliwe do ustalenia.

W związku z powyższym uprzejmie prosimy o analizę dokumentów programowych, tj. [Ogłoszenia konkursu](#) oraz [Instrukcji wypełniania Wniosku](#) o udzielenie wsparcia, ponieważ to na ich podstawie oceniający będą weryfikować złożony przez Panią wniosek, czy nabywane wartości niematerialne i prawne wskazane w zapytaniu, spełniają cele schematu, projektu, prowadzą do osiągnięcia wskaźników, w tym zysków i obrotów oraz czy wpływają na opłacalność projektu ([kryterium](#) 2 Załącznika 5 do Ogłoszenia konkursu).

Czy mała instalacja fotowoltaiczna oznacza, że jej moc jest mniejsza niż 500 kW (zgodnie z definicją z ustawy o OZE)?

Zgodnie z dokumentem pn. „ANALIZA W CELU OKREŚLENIA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH INSTALACJI REFERENCYJNYCH DLA PROJEKTÓW OZE I WYSOKOSPRAWNEJ KOGENERACJI DO OBLICZENIA KWOTY POMOCY INWESTYCYJNEJ” (link do raportu zamieszczony w [Instrukcji wypełniania wniosku](#)), do którego odnosi się treść załącznika nr 8 do [Ogłoszenia konkursu](#) „Wzór kalkulacji dodatkowych kosztów inwestycji (pomoc na ochronę środowiska)” w odniesieniu do instalacji referencyjnej dla produkcji energii elektrycznej z OZE „najmniejszą analizowaną instalacją referencyjną był układ z jednym silnikiem gazowym o mocy 0,4 MWe. W mniejszych zakresach mocy komercyjnie i powszechnie silniki gazowe występują od mocy 0,05 MWe z produkcją na poziomie 400 MWh/r. W związku z tym

przyjęto granicę 0,05 MW lub 400 MWh/r jako minimalną wielkość źródła OZE, poniżej której nie występuje instalacja referencyjna”. Należy zauważyć, iż kalkulator inwestycji referencyjnej udostępniony pod podanym powyżej adresem uniemożliwia wpisanie wartości niższej niż 400 MWh w polu „d. Średnia produkcja netto roczna w okresie trwałości projektu” przy wyborze technologii „Elektrownia fotowoltaiczna”. Tym samym, w przypadku pozyskiwania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii przy zastosowaniu technologii elektrowni fotowoltaicznych inwestycją nieposiadającą instalacji referencyjnej będzie instalacja produkująca mniej niż 400 MWh rocznie.

Czy mikroprzedsiębiorstwo zobowiązane jest do przygotowania części finansowej jak w załącznikach? W jaki sposób mikroprzedsiębiorstwo stosujące zgodnie z prawem KPIR może zaprezentować oczekiwany wzrost przychodów i zysków, oszacować NPV? Czy można poprzestać na zaprezentowaniu założeń; czy istnieją inne formaty Tabeli finansowych dla mikroprzedsiębiorstw (na bazie KPIR)?

Arkusze dot. wyliczenia NPV, dzięki wprowadzonym formułom liczą się same, po wprowadzeniu danych do arkuszy wcześniejszych. Tabele są obowiązkowe dla wszystkich Wnioskodawców, niezależnie od zasad prowadzenia księgowości. Należy wskazać prognozy dotyczące przychodów i zysków na podstawie dotychczasowych faktycznych danych finansowych oraz przewidywanych prognoz. Założenia do tabel finansowych należy przedstawić we Wniosku w sekcji dot. Opłacalności projektu.

Pole: Założenia do tabel finansowych

Czy mogę zakupić działkę lub nieruchomość?

Wydatki, takie jak nabycie prawa użytkowania wieczystego oraz prawa własności nieruchomości nie są uznawane za kwalifikowalne.

Czy możemy samodzielnie określić, jakiego rodzaju schemat pomocy publicznej zastosować, czy też nasz wybór będzie mógł być

zakwestionowany przez oceniających i wniosek będzie mógł być z tego tytułu odrzucony?

Tak można, nawet powinno się dokonać samodzielnie określenia i uzasadnienia wyboru danej kategorii wydatków co będzie skutkowało tym, że Generator Wniosków przyporządkuje automatycznie dany wydatek do prawidłowego rodzaju pomocy oraz „obliczy” możliwą w danym przypadku intensywność pomocy tj. maksymalny możliwy % dofinansowania. Taki wybór należy uzasadnić w częściach opisowych Harmonogramu rzeczowo – finansowego na zasadach ogólnych opisanych w Instrukcji wypełniania wniosku. Natomiast zgodnie z załącznikiem nr 5 do [Ogłoszenia konkursu](#), [kryteria wyboru projektów](#), w ramach kryterium nr. 7: Wydatki w ramach projektu są kwalifikowalne, racjonalne i uzasadnione z punktu widzenia zakresu i celu projektu oraz celów Programu i danego schematu, ocenie podlega wiele aspektów związanych z kwalifikowalnością, a w tym również czy są właściwie przyporządkowane do odpowiednich kategorii wydatków i czy są kwalifikowalne zgodnie z zasadami pomocy publicznej. Zatem odpowiedź na pytanie czy Oceniający mogą zakwestionować Państwa wybór jest twierdząca – mogą, bo to podlega ocenie. Niemniej jednak należy pamiętać, że w razie wątpliwości Oceniający mogą wezwać do wyjaśnień, poprawy i uzupełnienia Wniosku o dofinansowanie w zakresie każdego aspektu danego kryterium.

Czy możemy współpracować z jednostką badawczo-rozwojową?

Wnioskodawca, który planuje współpracować z jednostką badawczo-rozwojową musi opisać zakres planowanej współpracy z jednostką i uzasadnić, na czym opiera twierdzenie, iż w projekcie zajdzie potrzeba takiej współpracy. Należy mieć jednak na uwadze zasady dotyczące zakazu rozpoczęcia realizacji projektu przed złożeniem wniosku o udzielenie wsparcia – zatem wnioskodawca nie może dokonać wyboru jednostki badawczo-rozwojowej przed złożeniem wniosku (tj. nie może zawrzeć z nią umowy dotyczącej współpracy). Wnioskodawca może wskazać potencjalne jednostki badawczo-rozwojowe, z którymi planuje współpracę przy realizacji projektu. Natomiast zawarcie wiążącej umowy z jednostką badawczo-rozwojową może nastąpić najwcześniej po złożeniu wniosku o udzielenie wsparcia, jednakże początek

okresu kwalifikowalności wydatków następuje dopiero od dnia ogłoszenia przez PARP listy projektów rekomendowanych do wsparcia (wydatki poniesione od tego dnia mogą być uznane za kwalifikowalne). Jednostki badawczo-rozwojowe muszą zostać wybrane zgodnie z Wytycznymi w sprawie zamówień publicznych, które umieszczone są na stronie internetowej www.parp.gov.pl/funduszenorweskie w części Dokumenty źródłowe. W przypadku wydatków wyższych niż 50 tysięcy złotych, zgodnie z ww. Wytycznymi należy dokonać wyboru wykonawcy poprzez umieszczenie zapytania ofertowego w zakresie wykonania prac B+R w bazie konkurencyjności, o której mowa w ww. Wytycznych. Wytyczne nie ograniczają katalogu wykonawców (poza przepisami dotyczącymi konfliktu interesów) więc mogą to być również wykonawcy zagraniczni, natomiast nadal oni również muszą zostać wybrani zgodnie z zasadami wynikającymi z Wytycznych. Ogłoszenie konkursu również nie zawiera katalogu zamkniętego podmiotów, które mogą być uznane za jednostkę badawczo-rozwojową. Będzie to zatem podmiot, który realizuje prace badawczo-rozwojowe. Dodatkowo w instrukcji do wniosku dla każdego ze schematów jest podana przykładowa lista jednostek badawczo-rozwojowych. Współpraca z jednostką badawczo-rozwojową nie jest obligatoryjna, w toku oceny projekt może uzyskać dodatkowe punkty, jeżeli wnioskodawca przewidział w projekcie współpracę z polskimi jednostkami badawczo-rozwojowymi. Niemniej jednak współpraca z zagraniczną jednostką badawczą nie jest wykluczona, nie będzie tylko z tego powodu oceniane kryterium nr 9 w [kryteriach](#) oceny projektów (załącznik nr 5 do [Ogłoszenia](#)). W związku z powyższym jeżeli zostaną spełnione ww. zasady dotyczące wyboru jednostki badawczo-rozwojowej nie ma przeciwwskazań, aby wnioskodawca dokonał wyboru jednostki zagranicznej.

Czy możliwe będzie zawieszenie teraz działalności gospodarczej i ewentualne wznowienie jej po otrzymaniu wyników i przyznaniu dofinansowania?

Czasowe zawieszenie działalności nie będzie rozpatrywane jako zaprzestanie działalności tylko jako czasowe jej ograniczenie w związku z tym sam fakt zawieszenia działalności nie będzie miał wpływu na spełnienie warunku kwalifikowalności Wnioskodawcy.

Czy możliwe jest powiązanie w ramach jednego projektu kilku elementów, tzn. przeważającą usługą będzie usługa turystyczna, związana z wykorzystaniem infrastruktury w przestrzeni i w powiązaniu ze zbiornikiem śródlądowym, a dodatkowo udostępnione zostaną stanowiska multimedialne, dotyczące podnoszenia wiedzy nt. zbiornika, jego fauny i flory, ochrony wód etc.? Pozwoli to znacząco wzmocnić efekt społeczny projektu i będzie powiązane merytorycznie z samą usługą turystyczną. Czy w tym wypadku nie zostanie to uznane za dwie usługi, dwa zakresy merytoryczne w ramach jednego projektu?

Nie ma wskazań co do ilości elementów działań podejmowanych w projekcie. Należy pamiętać, że wszelkie podejmowane działania powinny być ze sobą powiązane, wynikać ze zdiagnozowanych potrzeb rynku, otoczenia, firmy itp. i się dopełniać tak, aby doprowadzić w projekcie do wdrożenia, wprowadzenia nowej usługi, produktu, rozwiązania w ofercie firmy i że ten efekt końcowy (przedmiot wdrożenia) powinien być innowacyjny w skali przynajmniej przedsiębiorstwa. Należy też rozważyć kosztochłonność prowadzonych działań i ich przełożenie na ocenę opłacalności projektu.

Jednocześnie przypominamy, iż zgodnie z § 17 ust. 8 i 9 [Ogłoszenia konkursu](#):

PARP może wezwać wnioskodawcę do poprawy lub uzupełnienia wniosku w zakresie podlegającym ocenie spełniania kryteriów wyboru projektów. Możliwe jest jednokrotne dokonanie poprawy lub uzupełnienia wniosku w ramach danego kryterium. PARP może wezwać wnioskodawcę do złożenia wyjaśnień w przypadku, gdy okaże się to niezbędne do oceny spełniania kryteriów wyboru projektów.

Zatem jeśli oceniający uznają, że projekt wymaga wyjaśnień lub korekty, w tym w przypadku np. błędnego przyporządkowania kategorii wydatków lub ujęcia w budżecie wydatków niekwalifikowanych, w trakcie oceny będzie możliwa poprawa lub uzupełnienie w tym zakresie.

Czy można wcześniej zakończyć i rozliczyć realizowany projekt niż ostateczna data zakończenia projektu podana we wniosku?

Można. Aktualizacji harmonogramu rzeczowo – finansowego dokonuje Beneficjent w ramach realizacji umowy ws projektu na etapie realizacji i na etapie rozliczania.

Czy można wypłacić całość zaliczki w jednej transzy?

Tak, zapisy umowy w sprawie projektu nie zabraniają Beneficjentowi wypłaty zaliczki w jednej transzy jednak dają możliwość wypłaty więcej niż jednej transzy. Należy podkreślić, iż zgodnie z par. 8 pkt 9 umowy w sprawie projektu, stanowiącej załącznik nr 10 do Ogłoszenia konkursu, „łączna kwota zaliczki nie może przekroczyć 40% dofinansowania”.

Czy na etapie składania wniosku Wnioskodawca może złożyć zapewnienie o uzyskaniu tytułu prawnego do nieruchomości, na której prowadzić będzie inwestycję w ramach projektu? Czy obowiązkowo trzeba posiadać już tytuł prawny do nieruchomości?

Na etapie składania wniosku o udzielenie wsparcia (dalej wniosek), wnioskodawca jest zobligowany do załączenia do wniosku następujących załączników:

- Tabele finansowe - zawsze
- w przypadku projektu partnerskiego uzgodnionego z partnerem - projektu umowy partnerstwa,
- w przypadku realizacji inwestycji dotyczącej ochrony środowiska - Kalkulacja dodatkowych kosztów inwestycji Wnioskodawca na tym etapie nie dołącza do wniosku innych dodatkowych dokumentów, wszystkie posiadane dokumenty, umowy, tytuły prawne, pozwolenia, patenty itp. opisywane są we wniosku.

Zatem nie ma obowiązku przedstawiania w postaci dokumentu umów najmu i dzierżawy. Kwestie dotyczące "tytułu prawnego" należy opisać sekcji V wniosku, w miejscu „Tytuł prawny do nieruchomości, w której projekt będzie zlokalizowany” oraz w sekcji X wniosku Zasoby do realizacji projektu i ryzyko w projekcie pozycja –

Nieruchomości. Należy przedstawić, jakimi nieruchomościami, które będą wykorzystywane w ramach projektu, dysponuje wnioskodawca (tytuł prawny do nieruchomości bądź własność gruntów), wskazując typ, kubaturę, metraż oraz wskazać, jaką infrastrukturę techniczną posiada. Należy również określić, na jakim etapie realizacji projektu zostaną one wykorzystane oraz w jakim zakresie. Należy wskazać, w jakim stopniu nieruchomość będzie wykorzystywana na potrzeby projektu, oraz czy i w jaki sposób przeznaczenie nieruchomości wpłynie na pozostałą działalność wnioskodawcy. W przypadku, gdy wnioskodawca nie posiada własnych zasobów, a planuje korzystanie z zasobów niebędących w jego posiadaniu, należy również opisać te zasoby oraz wskazać podstawy do ich wykorzystania (np. umowa dzierżawy, najem, itp.).

Mając powyższe na uwadze na etapie składania wniosku nie ma obowiązku załączenia tytułu prawnego do nieruchomości. Wnioskodawca musi natomiast opisać na jakim etapie i w jakim stopniu nieruchomość będzie wykorzystywana na potrzeby projektu lub kiedy jest planowane uzyskanie umowy dzierżawy lub kupna. W tym kontekście może opisać, że dysponuje umową przedwstępną najmu lub dzierżawy. Należy jednak pamiętać, iż zakup nieruchomości (gruntów i budynków oraz prawa użytkowania wieczystego) oraz jej najem lub dzierżawa są wydatkami niekwalifikowalnymi. Jeśli zakup nieruchomości zostanie zaplanowany w ramach projektu, to jego koszt należy wskazać w sekcji XII Harmonogram rzeczowo - finansowy - Zakres finansowy jako wydatek niekwalifikowalny. Wydatek powinien być przypisany do kategorii kosztów: „Nabycie prawa użytkowania wieczystego lub prawa własności nieruchomości”. Wartość nabycia powinna być uwzględniona w polu – „Wartość ogółem”. Pola: „Wydatki kwalifikowane”, „W tym VAT” oraz „Dofinansowanie” będą zablokowane do edycji.

Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że w przypadku inwestycji, dla których istnieje potrzeba uzyskania decyzji administracyjnych np.: pozwolenia na budowę, należy w sekcji X wniosku opisać stopień zaawansowania przygotowania projektu od strony administracyjnej, konieczność pozyskania takiego pozwolenia (planowany termin uzyskania lub już dysponowanie odpowiednim dokumentem). Na etapie podpisywania umowy w sprawie projektu (dalej: umowa), decyzja pozwolenie na

budowę/zezwole nie będzie weryfikowana, jako jeden z obligatoryjnych załączników do umowy zgodnie z Załącznikiem 9. [Lista dokumentów niezbędnych do zawarcia umowy w sprawie projektu](#). Zatem jeżeli wnioskodawca planuje inwestycje wymagającą pozwolenia na budowę na etapie aplikowania, we wniosku w punkcie X powinien opisać stan faktyczny dotyczący posiadanych nieruchomości oraz decyzji administracyjnych (zgodnie z [instrukcją](#)). Natomiast w celu zawarcia umowy, Wnioskodawca zobligowany jest do przekazania w terminie 7 dni (od dnia doręczenia wezwania przez PARP) wymaganego dokumentu.

Mając powyższe na uwadze jeżeli inwestycja będzie objęta pozwoleniem na budowę to wnioskodawca powinien posiadać również tytuł prawny do nieruchomości na której będzie realizowany projekt na etapie podpisywania umowy.

Niemniej jednak, należy zwrócić uwagę, na to, że wszystkie wnioski złożone w konkursie weryfikowane będą pod kątem ich zgodności z [Kryteriami wyboru projektów](#) (Załącznik 5 do Ogłoszenia o naborze, w tym kryterium zgodności z kryterium nr. 4 Projekt jest przygotowany do realizacji i jest wykonalny). Zatem bez zapoznania się z całym wnioskiem nie można jednoznacznie zdecydować, czy już na etapie składania wniosku istnieje potrzeba posiadania tytułu prawnego do nieruchomości czy też nie, projekt oceniany jest jako całość, w tym ryzyka jego niezrealizowania z powodu braku wymaganych dokumentów administracyjnych.

Czy na inwestycję dotyczącą stworzenia pływającej mariny wraz z restauracją można ubiegać się o dofinansowanie w wysokości 80% kosztów kwalifikowanych jako inwestycję w porcie? Czy jest określony zakres kosztów które mogą być traktowane jako inwestycje w porcie?

Przeznaczeniem pomocy na porty zgodnie z [ogłoszeniem o konkursie](#) (art. 7 wydatki kwalifikowane) jest finansowanie inwestycji związanych z budową, wymianą lub modernizacją infrastruktury portowej stanowiącej część portu. W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na to, iż celem omawianego rodzaju pomocy jest wzmocnienie sektora transportu morskiego i śródlądowego. W związku z tym wydatki

ponoszone przez wnioskodawców mogą zostać uznane za kwalifikowalne w ramach pomocy na rzecz portów śródlądowych (art. 56 c rozporządzenia 651/2014) jeśli:

- zostaną poniesione w portach świadczących usługi związane z transportem (klienci portu lub przystani realizujący transport osób lub towarów - PKD - podklasa 50.30.Z oraz podklasa 50.40.Z);
- zostaną poniesione w związku z budową, wymianą, lub modernizacją zdefiniowanej w rozporządzenia 651/2014 infrastruktury portowej lub infrastruktury zapewniającej dostęp; oraz w związku z pogłębianiem;
- nie dotyczą kosztów zakładów produkcyjnych działających w porcie, biur lub sklepów lub innych kosztów nie związanych z transportem;
- nie dotyczą zdefiniowanej w rozporządzeniu 651/2014 suprastruktury portowej.

Zgodnie z art. 2, pkt 157 rozporządzenia przytoczonym na str. 55 Instrukcji wypełniania wniosku o udzielenie wsparcia „infrastruktura portowa” oznacza infrastrukturę oraz urządzenia służące do świadczenia usług portowych związanych z transportem, np. miejsca postoju służące do cumowania statków, ściany nadbrzeża, mola, dryfujące pontonowe rampy na obszarach pływowych, baseny wewnętrzne, zasyпки oraz osuszony grunt, infrastrukturę paliw alternatywnych oraz infrastrukturę do odbioru odpadów wytwarzanych przez statki i pozostałości ładunku.

Jeśli koszty planowanej inwestycji spełniają powyższe warunki, tj. w przypadku gdy klientem w planowanej inwestycji portowej będą jednostki pływające świadczących usługi transportowe (klienci portu lub przystani realizujący transport osób lub towarów - PKD - podklasa 50.10.Z, 50.20.Z, 50.30.Z; 50.40.Z) możliwe jest finansowanie infrastruktury portowej i pogłębiania z pomocy na rzecz portów śródlądowych i kategorii w ramach wydatków wskazanych we wniosku pod nazwą: Koszty planowania i realizacji inwestycji związanych z budową, wymianą lub modernizacją infrastruktury portowej lub infrastruktury zapewniającej dostęp w portach morskich lub śródlądowych, koszty pogłębiania.

Biorąc pod uwagę powyższe regulacje dopuszczalne jest przyznanie pomocy na marinę (port jachtowy), o ile spełnione są warunki udzielania pomocy, tj. w sytuacji, gdy projekt służy celom transportowym. Natomiast wskazane w zgłoszeniu przedsięwzięcie polegające na stworzeniu pływającej mariny wraz z restauracją nie spełnia warunków określonych w art. 56 c rozporządzenia 651/2014. Przedmiot inwestycji nie spełnia również definicji określonej dla infrastruktury portowej. Zgodnie z art. 2, pkt 157 rozporządzenia przytoczonym na str. 55 [Instrukcji wypełniania wniosku](#) o udzielenie wsparcia „infrastruktura portowa” oznacza infrastrukturę oraz urządzenia służące do świadczenia usług portowych związanych z transportem, np. miejsca postoju służące do cumowania statków, ściany nadbrzeża, mola, dryfujące pontonowe rampy na obszarach pływowych, baseny wewnętrzne, zasypki oraz osuszony grunt, infrastrukturę paliw alternatywnych oraz infrastrukturę do odbioru odpadów wytwarzanych przez statki i pozostałości ładunku.

W związku z tym należy rozważyć, czy planowana inwestycja jest jedną z czterech rodzajów inwestycji początkowej (definicja inwestycji początkowej wskazana w opisie do sekcji XV wniosku) i czy spełnione są inne warunki udzielania pomocy w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej, co daje możliwość sfinansowania planowanej inwestycji w ramach kategorii wydatków określonych pod nazwą: nabycie robót i materiałów budowlanych, nabycie nowych środków trwałych. Zwracamy również uwagę, że wydatki w tym zakresie zostaną uznane za kwalifikowalne w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej, w przypadku gdy klientami przystani portowej, mariny będą wyłącznie klienci indywidualni nieprowadzący działalności transportowej, tj. żeglarze, kajakarze, płetwonurkowie, amatorzy sportów wodnych i osoby cumujące łodzie wynajęte bez załogi i w marinie nie będą świadczone usługi portowe związane z transportem.

Informuję ponadto, iż prawidłowość przyporządkowania wydatków do kategorii będzie elementem oceny projektu, natomiast PARP nie przeprowadza konsultacji w powyższym zakresie – właściwy dobór kategorii do określonych przez Wnioskodawcę wydatków należy do wyłącznych kompetencji Wnioskodawcy i będzie podlegał ocenie. W przypadku błędnego przyporządkowania kategorii wydatków w zakresie

finansowym projektu w trakcie oceny wniosku będzie możliwa poprawa w tym zakresie.

Czy na liście projektów rekomendowanych do udzielenia wsparcia znajdować się będą tylko firmy które otrzymają dofinansowanie (z zastrzeżeniem § 18 ust 4 pkt 1 i 2) czy też wszystkie, które spełniły kryteria wyboru projektów w drugim etapie oceny i uzyskał wymaganą liczbę punktów, tj. uzyskał co najmniej 14 punktów, z zastrzeżeniem, że w każdym z kryteriów od 1 do 7 uzyskał co najmniej 1 pkt?

Lista zgodnie z jej nazwą będzie zawierać projekty rekomendowane do udzielenia wsparcia, a rekomendowane mogą być tylko te, o których mowa w [Ogłoszeniu o konkursie](#) w paragrafie 18 ust 4. Zatem jeśli projekt spełni [kryteria](#) i uzyska wymaganą liczbę punktów a nie wystarczy dla niego budżetu nie będzie rekomendowany do udzielenia wsparcia i znajdzie się na liście rezerwowej.

Czy norweskim partnerem może być, np. firma wykonująca roboty budowlane, jeżeli przedmiot projektu dotyczy zupełnie innej działalności?

Zgodnie z [Kryterium oceny](#) „Kwalifikowalność partnera” ocenie będzie podlegał m. in. fakt, czy partnera i wnioskodawcę łączy ten sam cel gospodarczy i społeczny, który ma być zrealizowany poprzez wdrożenie nowego produktu. Ponadto, przedmiotem oceny będzie zastosowanie przy wyborze partnera najlepszych praktyk biznesowych w celu osiągnięcia najlepszych rezultatów w stosunku do poniesionych nakładów, zapewniając najwyższe standardy etyczne i unikając konfliktu interesów. Zatem wybór partnera zajmującego się działalnością inną niż przedmiot projektu, może zostać uznane niespełnienie powyższych elementów kryterium.

Czy o wsparcie może ubiegać się nowo założona spółka celowa, gdzie jeden ze współników będzie spełniał wymogi dotyczące przychodów z poprzednich lat oraz wymogi dotyczące zdolności inwestycyjnej?

Zgodnie z zapisami [Ogłoszenia o konkursie](#) o wsparcie w ramach trzech głównych schematów: technologie przyjazne środowisku, innowacje w obszarze wód morskich i śródlądowych oraz technologie poprawiające jakość życia mogą ubiegać się wyłącznie mikroprzedsiębiorcy, mali lub średni przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej potwierdzoną wpisem do odpowiedniego rejestru, którzy łącznie spełniają następujące warunki:

1. zamknęli przynajmniej jeden rok obrotowy trwający przynajmniej 12 miesięcy oraz
2. przynajmniej w jednym zamkniętym roku obrotowym trwającym przynajmniej 12 miesięcy w okresie 3 lat poprzedzających rok, w którym złożyli wniosek, osiągnęli przychody ze sprzedaży nie mniejsze niż w schemacie: 20 000 EUR.

To znaczy, że powyższe warunki musi spełnić przedsiębiorstwo, które składa wniosek o udzielenie wsparcia, a nie jego poszczególni wspólnicy. Spółka celowa również musi spełnić wszystkie powyższe warunki łącznie.

Czy okres trwałości wynosi 5 lat dla wszystkich pozycji czy tylko dla wnip?

We wzorze umowy w sprawie projektu w § 12. Trwałość projektu zawarte są poniższe zapisy:

1. W projekcie, w którym udzielana jest regionalna pomoc inwestycyjna, Beneficjent zobowiązany jest do utrzymania inwestycji w regionie otrzymującym pomoc przez co najmniej 5 lat od rozliczenia projektu. Nie wyklucza to wymiany w tym okresie przestarzałych lub zepsutych instalacji lub sprzętu, pod warunkiem utrzymania działalności gospodarczej w tym okresie w regionie otrzymującym pomoc.
2. W przypadku projektów, w których kwalifikowalna jest cena zakupu środka trwałego, Beneficjent zobowiązany jest przez okres 5 lat od rozliczenia projektu: zachować własność oraz wykorzystywać środek trwały na cele projektu, ubezpieczać środek trwały na wypadek jego utraty lub zniszczenia oraz przeznaczać odpowiednie środki na jego serwisowanie i funkcjonowanie.

3. W przypadku projektów, w których kwalifikowalne są roboty budowlane, Beneficjent zobowiązany jest przez okres 5 lat od rozliczenia projektu: zachować własność oraz wykorzystywać na cele projektu nieruchomości, której dotyczyły te roboty. W tym okresie nieruchomość nie może być przedmiotem najmu, dzierżawy oraz nie może być obciążona hipoteką .

Czy osoba posiadająca patent żeglarza/sternika niezbędny do prowadzenia danego statku jest traktowana jako załoga statku?

Jeśli chodzi o informacje, związane ze świadczeniem usług transportowych i wynajmem statku (zg. z definicjami statków ujętymi na str. 57 Instrukcji wypełniania wniosku) z załogą lub bez załogi w [Instrukcji wypełniania Wniosku](#) na str. 57 jest zapis:

„W przypadku, gdy klientami przystani portowej, mariny będą wyłącznie klienci indywidualni nieprowadzący działalności transportowej, tj. żeglarze, kajakarze, płetwonurkowie, amatorzy sportów wodnych i osoby cumujące łodzi wynajęte bez załogi i nie są świadczone usługi portowe związane z transportem, nie jest możliwe sfinansowanie planowanej inwestycji w ramach pomocy na rzecz portów śródlądowych i wskazanej wyżej kategorii wydatków. W takim przypadku należy rozważyć, czy planowana inwestycja jest jedną z czterech rodzajów inwestycji początkowej (definicja inwestycji początkowej wskazana w opisie do sekcji XV wniosku) i czy spełnione są inne warunki udzielania pomocy w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej, co daje możliwość sfinansowania planowanej inwestycji w ramach kategorii wydatków określonych pod nazwą: roboty i materiały budowlane oraz zakup nowych środków trwałych.”

W takim wypadku, wynajem z załogą – jest rozumiany jako wynajem statku klientom indywidualnym, nieprowadzącym działalności transportowej z obsługą (załogą), czyli osobą lub osobami posiadającymi właściwe uprawnienia/patent. Spełnia to definicję świadczenia usługi transportowej.

Wynajem bez załogi – to wynajem statku bez obsługi (czyli załogi).

Rozpatrując zapytanie w kontekście co będzie przedmiotem dofinansowania – czy miejsce przyjmowania statków (port przystań), czy projekt polegający na świadczeniu usługi, czyli usługa polegająca na wynajmie statku z załogą (obsługą) w celach rekreacyjnych jest uważana za transport należy wskazać, iż zakup łodzi w celu jej wynajmowania z załogą (obsługą) nie będzie uznany za kwalifikowany.

Osobną kwestią jest ustalenie czy port będzie przyjmował klientów indywidualnych czy świadczących usługi transportowe – za klientów indywidualnych uważamy osoby prywatne, które dla własnych celów pływają rekreacyjnie (niezależnie od tego czy mają uprawnienia czy nie).

Czy PARP pomaga w poszukiwaniu partnera w Norwegii do realizacji programu?

Poszukiwanie norweskiego partnera do realizacji projektu grantowego można rozpocząć w bazie danych potencjalnych partnerów, gdzie firmy same zakładają swoje profile: <http://www.innovasjon Norge.no/eea-norway-grants> - pod hasłem Find a partner można założyć swój profil. Istnieją jeszcze ogólne biznesowe bazy podmiotów norweskich: www.purehelp.no, www.brreg.no, a w przypadku poszukiwania konkretnych „zielonych” technologii, rządowy portal www.theexplorer.no zawiera wiele informacji na temat technologii i firm norweskich z tej branży.

Czy planując inwestycję (budowa mariny) na części działki, należy tę część działki wydzielić formalnie? Na pozostałej części planowane jest budownictwo mieszkaniowe. Realizacja projektu i wnioski o dofinansowanie obejmuje tylko część dotyczącą mariny.

PARP nie jest właściwą instytucją do udzielania wskazówek dotyczących podziałów, wydzielenia działek, gruntów czy z zakresu prawa wodnego pod planowaną inwestycję. Inwestycja powinna być zgodna z przepisami Prawa budowlanego, Prawa morskiego, Prawa wodnego itd. oraz spełniać wszystkie warunki administracyjne itp.

Zatem w przedmiotowym zakresie należy zwrócić się z zapytaniem do odpowiednich organów, w których kompetencjach mieści się dana sprawa.

Projekty składane na konkurs powinny być zgodne z Ogłoszeniem o konkursie, ale planowane w ramach nich inwestycje powinny być zgodne z przepisami krajowymi.

We wniosku składanym na konkurs w PARP należy przedstawić, że wnioskodawca jest gotowy do realizacji inwestycji zarówno na poziomie administracyjnym jak i zasobów technicznych oraz kadrowych.

Czy pozwolenie na budowę jest już wymagane na etapie składania wniosku o dofinansowanie?

Na etapie składania wniosku nie są wymagane wskazane dokumenty. Wszystkie dokumenty niezbędne do realizacji projektu będą wymagane na etapie podpisywania umowy. Niemniej jednak w ramach oceny stopnia przygotowania do planowanej inwestycji, jeśli wymaga ona decyzji administracyjnych, w tym pozwolenia na budowę, jego posiadanie będzie miało wpływ na wyższą ocenę stopnia spełnienia [kryterium](#).

Czy producent urządzenia (nowego typu) - przenośnik taśmowy elektromobilny dla przemysłu stoczniowego kwalifikuje się do "bezpośredniego otoczenia" zgodnie z regulacją dot. tego schematu tj. "Schemat innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich?"

Z informacji zawartych w pytaniu nie wynika, że przedsiębiorca prowadzi działalność w obszarze wód śródlądowych, morskich lub ich bezpośredniego otoczenia. Wnioskodawca powinien we wniosku udowodnić, że jego działalność i planowany do realizacji projekt jest ściśle związany z wodami morskimi, śródlądowymi lub ich bezpośrednim otoczeniem, żeby możliwe było potwierdzenie kwalifikowalności wnioskodawcy i jego projektu w schemacie „Innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich”. Odnosząc się do zakresu wskazanego w pytaniu należy stwierdzić, że działalność wnioskodawcy dotycząca przenośników taśmowych – żeby kwalifikować się do omawianego schematu – musiałaby być działalnością

dedykowaną stoczniom, niemożliwa do wdrożenia poza stoczniami i rozwijana wyłącznie z intencją przemysłu stoczniowego. Wówczas mogłaby zostać uznana za działalność w bezpośrednim otoczeniu wód morskich lub śródlądowych.

Czy projekt dotyczący hodowli ryb raz hodowli robaków, do ich żywienia w wodach śródlądowych będzie wykluczony z wsparcia czy nie? Firma nie będzie ubiegać się o pomoc de minimis tylko o RPI.

Wskazany zakres projektu będzie uznany za działalność wykluczoną, ponieważ dotyczy działalności w obszarze rybołówstwa i akwakultury, a wskazana działalność jest działalnością wykluczoną z możliwości udzielenia wsparcia w ramach konkursu „Innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich” na podstawie § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 20 października 2020 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej niezwiązanej z programami operacyjnymi (mówią o tym [kryteria wyboru projektu](#), załącznik nr 5 do [Ogłoszenia](#)).

Podstawą udzielania pomocy publicznej w ramach konkursu jest wskazane wyżej rozporządzenie krajowe, w którym zastosowane są rodzaje pomocy publicznej z rozporządzenia KE nr 651/2014. PARP nie może udzielić zatem pomocy na działalność, która jest wykluczona w rozporządzeniu KE nr 651/2014, a regionalna pomoc inwestycyjna, którą chcieliby Państwo wykorzystać w opisanym projekcie jest pomocą udzielaną na podstawie rozporządzenia KE 651/2014.

W wyżej wskazanym § 5 ust. 2 rozporządzenia krajowego m.in. przywołany jest przepis art. 1 ust. 3 lit. a rozporządzenia nr 651/2014, który wskazuje, że rozporządzenie to nie ma zastosowania do pomocy przyznawanej w sektorze rybołówstwa i akwakultury, objętej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniającym rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000, z wyjątkiem pomocy szkoleniowej, pomocy na dostęp do finansowania dla MŚP, pomocy w obszarze działalności badawczo-rozwojowej, pomocy dla MŚP na

wspieranie innowacyjności oraz pomocy przeznaczonej na pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych.

Definicja sektora rybołówstwa i akwakultury zawarta została w art. 5 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013, zgodnie z którym sektor rybołówstwa i akwakultury oznacza sektor gospodarki, który obejmuje wszelką działalność związaną z produkcją i przetwarzaniem produktów rybołówstwa lub akwakultury oraz obrotem nimi. W załączniku nr I do ww. rozporządzenia wymienione zostały: produkty rybołówstwa – organizmy wodne pochodzące z dowolnej działalności połowowej lub otrzymywane z nich produkty (art. 5 lit. a rozporządzenia nr 1379/2013); produkty akwakultury – organizmy wodne na dowolnym etapie ich cyklu życia, pochodzące z dowolnej działalności w zakresie akwakultury lub otrzymywane z nich produkty (art. 5 lit. b rozporządzenia nr 1379/2013).

Podsumowując, w ramach konkursu pomoc publiczną mogą otrzymać tylko takie rodzaje działalności (przedmiot projektu) jakie dopuszczają przepisy rozporządzenia blokowego KE 651/2014, a w przypadku regionalnej pomocy inwestycyjnej, wskazana działalność, tj. hodowla ryb i robaków do ich karmienia, nie jest taką działalnością, niezależnie od faktu, że jest to działalność w obszarze wód śródlądowych lub morskich.

Czy projekt może obejmować wyłącznie koszty związane z osiągnięciem wyższego poziomu energetycznego?

Tak może, pod warunkiem że są one uzasadnione i celowe w kontekście projektu, ale również celów schematu oraz jeśli dany wydatek spełnia warunki uznania wydatku za kwalifikowany w ramach pomocy udzielanej na podstawie art. 38 rozporządzenia 651/2014, tj. pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną. Więcej informacji zawartych jest w [Instrukcji wypełniania wniosku](#) w sekcji XII. Harmonogram rzeczowo-finansowy od strony 49. Należy przy tym zwrócić uwagę na to, iż liczba kategorii wydatków, z których finansowane są zadania, uzależniona jest wyłącznie od potrzeb Wnioskodawcy. W konkursie nie istnieją ograniczenia, które określają konkretną liczbę wykorzystanych kategorii wydatków, pod warunkiem, że

dany wydatek jest możliwy do sfinansowania w ramach przeznaczenia pomocy publicznej przypisanego do danego wydatku. Prawidłowość przyporządkowania wydatków do kategorii będzie elementem oceny projektu, i w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w tym zakresie będzie możliwa poprawa i przeniesienie wydatku do innej właściwej kategorii, jeśli to będzie możliwe.

Czy projekt polegający na utworzeniu stanowisk edukacyjnych (z zakresu edukacji pozaformalnej, multimedialnych i analogowych) dotyczących bezpośrednio podnoszenia wiedzy nt. zbiornika wodnego, jego biologii, sposobów ochrony itp. w celu realizacji innowacyjnej usługi edukacyjnej - może zostać uznany za powiązany z obszarem wód śródlądowych? Stanowiska zostaną rozlokowane bezpośrednio na terenie przy zbiorniku, a projekt obejmie również dostosowanie brzegu do realizacji takiej usługi + wykorzystany zostanie budynek będący w posiadaniu wnioskodawcy. Czy przez rodzaj działalności - usługi z zakresu edukacji pozaformalnej, inwestycja nie zostanie odrzucona w ocenie, jako działanie niepowiązane z tematem konkursu?

Zakres wskazany w pytaniu i wydatki w nim opisane co do zasady będą uznane za kwalifikowane, jeśli spełnią kryteria oceny w zakresie wydatków (opisy kryterium oceny zostały ujęte w Załączniku 5 do Ogłoszenia konkursu). Uprzejmie informujemy, iż obszar działalności wnioskodawcy nie jest przedmiotem oceny, tylko zakres działalności której dotyczy projekt, zatem jeśli jest związany z zakresem tematycznym konkursu, będzie uznany za kwalifikujący się do objęcia wsparciem, a w tym wydatki z nim związane.

Zachęcamy do zapoznania się z dokumentacją konkursową, w tym z Instrukcją wypełniania wniosku o udzielenie wsparcia, Załącznikiem 5 do Ogłoszenia – Kryteria wyboru projektów oraz do zapoznania się z pytaniami i odpowiedziami dotyczącymi konkursu na stronie PARP w zakładce FAQ:

<https://www.parp.gov.pl/component/grants/grants/innowacje-w-obszarze-wod-morskich-i-srodladowych#faq>

Polecamy również zapoznanie się z przykładowymi projektami, które zostały rekomendowane do wsparcia w ramach schematu Innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich z poprzedniego konkursu na stronie PARP, w zakładce: Sukcesy beneficjentów:

<https://www.parp.gov.pl/component/grants/grants/innowacje-w-obszarze-wod-morskich-i-srodladowych#practices>

Czy przedsiębiorstwa zarejestrowane w CEDG lub KRS, których przedmiotem działalności jest rybołówstwo nie są wykluczone z otrzymania wsparcia?

W konkursie "Innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich" z ubiegania się o wsparcie nie są wykluczone podmioty, których przedmiotem przeważającej działalności jest rybołówstwo, pod warunkiem że jednocześnie projekt złożony w konkursie nie będzie dotyczył rybołówstwa lub akwakultury.

Według [kryterium wyboru projektów](#) nr 1: „Przedmiot projektu nie dotyczy rodzajów działalności wykluczonych” sprawdzeniu podlega, czy przedmiot projektu nie dotyczy rodzajów działalności wykluczonych z możliwości uzyskania wsparcia, o których mowa w § 2 ust 2 oraz § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 20 października 2020 r w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej niezwiązanej z programami operacyjnymi.

Zatem liczy się kod PKD przedmiotu projektu, a nie kod działalności (np. przeważającej) przedsiębiorcy ujawniony w CEiDG lub KRS. Numer kodu PKD działalności, której dotyczy projekt, nie musi być ujawniony w dokumencie rejestrowym. Jeśli ww. PKD są tożsame tj. przedmiot projektu dotyczy również rybołówstwa, to będzie on wykluczony z możliwości otrzymania wsparcia.

Szerzej omówiono te zagadnienia w [„Instrukcji wypełniania wniosku o udzielenie wsparcia”](#) w części „Numer standaryzowanej klasyfikacji przemysłowej (NACE) dotyczący przedmiotu projektu” na stronach od 7 do 8.

Czy przedsiębiorstwo zajmujące się przetwórstwem ryb (pozyskiwane z własnych stawów, po obróbce sprzedawane do branży gastronomicznej) należy uznać za wykluczone, tzn. należące do działającego w sektorze rybołówstwa i akwakultury? Zakres projektu dotyczyłby wdrożenia innowacyjnych rozwiązań w procesie patroszenia (linia produkcyjna).

Wskazany zakres projektu będzie uznany za działalność wykluczoną, ponieważ dotyczy działalności w obszarze rybołówstwa i akwakultury a wskazana działalność jest działalnością wykluczoną z możliwości udzielenie wsparcia w ramach konkursu „Innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich” na podstawie § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 20 października 2020 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej niezwiązanej z programami operacyjnymi (mówią o tym [kryteria wyboru projektu](#) załącznik nr 5 do [Ogłoszenia](#)).

Podstawą udzielania pomocy publicznej w ramach konkursu jest wskazane wyżej rozporządzenie krajowe, w którym zastosowane są rodzaje pomocy publicznej z rozporządzenia KE nr 651/2014. PARP nie może udzielić zatem pomocy na działalność, która jest wykluczona w rozporządzeniu KE nr. 651/2014.

W wyżej wskazanym § 5 ust. 2 rozporządzenia krajowego m.in. przywołany jest przepis art. 1 ust. 3 lit. a rozporządzenia nr 651/2014, który wskazuje, że rozporządzenie to nie ma zastosowania do pomocy przyznawanej w sektorze rybołówstwa i akwakultury, objętej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniającym rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000, z wyjątkiem pomocy szkoleniowej, pomocy na dostęp do finansowania dla MŚP, pomocy w obszarze działalności badawczo-rozwojowej, pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności oraz pomocy przeznaczonej na pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych.

Definicja sektora rybołówstwa i akwakultury zawarta została w art. 5 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013, zgodnie z którym sektor rybołówstwa i akwakultury oznacza sektor gospodarki, który obejmuje wszelką działalność związaną z produkcją i przetwarzaniem produktów rybołówstwa lub akwakultury oraz obrotem nimi. W załączniku nr I do ww. rozporządzenia wymienione zostały: produkty rybołówstwa – organizmy wodne pochodzące z dowolnej działalności połowowej lub otrzymywane z nich produkty (art. 5 lit. a rozporządzenia nr 1379/2013); produkty akwakultury – organizmy wodne na dowolnym etapie ich cyklu życia, pochodzące z dowolnej działalności w zakresie akwakultury lub otrzymywane z nich produkty (art. 5 lit. b rozporządzenia nr 1379/2013).

Czy przy realizacji projektu w ramach schematu Innowacje w obszarze wód morskich i śródlądowych obowiązują Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego, Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020?

Nie. Wnioskodawca (beneficjent) przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia zgodnie z regulacjami (w szczególności zgodnie z art. 8.15) oraz Wytycznymi w zakresie udzielania zamówień w ramach Norweskich Mechanizmów Finansowych na lata 2014 - 2020.

Czy realizacja ostatniego zadania musi pokrywać się z okresem końcowym realizacji projektu, tzn. czy trzeba czekać na wypłatę ostatniej transzy do okresu końca realizacji projektu. Przykładowo: zakończenie ostatniego zadania zostało zrealizowane 30.10.2022 a okres realizacji projektu został wskazany na 30.04.2024?

To przedsiębiorca samodzielnie planuje zakres czasowy realizacji projektu, a jego spójność i racjonalność podlega ocenie w ramach [kryteriów wyboru projektów](#) stanowiących załącznik nr. 5 do Ogłoszenia. Data 30.04. 2024 jest datą graniczną dla

okresu kwalifikowalności wydatków w całym programie (co wynika z § 7 ust. 2 [Ogłoszenia konkursu](#)), co oznacza, że poza tą datę nie mogą wykraczać realizowane projekty, natomiast datę zakończenia realizacji danego projektu ustala Wnioskodawca samodzielnie zgodnie z indywidualnym harmonogramem projektu. Wypłata płatności końcowej (ostatniej transzy w formie refundacji) następuje pod warunkiem zrealizowania pełnego zakresu rzeczowego i finansowego projektu. Szczegółowe warunki wypłat określa umowa ws projektu (załącznik nr 10 do Ogłoszenia w , § 8).

Czy rola partnera norweskiego może polegać na badaniu lokalnego rynku pod względem zapotrzebowania na nasze produkty oraz na produkty, nad wdrożeniem których obecnie pracujemy?

Zgodnie z § 6 ust 5 [Ogłoszenia konkursu](#) „zadania partnera w ramach projektu mogą być ograniczone do dostawy towarów, realizacji robót budowlanych lub świadczenia usług” jednak zakup produktów/usług gotowych „z półki” nie wpisuje się w ideę partnerstwa. Za partnerstwo nie będzie uznane zlecenie badania rynku i przedstawicielstwo w dystrybucji produktów polskich w Norwegii.

Czy rozwijalna lista dziedzin projektu musi w jakiś sposób skorelowana z PKD firmy?

Projekt powinien być przygotowany w sposób spójny, więc lista dziedzin, w których zdaniem wnioskodawcy projekt będzie realizowany powinna wynikać ze specyfiki projektu.

Czy są ograniczenia w mocy pojedynczej instalacji z odnawialnych źródeł energii, czyli minimum kW i/lub maksimum kW?

[Ogłoszenie konkursu](#) wraz z załącznikami nie zawiera ograniczenia mocy planowanej do realizacji instalacji, jednakże moc ma znaczenie przy wyborze kategorii kosztów oraz rodzaju pomocy, z której dany wydatek (koszt) będzie finansowany. Informacje na temat kategorii kosztów oraz rodzajów pomocy znajdują się w Ogłoszeniu konkursu § 7, 10 i 11, a rozwinięcie informacji znajduje się w Instrukcji wypełniania wniosku,

gdzie szczegółowo wskazano jakie kategorie kosztów mogą być dofinansowane oraz jakie warunki muszą spełniać, aby były uznane za koszty kwalifikowane. Przy tak zadanym pytaniu nie można stwierdzić czy projekt będzie dotyczył produkcji energii na sprzedaż czy produkcji energii na własne potrzeby np. zasilania własnej działalności. Te kwestie mają znaczenie, jeśli chodzi o możliwość sfinansowania instalacji z odnawialnych źródeł energii, szczególnie jeśli chodzi o produkcję energii na sprzedaż, która jest wykluczona z możliwości otrzymania wsparcia w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej. Szczegółowe informacje zawarto w Instrukcji wypełniania wniosku, w części dotyczącej Harmonogramu rzeczowo finansowego oraz kategorii wydatków. Wnioskodawca znając moc planowanej instalacji i chcąc korzystać z pomocy na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych (zgodnie z art. 41 rozporządzenia KE 651/2014) powinien wybrać właściwą kategorię kosztów. W przypadku instalacji o mocy poniżej 0,05 MW, która wytwarzać będzie mniej niż 400 MWh rocznie Wnioskodawca może wybrać kategorię wydatku właściwą dla „małych instalacji”.

Czy szkolenia jako usługa doradcza są kosztem kwalifikowanym?

Nie, szkolenia nie są usługą doradczą. Katalog kosztów kwalifikowanych został zamieszczony w dokumentacji projektowej gdzie, zgodnie z par. 7 ust 1 pkt 2 [Ogłoszenia konkursu](#) zostały wskazane kategorie wydatków np. wydatki związane z zakupem „usług doradczych świadczonych przez doradców zewnętrznych, innych niż usługi o charakterze ciągłym lub okresowym i związane z prowadzeniem bieżącej działalności operacyjnej przedsiębiorcy, takie jak usługi w zakresie doradztwa podatkowego, stałej obsługi prawnej lub reklamy”.

Czy umowa musi być zawarta w języku polskim i angielskim, czy wystarczy zawarcie umowy w języku angielskim i dokonanie tłumaczenia na język polski?

Zgodnie z § 12 ust. 3 [Ogłoszenia konkursu](#), w przypadków projektów partnerskich, umowa partnerstwa powinna być przygotowana zgodnie z załącznikiem 6, w dwóch językach, polskim i angielskim. Wnioskodawca będzie zobligowany do wypełnienia

wzoru dostępnego na stronie, bez konieczności tłumaczenia zapisów już ujętych we wzorze oraz zobowiązany do wypełnienia jej stosowną treścią (np. podziła zadań między wnioskodawcą i partnera) w obu językach.

Czy w polach dotyczących przychodów za ostatnie 3 lata wskazuje się całość przychodów osiągniętych w ramach prowadzonej przez Wnioskodawcę działalności (w ramach wszystkich kodów PKD, nawet jeśli nie wszystkie są związane „z wodami”? Czy jednak powinno się wpisać w tamtej części tylko przychody „z wody”? Czy podmioty będące na pełnej księgowości, które później zamykają sprawozdania finansowe, wykazują dane za rok 2020, 2019, 2018? Natomiast podmioty prowadzące uproszczoną księgowość (PKPiR) wykazują dane za 2021, 2020, 2019? W Instrukcji do wypełniania wniosku na str. 12 wskazano zapis w części dotyczącej „Przychody ze sprzedaży” „Należy pamiętać, że zgodnie z przyjętymi kryteriami wyboru projektów o udzielenie wsparcia mogą ubiegać się wyłącznie MŚP, które przynajmniej w jednym zamkniętym roku obrotowym (trwającym przynajmniej 12 miesięcy) w okresie 3 lat poprzedzających rok, w którym złożony został wniosek o udzielenie wsparcia osiągnęły wysokość przychodów ze sprzedaży w schemacie innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich – 20 000 EUR.” Proszę o wyjaśnienie do części „osiągnęły wysokość przychodów ze sprzedaży w schemacie innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich”. Czy oznacza to, że jeśli Wnioskodawca prowadzi działalność w ramach różnych kodów PKD i osiąga przychody z różnych rodzajów działalności, to czy te 20 tys. EUR musi dotyczyć tylko działalności w obszarze wód śródlądowych, morskich lub ich bezpośredniego otoczenia? Czy jeśli Wnioskodawca prowadzi działalność w jednym zamkniętym roku obrotowym (trwającym przynajmniej 12

miesiący) i uzyskał z prowadzonej działalności przychody przekraczające 20 tys. EUR w jednym z 3 ostatnich zamkniętych lat obrotowych, ale dotychczas nie uzyskiwał przychodów z działalności „wodnej” to czy może być Wnioskodawcą w ramach tego konkursu? Wnioskodawca planuje dywersyfikację działalności o nowe produkty/usługi w obszarze wód śródlądowych.

Podstawowym dokumentem stanowiącym o warunkach udzielania wsparcia jest [Ogłoszenie o konkursie](#) wraz z załącznikami. W § 5 ogłoszenia (kwalifikowalność wnioskodawcy) wskazano warunki jakie musi spełnić Wnioskodawca w tym warunek uzyskania minimalnych przychodów ze sprzedaży, które wynoszą 20 tys EUR zgodnie z przelicznikiem wskazanym również w tym paragrafie (ust.3). Ogłoszenie zawiera również przypis nr 3 do § 5 wskazujący, że przez przychody ze sprzedaży należy rozumieć: Przychody netto ze sprzedaży towarów, usług lub robót. Wartość ta musi być taka sama jak wartość wpisana tabeli finansowej stanowiącej załącznik do wniosku (tabela B – Zysk i straty bez projektu). W związku z powyższym, niezależnie od prowadzonej księgowości należy podać dane za 3 ostatnie lata 2021-2020-2019. Ponadto Ogłoszenie nie nakłada żadnych dodatkowych warunków jeśli chodzi o przychody z wybranej wyodrębnionej działalności.

Odnosząc się do zapisów [Instrukcji wypełniania wniosku](#) w tym względzie wskazano, że chodzi o limit wartości przychodów w schemacie „Innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich” a nie, że przychody mają dotyczyć działalności w obszarze wód.

Czy w projekcie jest miejsce na dokładne opisy parametrów technicznych (np. waga, rozmiary, materiał wymogi dla sprzętu) wymienionych środków trwałych w harmonogramie rzeczowo-finansowym? Czy ja nie doczytałam czegoś czy ten projekt nie wymaga takich konkretnych informacji, a dopiero w zapytaniu ofertowym trzeba będzie określić parametry sprzętu?

Należy podać wszelkie informacje, które mogą mieć wpływ na uzasadnienie samego wydatku jak i jego wysokości. Zgodnie z [Instrukcją](#) wydatki należy określić „w sposób przejrzysty, racjonalny i uzasadniony do zaplanowanych przez wnioskodawcę działań i celów projektu oraz celów określonych dla poddziałania”. W przypadku sprzętu należy podać dane techniczne urządzenia, które mogą mieć wpływ na wysokość danego kosztu. Miejsce na te informacje znajduje się w polach dotyczących „Opis kosztu w danej kategorii”.

Czy w projekcie jest możliwe łączenie kosztów z różnych kategorii? Np. prace rozwojowe oraz nabycie nowych aktywów trwałych, albo utworzenie infrastruktury portu śródlądowego oraz nabycie środków wspierających efektywność energetyczną?

Tak, we wniosku, w ramach zadań zawartych w Harmonogramie rzeczowo-finansowym, można łączyć różne kategorie wydatków. Wnioskodawca może utworzyć projekt składający się z różnych zadań finansowanych w ramach dowolnie wybranych kategorii wydatków. Liczba kategorii wydatków, z których finansowane są zadania uzależniona jest wyłącznie od potrzeb Wnioskodawcy natomiast w konkursie nie istnieją ograniczenia, które określają konkretną liczbę wykorzystanych kategorii wydatków, pod warunkiem że dany wydatek jest możliwy do sfinansowania w ramach przeznaczenia pomocy publicznej. Równocześnie podkreślamy, że każdy wydatek powinien być zgodny z przyporządkowaną do niego kategorią natomiast w projekcie nie powinny być zawarte wydatki, których Wnioskodawca nie może przyporządkować do żadnej z dostępnych kategorii wydatków. Prawidłowość przyporządkowania wydatków do kategorii będzie elementem oceny projektu natomiast PARP nie przeprowadza konsultacji w powyższym zakresie – właściwy dobór kategorii do określonych przez Wnioskodawcę wydatków należy do wyłącznych kompetencji Wnioskodawcy i będzie podlegał ocenie. Zachęcamy do analizy dokumentów konkursowych w tym [Ogłoszenia konkursu](#) oraz [Instrukcji wypełniania wniosku](#), w której zawarto informacje dotyczące dostępnych kategorii wydatków.

Czy w projekcie jest określony maksymalny czas pobytu u Partnera w Norwegii?

Nie, dokumentacja projektowa nie określa maksymalnego czasu pobytu u partnera. Należy jednak podkreślić, że w przypadku korzystania z kosztów zagranicznej podróży służbowej musi być ona w zakresie i według stawek określonych w przepisach w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167).

Czy w przypadku małych instalacji obowiązuje Załącznik nr 8? Nie jest możliwa do wyliczenia instalacja referencyjna, więc jeśli miałabym wypełniać załącznik nr 8 czy mam podać w rubryce „instalacja referencyjna” kwotę „0”? Czy może załącznik ten w przypadku małych instalacji nie obowiązuje? W instrukcji jest to dość niejasne, z jednej strony jest zaznaczony wymóg załącznika w przypadku kosztów związanych z OZE, z drugiej strony nie jest możliwe wyliczenie instalacji poniżej 400MWh rocznie. Jest zapis, że w takim wypadku kosztami kwalifikowanymi są całkowite koszty inwestycji ale nie jest jasno zapisane, że w tym wypadku nie obowiązuje Załącznik nr 8.

W przypadku małych instalacji całkowity koszt wydatku jest wydatkiem kwalifikowanym i nie jest konieczne porównywanie do inwestycji referencyjnej. Jak zostało to opisane w Instrukcji małe instalacje to właśnie takie, do których nie można określić inwestycji referencyjnej. Załącznik nr 8 jest materiałem pomocniczym do wyliczenia kosztów kwalifikowanych w przypadku konieczności porównania planowanej inwestycji do inwestycji referencyjnej. Dopiero w ten sposób wyliczone koszty kwalifikowane (które są różnicą między planowaną inwestycją a inwestycją referencyjną) należy przenieść do wniosku o udzielenie wsparcia.

Czy w ramach Funduszy norweskich można jednocześnie prowadzić badania (opracowanie nowego produktu) i w tym samym czasie realizować prace budowlane (budowa nowego zakładu). Czy dopiero po uzyskaniu wyników badań, można zacząć prace inwestycyjne?

Wszystkie projekty złożone w ramach trwającego obecnie naboru wniosków o udzielenie wsparcia w programie „Rozwój przedsiębiorczości i innowacje w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021” oceniane będą zgodnie z [Kryteriami wyboru projektów](#) wskazanymi w Załączniku 5, [Ogłoszenia konkursu](#) Programu. Ocenie podlegać będzie m.in. czy i w jakim stopniu projekt jest przygotowany do realizacji przy uwzględnieniu zasobów wnioskodawcy.

Dokumentacja konkursowa nie narzuca Wnioskodawcy realizowania projektu według etapów. To do Wnioskodawcy należy kwestia prawidłowego przygotowania realizacji projektu, nakreślenia kolejności występowania poszczególnych prac oraz związanych z tą kwestią zasadnością i racjonalnym zaplanowaniem poszczególnych wydatków. Projekt powinien stanowić jedną całość i być przygotowany w sposób logiczny i spójny. To Wnioskodawca ocenia ryzyka opłacalności projektu, jeżeli to od wyniku prowadzonych badań uzależnia dalszy etap zasadności i realizacji projektu. Jeśli wyniki badań mają bezpośredni efekt na kolejne prace inwestycyjne to zaplanowanie ich równoległe z pracami badawczymi podważa konieczność prowadzenia takich prac badawczych.

Czy w ramach funduszy norweskich można zakończyć prace budowlane obiektu? Do projektu zostanie przedłożona umowa najmu obiektu (nieruchomość jest w stanie surowym zamkniętym). Nieruchomość jest obecnie własnością osoby fizycznej, po podpisaniu umowy najmu wejdzie w posiadanie tytułu prawnego na rzecz osoby prawnej (spółka z o.o.). Wówczas spółka z o.o. w ramach Funduszy norweskich chciałaby dokończyć prace remontowo-budowlane i wyposażyć obiekt.

Zgodnie z art. 6 rozporządzenia KE 651/2014 uznaje się, że pomoc wywołuje efekt zachęty, jeżeli beneficjent złożył do danego państwa członkowskiego pisemny

wniosek o przyznanie pomocy przed rozpoczęciem prac nad projektem lub rozpoczęciem działalności. W związku z powyższym projekt nie może rozpocząć się przed dniem złożenia ani w dniu złożenia wniosku. Za rozpoczęcie realizacji projektu uznaje się dzień rozpoczęcia robót budowlanych związanych z inwestycją lub dzień zaciągnięcia pierwszego prawnie wiążącego zobowiązania do zamówienia urządzeń lub innego zobowiązania, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna, zależnie od tego co nastąpi najpierw. Działań przygotowawczych, w szczególności studiów wykonalności, usług doradczych związanych z przygotowaniem projektu, w tym analiz przygotowawczych (technicznych, finansowych, ekonomicznych) oraz przygotowania dokumentacji związanej z wyborem wykonawcy nie uznaje się za rozpoczęcie prac pod warunkiem, że ich koszty nie są objęte pomocą publiczną. Zakupu gruntów ani prac przygotowawczych takich jak uzyskanie zezwoleń nie uznaje się za rozpoczęcie prac. Nie będzie również rozpoczęciem realizacji projektu, a co za tym idzie nie będzie to naruszeniem efektu zachęty, zawarcie umowy najmu nieruchomości, która będzie wykorzystywana w ramach projektu. Niemniej jednak po stronie Wnioskodawcy leży wykazanie, że nie został naruszony efekt zachęty w przypadku inwestycji polegającej na przeprowadzeniu robót budowlanych w nieruchomości w stanie surowym. Na podstawie informacji wskazanych w pytaniu nie można jednoznacznie stwierdzić, że nie zostanie naruszony efekt zachęty. Należy mieć na uwadze, że naruszenie efektu zachęty wiąże się z uznaniem za niekwalifikowalne wszystkich wydatków przewidzianych w projekcie. Ponadto należy zwrócić uwagę, że zasoby w postaci nieruchomości oraz ryzyka związane z realizacją inwestycji będą przedmiotem oceny projektu zgodnie z [kryteriami wyboru projektów](#), które stanowią załącznik nr 5 do [Ogłoszenia o konkursie](#), w tym w ramach kryterium: Projekt jest przygotowany do realizacji. W tym zakresie niezbędne jest wykazanie we wniosku o udzielenie wsparcia, w jaki sposób przedsiębiorca zabezpieczył swoje prawa do nieruchomości (której właścicielem jest inny podmiot), w której planuje długoletnią działalność gospodarczą polegającą na prowadzeniu domu seniora. Ponadto należy wykazać, w jaki sposób Wnioskodawca pozyska lub pozyskał wszelkie niezbędne dokumenty administracyjne konieczne do przeprowadzenia wspomnianej inwestycji.

Czy w ramach konkursu możliwe jest kwalifikowanie wydatków sklasyfikowanych jako środki transportu, przy jednoczesnym wpisywaniu się w założenia i cel konkursu?

Na podstawie tak zadanego pytania nie jest możliwe udzielenie jednoznacznej odpowiedzi, ponieważ kwalifikowalność zakupu środków transportu zależy od przedmiotu projektu, przeznaczenia środków transportu oraz celowości i zasadności zakupu. Dokumenty konkursowe należy czytać łącznie tj. ogłoszenie, kryteria wyboru projektów oraz wskazówki dot. poszczególnych wydatków zawarte w instrukcji. W [Instrukcji wypełniania wniosku](#) o udzielenie wsparcia zostały zawarte informacje dodatkowe odnoszące się do działalności wykluczonej (zgodnie z [kryteriami wyboru projektów](#) stanowiącymi zał. 5 do [Ogłoszenia](#), przedsiębiorca nie może otrzymać wsparcia, jeśli projekt dotyczy działalności wykluczonej wymienionej w rozporządzeniu):

Na podstawie art. 13 lit. b rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, **regionalna pomoc inwestycyjna udzielana w ramach programu „Rozwój Przedsiębiorczości i Innowacje” nie ma zastosowania do pomocy przeznaczonej dla sektora transportu i na związaną z nim infrastrukturę oraz dla sektora wytwarzania i dystrybucji energii oraz związaną z nim infrastrukturę, z wyjątkiem regionalnej pomocy inwestycyjnej w regionach najbardziej oddalonych i programów regionalnej pomocy operacyjnej.**

W kontekście sektora transportu należy zwrócić uwagę, że do tego sektora zakwalifikowane są następujące rodzaje działalności związanej z transportem wodnym:

50.10.Z Transport morski i przybrzeżny pasażerski. Podklasa ta obejmuje: przewozy pasażerskie na pełnym morzu i wodach przybrzeżnych, rozkładowe lub pozarozkładowe; działalność łodzi wycieczkowych i podobnych jednostek pływających, działalność promów, taksówek wodnych itp., wynajem łodzi żeglugi morskiej i przybrzeżnej wraz z załogą w celach rekreacyjnych (np. dla rejsów wędkarskich).

50.20.Z Transport morski i przybrzeżny towarów

50.30.Z Transport wodny śródlądowy pasażerski podklasa ta obejmuje: Podklasa ta obejmuje: transport pasażerski na drogach wodnych śródlądowych: rzekach, kanałach, jeziorach i wewnątrz portów, zatok i w dokach, wynajem łodzi transportu śródlądowego wraz z załogą w celach rekreacyjnych. Podklasa ta nie obejmuje: wynajmu łodzi wycieczkowych i jachtów bez załogi, sklasyfikowanego w 77.21.Z.

50.40.Z Transport wodny śródlądowy towarów. Podklasa ta obejmuje: Podklasa ta obejmuje: transport towarów na drogach wodnych śródlądowych: rzekach, kanałach, jeziorach i wewnątrz portów, zatok i w dokach, wynajem statków transportu wodnego śródlądowego towarów, z załogą. Podklasa ta nie obejmuje: przeładunku towarów, sklasyfikowanego w 52.24.B, wynajmu łodzi i statków handlowych bez załogi, sklasyfikowanego w 77.34.Z.

Podsumowując, regionalna pomoc inwestycyjna (tj. wydatki określone w § 7 pkt. 1 ust. 1 ogłoszenia o konkursie) nie może być przyznana na działalność określoną pod numerami PKD wskazanymi powyżej, w tym na zakup środków transportu do realizacji takiej działalności.

Jednocześnie zwracamy uwagę, że w przypadku środków transportu przeznaczonych do realizacji ww. działalności wykluczonych, kwalifikowane mogą być dodatkowe koszty inwestycji służące zmniejszeniu wpływu danego środka transportu na środowisko, w ramach pomocy na ochronę środowiska.

W przypadku innego przedmiotu działalności, której dotyczy projekt, wydatki na środki transportu mogą być uznane za kwalifikowane, jeśli spełnią ogólne warunki opisane w kryterium wyboru projektów dotyczącym kwalifikowalności wydatków, tj. będą racjonalne, uzasadnione i niezbędne do osiągnięcia celów projektu i celów schematu.

Czy w ramach konkursu można wybudować infrastrukturę portu śródziemnomorskiego, poprzez inwestycje w domki dla turystów w obszarze portu?

W Instrukcji wypełniania wniosku o udzielenie wsparcia dla ww. Schematu w części XII Harmonogram rzeczowo-finansowy wskazano w kategorii Koszty planowania i realizacji inwestycji związanych z budową, wymianą lub modernizacją infrastruktury portowej lub zapewniającej dostęp w portach morskich lub śródlądowych, koszty pogłębiania (art. 56b oraz 56c rozporządzenia 651/2014) definicje m.in. zarówno portu jak i infrastruktury portowej (definicje są tożsame z definicjami rozporządzenia 651/2014):

1. Port oznacza obszar lądu i wody, na którym znajduje się taka infrastruktura i urządzenia, które pozwalają na przyjmowanie statków wodnych, ich załadunek i rozładunek, składowanie towarów, odbiór i dostawę tych towarów oraz zaokrętowanie i wyokrętowanie pasażerów, załogi i innych osób, oraz wszelka inna infrastruktura niezbędna dla przedsiębiorstw transportowych w porcie;
2. Infrastruktura portowa oznacza infrastrukturę oraz urządzenia służące do świadczenia usług portowych związanych z transportem, np. miejsca postoju służące do cumowania statków, ściany nadbrzeża, mola, dryfujące pontonowe rampy na obszarach pływowych, baseny wewnętrzne, zasyпки oraz osuszony grunt, infrastrukturę paliw alternatywnych oraz infrastrukturę do odbioru odpadów wytwarzanych przez statki i pozostałości ładunku.

Równocześnie w ww. Instrukcji wskazano: Kosztami kwalifikowalnymi są koszty, w tym koszty planowania:

- inwestycji związanych z budową, wymianą lub modernizacją infrastruktury portowej;
- inwestycji związanych z budową, wymianą lub modernizacją infrastruktury zapewniającej dostęp;
- pogłębiania.

Koszty dotyczące działań niezwiązanych z transportem, w tym koszty zakładów produkcji przemysłowej działających w porcie, biur lub sklepów, a także koszty związane z suprastrukturą portową nie są kosztami kwalifikowalnymi.

Mając na uwadze powyższe wskazane domki dla turystów nie będą wydatkami kwalifikowalnymi w ramach niniejszej kategorii wydatków w ramach Pomocy na rzecz portów morskich i portów śródlądowych, bo inwestycja w domki dla turystów nie jest infrastrukturą portową. Jednakże jeśli planowana inwestycja będzie spełniała jedną z czterech form inwestycji początkowej (wskazanej w Instrukcji wypełniania wniosku oraz przywołanej w opisie kryterium „Wydatki” w załączniku nr 5 do Ogłoszenia) możliwe byłoby przypisanie robót budowlanych związanych w domkami w kategorii wydatków o nazwie: Nabycie robót i materiałów budowlanych, która jest finansowana z regionalnej pomocy inwestycyjnej. Powyższe dotyczy tylko i wyłącznie kwalifikacji danego rodzaju wydatku do odpowiedniej kategorii kosztów, które możliwe są do sfinansowania w ramach schematu „Innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich”, nie oznacza jednak ostatecznej pozytywnej kwalifikacji projektu. Jak wskazano na początku projekt będzie oceniany nie tylko pod względem prawidłowości wydatków i kategorii pomocy, ale przede wszystkim pod kątem spełnienia celów schematu, zgodnie kryteriami oceny wskazanymi w załączniku nr 5 do Ogłoszenia konkursu.

Czy w ramach kosztów kwalifikowanych prac rozwojowych możliwy jest zakup elementów niezbędnych do budowy demonstracyjnej linii produkcyjnej, koszt poszczególnych elementów składających się na prototyp przekracza 10 tysięcy złotych netto ale nie stanowi środka trwałego? Czy taki wydatek będzie uznawany jako ogólne i inne koszty operacyjne, w tym koszty materiałów, środków eksploatacyjnych i podobnych produktów, ponoszone bezpośrednio w wyniku realizacji projektu?

W ramach kosztów związanych z prowadzeniem prac rozwojowych można sfinansować koszty niezbędne do prowadzenia eksperymentalnych prac rozwojowych pod warunkiem, że mieszczą się we wskazanych kategoriach wydatków określonych w Ogłoszeniu o konkursie w § 7. Ust. 1 pkt 3) tj.:

1. wynagrodzeń wraz z pozapłacowymi kosztami pracy, w tym składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, osób zatrudnionych przy realizacji projektu w części, w jakiej wynagrodzenia te są bezpośrednio związane z jego realizacją,
2. sprzętu lub aparatury w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane przy realizacji projektu, przy czym jeżeli sprzęt i aparatura nie są wykorzystywane na potrzeby realizacji projektu przez całkowity okres ich użytkowania, do kosztów kwalifikowalnych zalicza się wyłącznie koszty amortyzacji odpowiadające okresowi realizacji projektu, obliczone na podstawie przepisów o rachunkowości,
3. badań wykonywanych na podstawie umowy, wiedzy i patentów zakupionych lub użytkowanych na podstawie licencji udzielonej przez podmioty zewnętrzne na warunkach pełnej konkurencji oraz usług doradczych i usług równorzędnych wykorzystywanych wyłącznie na potrzeby związane z realizacją projektu,
4. ogólne i inne koszty operacyjne, w tym koszty materiałów, środków eksploatacyjnych i podobnych produktów, ponoszone bezpośrednio w wyniku realizacji projektu.

Koszt budowy (wytworzenia) linii produkcyjnej do budowy prototypu nie jest kosztem operacyjnym lub ogólnym ponieważ nie stanowi materiałów, środków eksploatacyjnych lub podobnych produktów. Linia produkcyjna do produkcji prototypu będzie stanowiła co najwyżej sprzęt wykorzystywany do realizacji projektu, ale kosztem kwalifikowanym będzie tylko koszt tego sprzętu w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane od realizacji projektu - należy odpowiedzieć sobie na pytanie co stanie się z linią po wyprodukowaniu prototypu? Innym kosztem są elementy do budowy prototypu (części składowe) co nie stanowi elementów linii do produkcji prototypu. Te dwa rodzaje należy traktować oddzielnie i można rozważyć sfinansowanie tych kosztów w ramach innych kosztów ogólnych.

Prawidłowość przyporządkowania kosztów do danej kategorii jest przedmiotem oceny, a także podlega możliwości poprawy lub uzupełnienia a ostateczna ocena

zależy od analizy całości wydatków, ich celowości i niezbędności w zakresie celów projektu ale również w zakresie celów konkursu.

Czy w ramach kosztów na usługi doradcze jest możliwość sfinansowania audytu energetycznego ex post na zakończenie projektu?

Zgodnie z zapisami [Instrukcji wypełniania wniosku](#) w zakresie wskaźnika dotyczącego emisji CO₂ „Wnioskodawca jest zobligowany do zaprezentowania wartości stanowiącej różnicę pomiędzy wartością bazową a docelową. Wnioskodawca jest zobowiązany do zaprezentowania szacunkowych wartości (bazowej i docelowej) w polu [Opis metodologii...] tak, by ich różnica stanowiła wartość danego wskaźnika, która powinna być wpisana w miejscu: szacunkowa wartość docelowa”. Określając wartość docelową wskaźników Wnioskodawca powinien opierać się na wartościach szacunkowych, podanych w dobrej wierze i obliczonych zgodnie z najlepszą wiedzą Wnioskodawcy. Zapis Instrukcji stanowi „źródłem weryfikacji danych mogą być raporty z audytów energetycznych, certyfikaty energetyczne lub inne wiarygodne źródła, w przypadku braku audytu energetycznego, np. szacunki oparte na rachunkach za energię”. Oznacza to, że Wnioskodawca może, ale nie musi korzystać z audytu energetycznego, jeśli tak zdecyduje koszty audytu nie będą kosztami kwalifikowalnymi, gdyż audyt początkowy należałoby wykonać zanim wniosek został złożony a audyt końcowy w okresie weryfikacji wskaźnika czyli po zakończeniu i rozliczeniu projektu. Najistotniejszą kwestią jest rzetelne i miarodajne określenie sposobu weryfikacji wskaźników. Może ono odbywać się na podstawie np. rachunków za energię lub innego, mierzalnego i obiektywnego materiału dowodowego. We wniosku to Wnioskodawca określa co będzie źródłem weryfikacji przedstawionych przez niego danych. Zapisy te będą podlegać ocenie, a w przypadku uzyskania pozytywnej oceny oraz rekomendacji do udzielenia wsparcia, będą one podstawą rozliczania wskaźników w projekcie.

Czy w ramach programu „Rozwój przedsiębiorczości i innowacje” firma norweska może być partnerem w dwóch projektach, u dwóch różnych podmiotów?

Wnioskodawca dokonuje wyboru partnera stosując najlepsze praktyki biznesowe w celu osiągnięcia najlepszych rezultatów w stosunku do poniesionych nakładów, przestrzegając najwyższych standardów etycznych i unikając konfliktu interesów. Do wyboru partnera nie mają zastosowania Wytyczne w zakresie udzielania zamówień. To znaczy, że Wnioskodawca nie musi przeprowadzać procedury konkurencyjnej ani zamieszczać ogłoszeń w bazie konkurencyjności. Decyzja o sposobie wyboru wykonawcy należy do Wnioskodawcy, przy czym nie mogą to być przedsiębiorstwa powiązane ani zależne (konflikt interesów) mając na uwadze że będzie to proces przejrzysty i zostanie opisany w stosownych polach we wniosku. Szczegółowe kryteria oceny partnerstwa zawierają Kryteria wyboru projektów wskazane w Załączniku 5 do [Ogłoszenia konkursu](#) Programu „Rozwój Przedsiębiorczości i Innowacje”.

Wnioskodawca przed złożeniem wniosku przygotowuje i uzgadnia z partnerem(ami) projekt(y) umowy partnerstwa i to umowa(y) partnerstwa określa(ją) ilość i zasady współpracy partnerów projektu. Wzór umowy partnerstwa stanowi załącznik nr 6 do Ogłoszenia. Przy czym wnioskodawca przy ubieganiu się o wsparcie może złożyć projekt jednej umowy z kilkoma partnerami lub projekt kilku umów, po jednej dla każdego z partnerów. Chcieliśmy równocześnie podkreślić, że przy wyborze partnera oraz przy definiowaniu jego obowiązków należy zwrócić uwagę na to, że zgodnie z [Kryteriami wyboru](#) projektów wskazanymi w Załączniku 5 do Ogłoszenia konkursu, w trakcie oceny wniosku o udzielenie wsparcia ocenie podlega również jakość partnerstwa, w tym stopień zaangażowania partnera w przygotowanie projektu, wdrażanie i wkład w osiągnięcie zakładanych rezultatów projektu (etap II oceny wniosku, kryterium 8, punkt 3). Zgodnie z zapisami Ogłoszenia konkursu § 6 Projekty partnerskie Wnioskodawcę i partnera projektu łączy ten sam cel gospodarczy i społeczny, który ma być zrealizowany poprzez realizację projektu, a Wnioskodawca dokonuje wyboru partnera stosując najlepsze praktyki biznesowe w celu osiągnięcia najlepszych rezultatów w stosunku do poniesionych nakładów, przestrzegając najwyższych standardów etycznych i unikając konfliktu interesów. Ponadto Partner powinien brać aktywny udział w fazie koncepcyjnej projektu, wspólnie z Wnioskodawcą przygotowując i uzgadniając projekt umowy partnerstwa przed złożeniem wniosku. Odnośnie kwestii występowania „partnera norweskiego w dwóch projektach u dwóch różnych podmiotów”, informuję, iż co do zasady nie zostały

ustanowione ograniczenia „powtarzania” się partnera, ale należy pamiętać, że ocenie będzie podlegał fakt, czy partnera i wnioskodawcę łączy ten sam cel gospodarczy i społeczny, który ma być zrealizowany poprzez wdrożenie nowego produktu, technologii oraz, czy działalność partnera jest zbieżna z przedmiotem projektu. Podsumowując dokonując wyboru partnera należy stosować powyższe zapisy stosując najlepsze praktyki biznesowe w celu osiągnięcia najlepszych rezultatów w stosunku do poniesionych nakładów, przestrzegając najwyższych standardów etycznych i unikając konfliktu interesów oraz zapisy wynikające z ustawy o PARP art 6c.

Czy w ramach projektu Innowacje w obszarze ochrony wód morskich i śródlądowych, można zakupić ekologiczne, innowacyjne jachty do świadczenia usługi czarteru na Mazurach?

Zakup środków trwałych, w tym mobilnych, może być wydatkiem kwalifikowalnym w ramach Regionalnej Pomocy Inwestycyjnej w kategorii Nabycie nowych środków trwałych (innych niż prawo użytkowania wieczystego gruntu oraz prawo własności nieruchomości). Jednakże należy zwrócić tutaj uwagę na zapisy § 7 ust. 1 [Ogłoszenia o konkursie](#), który wskazuje, że wydatki finansowane z regionalnej pomocy inwestycyjnej będą mogły być finansowane w ramach tej pomocy pod warunkiem, że inwestycja będąca przedmiotem projektu będzie spełniała warunki jednej z czterech form inwestycji początkowej tj.: inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne związanej z:

1. założeniem nowego zakładu,
2. zwiększeniem zdolności produkcyjnej istniejącego zakładu,
3. dywersyfikacją produkcji zakładu poprzez wprowadzenie produktów uprzednio nieprodukowanych w zakładzie;
4. zasadniczą zmianą procesu produkcyjnego istniejącego zakładu.

W powyższym kontekście należy rozpatrywać zakup jachtu, jako wydatku, który musi być związany z projektem, który wypełnia definicję jednej z powyższych form

inwestycji początkowej. Ponadto zwracamy uwagę, że zakup środków transportu (w tym transportu wodnego) w celu realizacji działalności transportowej nie jest możliwy, gdyż działalność transportowa jest działalnością wykluczoną i nie można na nią przyznać regionalnej pomocy inwestycyjnej, więcej o działalności wykluczonej można znaleźć w [Instrukcji wypełniania wniosku](#).

Czy w ramach projektu konieczne jest przedstawienie kosztów partnera norweskiego w ramach kosztów kwalifikowanych?

Wydatki kwalifikowalne, w tym wydatki partnera, powinny być wykazane w projekcie umowy partnerstwa oraz we wniosku o udzielenie wsparcia. Wykazane wydatki partnera w projekcie umowy partnerstwa mogą dotyczyć jedynie wydatków wskazanych jako wydatki kwalifikowane we wniosku o udzielenie wsparcia przez Wnioskodawcę. Należy pamiętać, że rola partnera musi dotyczyć pracy nad wspólnym rozwiązaniem. Kwestie udziału w przyszły zyskach są odrębną kwestią, którą przedsiębiorca określa w umowie partnerskiej (w tym prawa do własności intelektualnej). Jednakże niniejsze stwierdzenia nie przesądzi o uznaniu takiej formuły partnerstwa. Należy zwrócić uwagę, że wniosek oceniany jest całościowo. Sama możliwość takiej formuły partnerstwa nie musi oznaczać pozytywnej oceny partnerstwa.

Czy w ramach projektu można korzystać z usług różnych doradców czy musi być wybrany jeden wykonawca usługi doradczej?

Wnioskodawca jest zobligowany do przedstawienia wydatków kwalifikowanych w projekcie i przyporządkowania ich do określonej nazwy z katalogu wydatków. Zgodnie z [Instrukcją wypełniania wniosku](#) „wydatkami kwalifikowalnymi są w szczególności wydatki dokonane w sposób przejrzysty, racjonalny i uzasadniony do zaplanowanych przez wnioskodawcę działań i celów projektu oraz celów określonych dla poddziałania”. Wnioskodawca powinien przedstawić przedmiot zlecenia usługi doradczej (czego ma dotyczyć dana usługa doradcza) i dokonać precyzyjnego jej opisu, jako zadania w harmonogramie rzeczowo-finansowym. Jeżeli w projekcie Wnioskodawca chce korzystać z różnych rodzajowo usług doradczych każda taka

usługa powinna być odrębnie przedstawiona w harmonogramie. Każdorazowo należy przedstawić czas trwania danej usługi oraz zaprezentować jej szacowany koszt i dokonać pełnego opisu np. powiązać z celami projektu, udowodnić jej prawidłowe oszacowania w tym poprzez podanie liczby roboczogodzin, które zostaną zrealizowane w tej usłudze i ich ceny. W przypadku pozytywnej oceny tego wydatku Wnioskodawca będzie zobligowany, podczas realizacji projektu, do przeprowadzenia zamówienia na realizację wszystkich zadań i wydatków zaplanowanych w projekcie zgodnie z Wytycznymi w sprawie zamówień publicznych, w tym zamieścić zapytania ofertowe na stronie bazakonkurencyjnosci.gov.pl. W konsekwencji odpowiedzialny za realizację danej usługi będzie ten podmiot, który zostanie wybrany zgodnie z Wytycznymi. Zachęcamy do zapoznania się z „Wytycznymi w zakresie udzielenia zamówień” znajdującymi się na stronie internetowej PARP w zakładce „Fundusze Norweskie” (<https://www.parp.gov.pl/funduszenorweskie>).

Czy w ramach projektu można zawrzeć umowy z więcej niż jednym partnerem norweskim?

Tak, istnieje możliwość zawarcia umowy z więcej niż z jednym partnerem norweskim.

Czy w tabeli XIV źródła finansowania wydatków - Wydatki ogółem oznaczają wydatki kwalifikowane plus VAT? Jeśli nie, to proszę o instrukcję dotyczącą uzupełnienia tego pola.

W wypełnianiu wniosku proszę posiłkować się [Instrukcją wypełniania wniosku](#). Zgodnie z instrukcją: Wartość wydatków należy podać w podziale na kwoty wydatków ogółem i wydatków kwalifikowalnych. Kwoty wydatków uwzględniane w polach „wydatki ogółem” muszą dotyczyć kwot brutto planowanych wydatków (tj. łącznie z VAT, jeśli w przypadku danego wydatku kwota brutto będzie podwyższona o kwotę VAT). Kwoty wydatków uwzględniane w polach „wydatki kwalifikowalne” powinny dotyczyć kwot netto (tj. bez VAT) w przypadku wnioskodawców, którzy mają możliwość odzyskania VAT albo kwot zawierających VAT w przypadku wnioskodawców, dla których VAT może być wydatkiem kwalifikowalnym. Jeżeli wnioskodawca nie ma możliwości odzyskania podatku VAT, może wnioskować o

refundację części lub całości poniesionego w ramach projektu podatku VAT i zaliczyć go do wydatków kwalifikowalnych. W takim przypadku powinien odzwierciedlić kwotę podatku VAT w polu „W tym VAT”. W pozostałych przypadkach pola „w tym VAT” nie należy wypełniać. Pole „% dofinansowania” wylicza się automatycznie na podstawie pól „Dofinansowanie” oraz „Wydatki kwalifikowalne”.

Czy Wnioskodawcą może być podmiot, który uległ przekształceniu w 2021 z jednoosobowej działalności gospodarczej na spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością i ma datę zarejestrowana w KRS wpisaną jako 31.08.2021, ale sprawozdanie finansowe składa za cały rok razem z danymi za jednoosobową działalność? Czy spełnia on warunek - zamknął przynajmniej jeden rok obrotowy trwający przynajmniej 12 miesięcy?

Wyłącznie przekształcenie na podstawie Kodeksu Spółek Handlowych powoduje, że spółce przekształconej przysługują wszystkie prawa i obowiązki działalności przekształcanej. Tym samym Wnioskodawca, który dokonał przekształcenia jednoosobowej działalności gospodarczej w jednoosobową spółkę kapitałową na podstawie art. 551 par.5 Kodeksu Spółek Handlowych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1526, dalej: KSH) nabywa wszelkie prawa i obowiązki wynikające z wcześniej prowadzonej działalności gospodarczej. Oznacza to, że w powyższym przypadku historia działalności Wnioskodawcy będzie wykraczać poza datę wynikającą z dokumentu rejestrowego tj. 31.08.2021 r. Nowy numer NIP nadany po przekształceniu nie będzie stanowił przesłanki, która podważa kontynuację działalności Wnioskodawcy ponieważ zgodnie z treścią art. 12 ust. 1 Ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 166), NIP nadany podatnikowi nie przechodzi na następcę prawnego z wyjątkiem przekształceń które nie dotyczą działalności gospodarczej. Wnioskodawca, rozumiany jako podmiot przed i po przekształceniu, spełni przywołany w pytaniu warunek formalny wówczas gdy zamknie przynajmniej jeden rok obrotowy trwający 12 miesięcy oraz przynajmniej w jednym zamkniętym roku obrotowym osiągnie przychody ze sprzedaży nie mniejsze niż 20 000 EUR. Równocześnie podkreślamy, że weryfikacja warunków formalnych jest prowadzona przez oceniających na podstawie

złożonego wniosku. Nie jest zatem możliwe udzielenie odpowiedzi na pytanie dotyczące spełnienia warunku ponieważ za ocenę jego spełnienia będą odpowiadać oceniający weryfikujący dokumentację złożoną w konkursie. W przypadku przekształceń przedsiębiorstwa, należy mieć na uwadze spełnienie kryteriów wyboru, w tym kryterium formalnego projektu nr 2.: Kwalifikowalność wnioskodawcy w ramach danego schematu, pkt 2: Czy "Wnioskodawca jest mikroprzedsiębiorcą, małym lub średnim przedsiębiorcą w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia 651/2014?" - tj. po przekształceniu Wnioskodawca nadal musi pozostać posiadać status MŚP.

Czy wnioskodawca może sam opracować produkt lub usługę i jak musi to udokumentować?

Tak, może opracować produkt lub usługę samodzielnie. Należy opisać we wniosku w poszczególnych zadaniach etapy realizacji opracowania. Należy mieć na uwadze, że koszty związane z samodzielnym opracowaniem podlegają zasadom dofinansowania określonym dla pomocy na prace rozwojowe a wydatki, które mogą być w takim przypadku uznane za kwalifikowane zostały wskazane w § 7 ust. 1 pkt 3 lit a, b, d Ogłoszenia konkursu.

Czy wnioskodawca może wskazać miejsce realizacji projektu jako "wirtualne biuro", które udostępnia przechowywanie dokumentów oraz salę konferencyjną?

Nie jest możliwe wskazanie lokalizacji projektu jako „wirtualne biuro” ponieważ miejsce realizacji projektu ma znaczenie m.in. dla określenia intensywności dofinansowania w przypadku zakupu środków trwałych, wartości prawnych i niematerialnych oraz prac budowlanych i materiałów. Brak wskazania miejsca realizacji projektu spowoduje brak możliwości określenia dopuszczalnej intensywności pomocy i ostatecznie brak technicznej możliwości złożenia wniosku o udzielenie wsparcia. Zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku przez lokalizację projektu należy rozumieć miejsce, w którym projekt będzie wdrażany (prowadzone będą prace inwestycyjne). W przypadku, gdy charakter projektu wymaga

instalowania lub umieszczania zakupionych rzeczy w różnych miejscach prowadzonej działalności (miejscowościach, gminach, powiatach, województwach) należy uznać, że głównym miejscem realizacji projektu jest miejsce, gdzie realizowana jest jego największa wartościowo lub najistotniejsza z punktu widzenia celu realizacji projektu część. W przypadku projektów polegających na zakupie mobilnych środków trwałych jako główną lokalizację uznaje się lokalizację siedziby lub zakładu/oddziału wnioskodawcy, w której środek został zaewidencjonowany i przekazany do użytkowania. Podobnie należy przyjąć w przypadku projektów, gdzie zakupem będą tylko wartości prawne i niematerialne w postaci np. oprogramowania oraz zakup usług doradczych polegających na opracowaniu innowacji (w tym prace rozwojowe dotyczące tworzenia aplikacji jeśli to będzie przedmiotem projektu) jako główną lokalizację należy uznać lokalizację siedziby wnioskodawcy, w której środek został zaewidencjonowany i przekazany do użytkowania. Ponadto zgodnie z § 12. Umowy w sprawie projektu (wzór dostępny na stronie internetowej w ramach dokumentacji konkursowej) w projekcie, w którym udzielana jest regionalna pomoc inwestycyjna, Beneficjent zobowiązany jest do utrzymania inwestycji w regionie otrzymującym pomoc przez co najmniej 5 lat od rozliczenia projektu. Nie wyklucza to wymiany w tym okresie przestarzałych lub zepsutych instalacji lub sprzętu, pod warunkiem utrzymania działalności gospodarczej w tym okresie w regionie otrzymującym pomoc. W przypadku projektów, w których kwalifikowalna jest cena zakupu środka trwałego, Beneficjent zobowiązany jest przez okres 5 lat od rozliczenia projektu: zachować własność oraz wykorzystywać środek trwały na cele projektu, ubezpieczać środek trwały na wypadek jego utraty lub zniszczenia oraz przeznaczać odpowiednie środki na jego serwisowanie i funkcjonowanie.

Czy Wnioskodawca musi na etapie składania wniosku o udzielenie wsparcia lub oceny formalnej lub jakiegokolwiek innej oceny wniosku lub podpisania umowy o dofinansowanie wykazać, że posiada środki finansowe na wkład własny we wniosku o dofinansowanie (a w tym VAT)?

Tak, posiadanie środków należy wykazać we wniosku o udzielenie wsparcia, w części XIV Źródła finansowania wydatków. Zdolność do sfinansowania projektu, nie tylko części wkładu własnego, ale płynnej realizacji projektu do momentu zakończenia inwestycji jest przedmiotem oceny merytorycznej zgodnie z załącznikiem nr 5 – [Kryteria wyboru projektów](#).

Czy Wnioskodawca, jeśli prowadzi działalność gospodarczą w obszarze PKD 50.30.Z, dla którego przedmiotem projektu byłaby m.in. modernizacja napędu jednostki – wymiana na napęd elektryczny (zakwalifikowana do wydatków „Pomoc na ochronę środowiska” - wydatek nie dotyczy „Regionalnej pomocy inwestycyjnej”), będzie mógł ubiegać się o wsparcie?

Tak, Wnioskodawca prowadzący działalność gospodarczą w obszarze PKD 50.30.Z (wykluczonym ze wsparcia w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej), którego przedmiotem projektu byłyby działania objęte finansowaniem z pomocy innej niż regionalna pomoc inwestycyjna, będzie mógł ubiegać się o wsparcie.

Czy wydatki rozpoczęte po złożeniu wniosku (np. fizycznie budowa czegoś), ale przed publikacją wyników, za które Wnioskodawca zapłaci dopiero po publikacji wyników będą kwalifikowalne (ze względu na okres ich poniesienia)?

Zgodnie z [Ogłoszeniem o konkursie](#) kwalifikowalne będą wydatki poniesione przez wnioskodawcę od dnia publikacji listy projektów rekomendowanych do wsparcia, na której znajdzie się projekt danego wnioskodawcy, natomiast realizacja projektu, tj. działania skutkujące poniesieniem tych wydatków, mogą rozpocząć się po dniu złożenia wniosku o udzielenie wsparcia, a przed ogłoszeniem ww. listy. Należy przy tym pamiętać, że przed podpisaniem umowy z PARP w sprawie projektu, wnioskodawca realizuje projekt na własne ryzyko.

Zwracamy jednocześnie uwagę, że za rozpoczęcie realizacji projektu uznaje się dzień rozpoczęcia robót budowlanych związanych z inwestycją lub dzień zaciągnięcia

pierwszego prawnie wiążącego zobowiązania do zamówienia urządzeń lub innego zobowiązania, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna, zależnie od tego co nastąpi najpierw. Zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku „Działań przygotowawczych, w szczególności studiów wykonalności, usług doradczych związanych z przygotowaniem projektu, w tym analiz przygotowawczych (technicznych, finansowych, ekonomicznych) oraz przygotowania dokumentacji związanej z wyborem wykonawcy nie uznaje się za rozpoczęcie prac pod warunkiem, że ich koszty nie są objęte pomocą publiczną. Zakupu gruntów ani prac przygotowawczych takich jak uzyskanie zezwoleń nie uznaje się za rozpoczęcie prac. W przypadku prac budowlanych należy wziąć pod uwagę definicję prac budowlanych zawartą w **ustawie Prawo budowlane**. Zawarcie warunkowej umowy partnerskiej, podpisanie listów intencyjnych lub zawarcie innych umów warunkowych nie jest uznawane za rozpoczęcie projektu i może mieć miejsce przed złożeniem wniosku”.

Zgodnie z art. 3 pkt 7 ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane - roboty budowlane oznaczają budowę, a także prace polegające na przebudowie, montażu, remoncie lub 44 rozbiórce obiektu budowlanego. Przez budowę należy natomiast rozumieć wykonywanie obiektu budowlanego w określonym miejscu, a także odbudowę, rozbudowę, nadbudowę obiektu budowlanego. Ponadto z art. 41 Prawa budowlanego wynika, że rozpoczęcie budowy następuje z chwilą podjęcia prac przygotowawczych na terenie budowy, zaś do prac przygotowawczych ustawodawca enumeratywnie zaliczył:

- a) wytyczenie geodezyjne obiektów w terenie;
- b) wykonanie niwelacji terenu;
- c) zagospodarowanie terenu budowy wraz z budową tymczasowych obiektów;
- d) wykonanie przyłączy do sieci infrastruktury technicznej na potrzeby budowy.

Czy wykorzystanie prototypu (turbiny) wytworzonego w ramach prac B+R w ramach projektu, we własnej działalności wnioskodawcy lecz w ramach innego przedsięwzięcia (budowa elektrowni wodnej) narusza

warunki trwałości projektu? Czy istnieje możliwość ewentualnego wykorzystania turbiny w spółce celowej?

Przy braku informacji na temat przedmiotu i celu projektu, przekazujemy poniżej informacje, które należy wziąć pod uwagę, rozważając wykorzystanie prototypu wytworzonego w ramach projektu.

Przede wszystkim, zgodnie z założeniami schematu Innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich, projekt musi obejmować wdrożenie innowacji, co oznacza, że samo jej opracowanie w wyniku prac rozwojowych nie spełnia celu schematu. Zatem w przypadku, gdy projekt obejmuje opracowanie prototypu w ramach prac rozwojowych, przedmiotem projektu musi być co najmniej zastosowanie opracowanego prototypu we własnej działalności Wnioskodawcy.

Jednocześnie [Instrukcja wypełniania wniosku](#) zawiera informację, że eksperymentalne prace rozwojowe mogą obejmować opracowanie prototypów, które można wykorzystać do celów komercyjnych, w przypadku gdy prototyp z konieczności jest produktem końcowym do wykorzystania do celów komercyjnych, a jego produkcja jest zbyt kosztowna, aby służył on jedynie do demonstrowania i walidacji.

Tak więc prototyp turbiny w wersji gotowej do komercjalizacji mógłby być wprowadzony na rynek, tj. udostępniony innemu podmiotowi (np. spółce celowej) na zasadach komercyjnych. Wnioskodawca będzie wówczas czerpał korzyści z jej komercyjnego wykorzystania, które powinny zostać wykazane we wniosku jako składowa opłacalność projektu.

Czy wynajem powierzchni biurowej oraz hali do realizacji prac rozwojowych jest kosztem kwalifikowanym?

Rodzaje kosztów kwalifikowanych są określone w § 7 [Ogłoszenia konkursu](#). W przedmiotowym konkursie wydatek wynajmu powierzchni biurowej lub hali realizowany na rzecz prac rozwojowych może być uznany za wydatek kwalifikowany w ramach wydatku określonego w § 7 ust. 1 pkt 3 lit d: ogólne i inne koszty operacyjne, w tym koszty materiałów, środków eksploatacyjnych i podobnych

produktów, ponoszone bezpośrednio w wyniku realizacji projektu. Przy czym jak każdy wydatek, ten również musi być racjonalny, niezbędny i uzasadniony co należy wykazać w opisie wydatku.

Czy wzór umowy partnerskiej z zał. 6 do Regulaminu może być modyfikowany i dostosowywany do charakteru projektu?

Umowa partnerstwa musi być zgodna ze wzorem określonym do [Ogłoszenia konkursu](#) (zał. nr. 6), tj. wymagania i zapisy ujęte we wzorze stanowią wymagania minimalne, natomiast jeśli partnerzy chcieliby zamieścić w umowie dodatkowe zapisy, jest to możliwe pod warunkiem, że nie są one sprzeczne z zawartymi we wzorze wymaganiami minimalnymi.

Czy zakup maszyny bardziej efektywnej energetycznie, ale nie związanej z innowacją musi być zawarty w inwestycji początkowej, czy też może być ujęty jako koszt podniesienia efektywności energetycznej?

Wszystkie zaplanowane w projekcie wydatki, aby zostały uznane za kwalifikowane muszą być uzasadnione i niezbędne do realizacji z punktu widzenia zakresu i celu projektu oraz celów Programu i danego schematu. Zakup każdego środka trwałego powinien być związany z przedmiotem projektu. Jednocześnie Wnioskodawca powinien wykazać zgodność wnioskowanego dofinansowania z przepisami o pomocy publicznej. Jeśli wnioskodawca ubiega się o regionalną pomoc inwestycyjną, musi m.in. wykazać, że projekt spełnia warunki inwestycji początkowej. Wtedy koszty kwalifikowalne takiego projektu (wydatki na środki trwałe, roboty budowlane lub wartości niematerialne i prawne), będą mogły być współfinansowane z regionalnej pomocy inwestycyjnej. Jeśli zakres projektu składa się także z innych elementów (podprojektów), które nie spełniają warunków inwestycji początkowej, koszty tych elementów nie mogą być uznane za koszty kwalifikowalne regionalnej pomocy inwestycyjnej. Wnioskodawca może jednak wykazać zgodność dofinansowania w tym zakresie z przepisami innych przeznaczeń pomocy publicznej (np. pomoc na efektywność energetyczną). Wtedy należy wykazać zgodność wnioskowanego dofinansowania (w tym zakresie) z warunkami pomocy na efektywność energetyczną.

W przypadku finansowania projektu lub jego części w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej należy zwrócić w szczególności uwagę na warunki wynikające z definicji inwestycji początkowej. W przypadku pomocy na ochronę środowiska należy zwrócić uwagę na definicję efektywności energetycznej określoną w rozporządzeniu KE 651/2014 i określić inwestycję referencyjną. W tym kontekście należy rozpatrywać zakup maszyny – jeśli to jest maszyna produkcyjna, to jej kupno nie jest związane tylko i wyłącznie ze zwiększeniem efektywności energetycznej, bo jej zakup realizowany jest w celu produkcji, a lepsze parametry efektywności energetycznej będą dodatkowym atutem takiej inwestycji, a nie celem samym w sobie. Z tego względu, jeśli nie będzie to zakup związany z którąkolwiek z czterech możliwych form inwestycji początkowej, po stronie wnioskodawcy leży wykazanie, że zakup ten może być zakwalifikowany jako wydatek w ramach dodatkowych kosztów związanych z efektywnością energetyczną. W takiej sytuacji w każdym przypadku należy dokonać porównania z inwestycją referencyjną, a różnica wydatków inwestycji planowanej i referencyjnej będzie stanowić wydatki kwalifikowane. Należy pamiętać, że celem pomocy na efektywność energetyczną jest tylko ograniczenie zużycia energii (prądu i ciepła). Nie jest to rozwiązanie „zastępcze” dla sytuacji, gdy nie są spełnione warunki inwestycji początkowej.

Czy zakupiony w ramach projektu środek trwały (maszyna do produkcji nowego produktu) można wykorzystywać również do produkcji innych produktów firmy niezwiązanych z projektem?

Środek trwały zakupiony w ramach projektu i finansowany ze środków NMF powinien być wykorzystywany wyłącznie w ramach projektu. Zgodnie z art. 8.2 pkt.2 lit. d Regulacji w sprawie wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021 „Za wydatki kwalifikowalne w ramach projektów uznane będą koszty faktycznie poniesione w ramach projektu, spełniające poniższe kryteria: d) muszą być wykorzystane wyłącznie na realizację celów projektu i jego oczekiwanego rezultatu/oczekiwanych rezultatów w sposób zgodny z zasadami gospodarności, skuteczności i efektywności”.

Wnioskodawca kupując określone środki trwałe powinien wykorzystywać je na cele projektu ponieważ ich sfinansowanie jest możliwe tylko wówczas gdy wydatek spełnia warunki określone w dokumentacji projektowej w tym w [Ogłoszeniu konkursu](#) i [Kryteriach wyboru projektów](#), m.in. jest to wydatek uzasadniony i racjonalny, będzie wykorzystywany wyłącznie w przedsiębiorstwie przedsiębiorcy otrzymującego pomoc, będzie podlegać amortyzacji zgodnie z przepisami o rachunkowości, będzie nabyty od osób trzecich niepowiązanych z przedsiębiorcą na warunkach rynkowych, czy też będzie stanowić aktywa przedsiębiorcy otrzymującego pomoc i pozostanie związane z projektem, na który przyznano pomoc, przez co najmniej 5 lat od dnia zakończenia realizacji projektu. Wnioskodawca przedstawiając we wniosku poszczególne środki trwałe i udowadniając ich niezbędną jest zobligowany, po uzyskaniu wsparcia, do osiągnięcia rezultatów przedstawionych we wniosku. Oznacza to, że środki trwałe stanowią narzędzia niezbędne Wnioskodawcy do realizacji projektu. W przypadku ich nadmiernej eksploatacji mogą one ulec zużyciu, co w konsekwencji uniemożliwi Wnioskodawcy dokończenie projektu i osiągnięcie rezultatów przedstawionych we wniosku.

W związku z powyższym środki trwałe, które mogą być kwalifikowane jedynie wówczas gdy są bezpośrednio związane z projektem i niezbędne do osiągnięcia jego rezultatów powinny być wykorzystywane w pierwszej kolejności w ramach projektu.

Czy zlecenie firmie doradczej badania rynku/ów docelowych (w tym Norwegii) jest kosztem kwalifikowanym?

Jednym z wydatków kwalifikowanych są usługi doradcze świadczone przez doradców zewnętrznych (paragraf 7 ust. 1 pkt 2 [Ogłoszenia o konkursie](#)). Jeśli realizacja takich usług doradczych jest niezbędna i racjonalna do osiągnięcia celów projektu to będzie uznana za koszt kwalifikowany. Należy jednak pamiętać, że zakup wszystkich zaplanowanych usług i środków trwałych odbywa się zgodnie z wytycznymi w zakresie zamówień publicznych i należy ich dokonywać po złożeniu wniosku o dofinansowanie (podejmowanie zobowiązań) a wydatki z tym związane będą uznane za kwalifikowane jeśli będą poniesione po dniu ogłoszenia listy projektów rekomendowanych. Natomiast jeśli powyższa usługa badania rynku norweskiego

miałyby być przedmiotem partnerstwa z podmiotem norweskim, to nie będzie to uznane za partnerstwo w ramach programu.

Czy złożony wniosek podlega uzupełnieniu? Jeśli tak, to w jaki sposób PARP informuję Wnioskodawcę, że musi dokonać uzupełnień? W jaki sposób należy dokonać uzupełnienia jeśli Wnioskodawca będzie o nie proszony?

Według § 15 [Ogłoszenie o konkursie](#) w przypadku stwierdzenia we wniosku:

- braków w zakresie warunków formalnych, o których mowa w ust. 3 pkt 2-4 § 15 – PARP wzywa wnioskodawcę do ich uzupełnienia. W takim przypadku informację o wezwaniu do uzupełnienia w **Generatorze Wniosków**, PARP kieruje za pośrednictwem **poczty elektronicznej** wnioskodawcy. Wnioskodawca powinien uzupełnić braki w zakresie warunków formalnych w terminie **7 dni** od dnia następującego po dniu wysłania przez PARP informacji o wezwaniu;
- oczywistych omyłek – PARP może je poprawić bez konieczności wzywania wnioskodawcy do ich poprawienia (w takim przypadku PARP poprawia omyłkę z urzędu i informuje o tym wnioskodawcę za pośrednictwem poczty elektronicznej wnioskodawcy) albo wezwać wnioskodawcę do ich poprawienia z zastosowaniem trybu, o którym mowa w pkt 1 § 15.

PARP określa zakres niezbędnego **uzupełnienia oraz wskazuje omyłki do poprawienia**. Wnioskodawca jest zobowiązany do uzupełnienia lub poprawienia wniosku wyłącznie w zakresie wskazanym w wezwaniu.

Wnioskodawca po uzupełnieniu lub poprawieniu wniosku zgodnie z wezwaniem jest zobowiązany wysłać wprowadzone zmiany poprzez naciśnięcie w **Generatorze Wniosków przycisku „Wyślij”**. W przypadku, gdy wnioskodawca nie wyśle wprowadzonych zmian w opisany powyżej sposób, zostaną one automatycznie zapisane i wysłane w Generatorze Wniosków w dniu upływu terminu wskazanego w wezwaniu, o którym mowa w ust. 5 § 15.

Dopuszczalne jest **jednokrotne** uzupełnienie lub poprawienie wniosku w zakresie wskazanym przez PARP w wezwaniu.

§ 17 Ogłoszenia o konkursie opisuje zasady oceny spełniania kryteriów wyboru projektów.

Wnioski, które spełniły warunki formalne, podlegają ocenie spełniania kryteriów wyboru projektów.

Ocena projektów dokonywana jest w oparciu o kryteria wyboru projektów określone w załączniku 5 do ogłoszenia na podstawie informacji zawartych we wniosku oraz wyjaśnień o które wnioskodawca **może** być poproszony przez PARP w przypadku, gdy okaże się to niezbędne do oceny spełniania kryteriów wyboru projektów. PARP **może** wezwać wnioskodawcę do **poprawy lub uzupełnienia wniosku** w zakresie podlegającym ocenie spełniania kryteriów wyboru projektów. Możliwe jest **jednokrotne** dokonanie poprawy lub uzupełnienia wniosku w ramach danego kryterium.

Informację o **wezwaniu do poprawy, uzupełnienia lub wyjaśnień**, umieszczonym w **Generatorze Wniosków**, PARP wysyła za pośrednictwem **poczty elektronicznej** wnioskodawcy, określając termin ich dokonania jako **7 dni** roboczych od dnia następującego po dniu wysłania przez PARP informacji o wezwaniu (dla biegu tego terminu nie ma znaczenia dzień odebrania wezwania przez wnioskodawcę).

Wyjaśnienia przesłane w terminie wskazanym w wezwaniu stają się częścią wniosku.

Należy mieć na uwadze, aby od momentu złożenia wniosku, **na bieżąco sprawdzać skrzynkę adresu mailowego (także skrzynkę SPAM)** który został wskazany w systemie LIS jako adres kontaktowy, a także **logować się do systemu LSI**, ponieważ w nim jest zawarta treść dotycząca zakresu poprawy, wyjaśnienia lub uzupełnienia wniosku.

Jeżeli wnioskodawca **nie poprawi lub nie uzupełni wniosku lub nie prześle wyjaśnień** w wyznaczonym terminie, ocena wniosku jest prowadzona na podstawie złożonego wniosku.

Dlaczego automatycznie wypełnia się w Rachunku Przepływów Pieniężnych "zbycie wartości niematerialnych i prawnych..."? Duży skok w roku 2027. W tym samym pliku "dywidendy i wypłaty na rzecz właścicieli" - duże kwoty.

Arkusze „C. RPP bez projektu”, „G. RPP projekt” oraz „J. RPP suma” Tabel finansowych zawierające Rachunek przepływów pieniężnych (RPP) są wypełniane automatycznie na podstawie danych wprowadzanych przez wnioskodawców w innych arkuszach Tabel, takich jak: Rachunek zysków i strat czy Bilans. Zatem, wskazane przez pola „Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych” oraz „Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli” pobierają wartości z pozostałych tabel np. z arkusza, w którym zamieszczono Bilans (bez projektu/z projektem) lub Rachunek zysków i strat (bez projektu/z projektem). Konkretna formuła oraz komórki, z których pobrano wartości są widoczne po kliknięciu na komórkę z wartością. Powyższy sposób wyliczania wartości poszczególnych komórek w tabelach związanych z RPP jest automatyczny i identyczny dla wszystkich Wnioskodawców biorących udział w konkursie.

Dotację należy wykazać przy użyciu metody przychodowej, w następujący sposób: koszty będące przedmiotem dotacji (w tym amortyzacja) należy wykazać w Rachunku zysków i strat, dotację należy wykazać w Rachunku zysków i strat sukcesywnie do zaistnienia ujęcia kosztów w księgach, dotację ujętą w pozostałych przychodach operacyjnych należy rozliczać odpowiednio z biernymi rozliczeniami międzyokresowymi co należy także uwidocznić w Rachunku przepływów pieniężnych w pozycji inne korekty, rzeczywisty wpływ środków z dotacji należy wykazać w Rachunku przepływów pieniężnych we wpływach z działalności finansowej W naszym przypadku całość dotacji wpłynie jednorazowo w 2022r. Dotacja została wykazana przy użyciu metody przychodowej, w następujący sposób: koszty będące przedmiotem

dotacji tj. amortyzacja zakupionych w ramach projektu środków trwałych została wykazana w Rachunku zysków i strat (poz. Amortyzacja) dotację w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym (35%) wykazano w Pozostałych przychodach operacyjnych (poz. Dotacja) natomiast pozostała część dotacji została ujęta w rozliczeniach międzyokresowych biernych. Z uwagi na fakt, że pola w Rachunku przepływów pieniężnych są zablokowane nie ma możliwości wykazania rzeczywistego wpływu dotacji we wpływach z działalności finansowej - aby to było możliwe całość dotacji powinna być jednorazowo wykazana w rachunku zysków i strat w pozycji Inne przychody finansowe lub część w innych przychodach finansowych a część odpowiadająca odpisom amortyzacyjnym w pozycji Pozostałe przychody operacyjne. W takim przypadku: wpływ całości dotacji będzie wykazany w przepływach z działalności finansowej, inne korekty będzie równa kwocie dotacji, natomiast zysk netto będzie zawyżony o różnicę pomiędzy kwotą dofinansowania a kwotą odpowiadającą odpisom amortyzacyjnym. Jak prawidłowo powinna być wykazana dotacja?

Tabele finansowe należy sporządzić zgodnie z wskazówkami zawartymi w [Instrukcji wypełniania wniosku](#). Ww. dokumencie na wstępie informacji dotyczących sposobu uzupełnienia tabel finansowych wskazano, że „Tabele finansowe” powinny zostać wypełnione zgodnie z zasadami określonymi w Załączniku nr 1 do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Zgodnie z zapisami instrukcji dotację należy wykazać przy użyciu metody przychodowej, w sposób określony w cytowanym przez panią fragmencie Instrukcji. Zgodnie z Krajowym Standardem Rachunkowości Nr 1 Rachunek przepływów pieniężnych otrzymane dotacje, bez względu na ich cel, stanowią bezzwrotne pozyskanie obcego źródła finansowania. Wpływy z tytułu dotacji ujmuje się w Rachunku przepływów pieniężnych (dalej: RPP) jako przepływy z działalności operacyjnej, jeżeli dotacje te służą podstawowej działalności operacyjnej podmiotu. W pozostałych przypadkach wpływy z tytułu dotacji wykazuje się jako

przepływy z działalności finansowej w pozycji „Inne wpływy finansowe”.

Wykorzystanie przyznanych dotacji wykazuje się w RPP jako wydatek zaliczany do odpowiedniego rodzaju działalności (operacyjnej lub inwestycyjnej), zgodnie z przeznaczeniem dotacji. W przepływach pieniężnych z działalności operacyjnej w pozycji „Inne korekty” wykazuje się między innymi korekty: dotacje w roku ich otrzymania, jeżeli zostały w całości, z pominięciem rozliczeń międzyokresowych przychodów, odniesione na wynik finansowy bieżącego okresu (minus). Należy się zgodzić, iż opracowane Tabele finansowe nie odzwierciedlają prezentacji dotacji w Rachunku Przepływów pieniężnych przy użyciu metody przychodowej. Jednak, bez względu na sposób prezentacji ostateczna wartość przepływów pieniężnych pozostaje taka sama. Zmiana będzie widoczna w przepływach pieniężnych netto z działalności finansowej oraz w przepływach pieniężnych netto z działalności operacyjnej. Z uwagi na powyższe można sytuację tę opisać w samym wniosku, sekcja IX Opłacalność projektu i uzasadnienie jego realizacji, pole: Szczegółowe założenia do prognoz finansowych.

Gdzie znajdę informacje o dacie granicznej rozliczenia projektu? W jakim czasie od wypłaty końcowej musi nastąpić całkowite/końcowe rozliczenie projektu? Czy w projekcie obowiązują wnioskodawcę częstotliwości/daty/ilości składanych wniosków o płatność w trakcie trwania projektu?

Zgodnie ze wzorem umowy (zał. 10 do Ogłoszenia konkursu, § 3 ust 1 pkt 6) rozliczenie projektu oznacza dzień wypłaty dofinansowania na rachunek bankowy Beneficjenta w przypadku, gdy w ramach rozliczenia wniosku o płatność końcową Beneficjentowi przekazywane są środki albo dzień zatwierdzenia przez PARP wniosku o płatność końcową w pozostałych przypadkach. W ww. umowie wskazano także: § 6 ust 2: Do dnia zakończenia okresu kwalifikowalności wydatków dla projektu Beneficjent jest zobowiązany do zrealizowania pełnego zakresu rzeczowego i finansowego, w tym wskaźników, z zastrzeżeniem ust. 3, § 4 ust. 3 i § 17 ust. 7, oraz złożenia wniosku o płatność końcową.

Natomiast w § 10 ust.1: Beneficjent jest zobowiązany do składania wniosków o płatność w terminach określonych w Harmonogramie płatności, nie rzadziej jednak niż raz na 6 miesięcy, począwszy od dnia zawarcia Umowy. Zapisy ze wzoru umowy, należy czytać łącznie z Ogłoszeniem oraz instrukcją.

Podsumowując projekt musi być zakończony i rozliczony w PARP najpóźniej do kwietnia 2024 r. przy czym umowa w sprawie projektu określa daty rozpoczęcia i zakończenia realizacji projektu zgodnie z terminami zaplanowanymi przez Wnioskodawcę i wskazanymi we wniosku o dofinansowanie. Wypłata końcowa oznacza, że w projekcie nie ma już żadnych działań, jest zakończony i został złożony końcowy wniosek o płatność wraz ze sprawozdaniem z realizacji projektu.

Informacja o planowanych wydarzeniach oraz strategia informacyjno-promocyjna (instrukcja wypełniania wniosków) – jak szczegółowo należy opisać planowane min. 3 wydarzenia informacyjne, na etapie składania wniosku?

Działania informacyjne przede wszystkim należy dostosować do rozmiarów i zasięgu samego projektu. W polu dotyczącym strategii należy opisać strategię oraz treść działań informacyjno-komunikacyjnych, z uwzględnieniem harmonogramu, działań i narzędzi komunikacji, które podkreślą wartość dodaną oraz oddziaływanie wsparcia ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2020. Natomiast w polu dotyczącym Informacji o planowanych wydarzeniach informacyjnych należy opisać przynajmniej trzy wydarzenia informacyjne dotyczące postępu w realizacji projektu, osiągnięć i rezultatu, takie jak np. seminarium, konferencja z podmiotami zainteresowanymi lub konferencja prasowa lub inne wydarzenie prasowe, włączając w to wydarzenie otwierające projekt oraz wydarzenie zamykające. W przypadku projektów o wartości dofinansowania nie przekraczającej 500 000 EUR, dwa wydarzenia informacyjne są wystarczające i mogą one być realizowane na mniejszą skalę. Oznacza to, iż wnioskodawca planując realizację projektu musi opisać m.in. jakiego rodzaju wydarzenia planuje, zasięg wydarzenia, miejsce oraz jaka będzie grupa docelowa. Należy mieć na uwadze dotarcie do jak największej liczby odbiorców z uwzględnieniem kluczowych interesariuszy we właściwych obszarach terytorialnych

oraz pamiętać, iż wszystkie wydarzenia muszą być oznakowane (lub podana informacja), jako związane z wdrażaniem Funduszy norweskich i Funduszy EOG (udział środków pomocowych z Funduszy we wdrażaniu wspieranych programów oraz projektów). Opisuując szczegółowość wydarzeń należy pamiętać o limicie znaków tj. 4 000 znaków.

Jak bardzo istotna jest szczegółowość tabel finansowych?

Prognozy finansowe należy sporządzić zgodnie z przyjętymi założeniami odzwierciedlającymi planowany rozwój firmy. Założenia do prognoz finansowych należy opisać we wniosku o wsparcie w polu: „Szczegółowe założenia do prognoz finansowych”. Dokładne informacje na temat sposobu przygotowania prognoz finansowych znajdują się w „Instrukcji wypełniania Wniosku o udzielenie wsparcia”, w części IX. „Opłacalność projektu i uzasadnienie jego realizacji”. W szczególności należy zwrócić uwagę na to, że Wnioskodawca przygotowuje prognozy na rok bazowy n, lata realizacji projektu oraz okres 5 lat po zakończeniu realizacji projektu, a jedynie w przypadku wyliczenia NPV w okresie dłuższym niż 5 lat po zakończeniu projektu należy przygotować prognozy w okresie, dla którego liczony jest wskaźnik NPV.

Jak długo trwa ocena złożonego wniosku?

Dokumentacja nie określa dokładnego okresu potrzebnego na proces oceny, bowiem jest to uzależnione od liczby złożonych wniosków. Przewiduje się że wyniki oceny będą opublikowane nie wcześniej niż w III kwartale 2022 r.

Jak jest określany przez PARP port w przypadku gdy klientami portu będą w 20% firmy świadczące usługi pasażerskie, a w 80% indywidualni właściciele jachtów? Pytanie dotyczy kontekstu dofinansowania 80% dla portów śródlądowych.

Ustalenie grupy klientów planowanej do budowy, rozbudowy lub modernizacji przystani/mariny/portu jest istotne przede wszystkim ze względu na wykluczenie możliwości sfinansowania infrastruktury transportowej oraz środków transportu w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej (poziom intensywności zależy wtedy od

lokalizacji inwestycji oraz od statusu przedsiębiorstwa (mały lub średni). Z kolei w przypadku pomocy na porty (intensywność 80% niezależnie od lokalizacji i wielkości przedsiębiorstwa) wydatki można uznać za kwalifikowane m.in. pod warunkiem, że: są związane z transportem i nie są związane z suprastrukturą portową. W kontekście procentowego określenia potencjalnych klientów przystani istotne jest zatem, ustalenie, czy przystań będzie świadczyła usługi portowe związane z transportem (klienci prowadzący działalność transportową) a jeśli tak, to niezależnie od % takich usług związanych z transportem, nie jest możliwe sfinansowanie inwestycji w budowę lub rozbudowę przystani z regionalnej pomocy inwestycyjnej. Jest natomiast możliwe sfinansowanie w ramach pomocy na porty mając na względzie wszystkie ograniczenia związane z grupą kosztów, które nie są uznane za kwalifikowane z tego rodzaju pomocy (strona 55 i następne Instrukcji wypełniania wniosku). I jednocześnie wydatki te, niekwalifikowane w pomocy na porty – jeśli związane z transportem – nie mogą być również sfinansowane z regionalnej pomocy inwestycyjnej (pozycje kategorii wydatków we wniosku: roboty budowlane, środki trwałe wartości prawne i niematerialne).

Należy mieć jednocześnie na względzie, że ostateczna ocena prawidłowości i dopuszczalności pomocy publicznej będzie przedmiotem oceny merytorycznej po zapoznaniu się z pełnym opisem projektu oraz ewentualnymi wyjaśnieniami i uzupełnieniami. Jednocześnie informujemy że zgodnie z § 17 ust. 8 [Ogłoszenia o konkursie](#) PARP może wezwać wnioskodawcę do poprawy lub uzupełnienia wniosku w zakresie podlegającym ocenie spełniania [kryteriów wyboru projektów](#). Możliwe jest jednokrotne dokonanie poprawy lub uzupełnienia wniosku w ramach danego kryterium.

Jak należy rozumieć informację, że niekwalifikowane będą "koszty pokryte z innych źródeł"?

Powyższy zapis odnosi się do zakazu podwójnego finansowania. Wymienione w § 8 [Ogłoszenia konkursu](#) „koszty pokryte z innych źródeł” nie mogą być ponownie finansowane ze wsparcia w ramach funduszy norweskich.

Jak oceniany jest ten punkt: cele realizacji projektu są wyrażone poprzez zadeklarowane i uzasadnione we wniosku wskaźniki, które przyczyniają się do osiągnięcia docelowych wartości wskaźników dla Programu – czy poprzez ilość wskaźników jakie deklaruje się do wypełnienia czy podaną ich wartość?

W część XI wniosku Wnioskodawca jest zobowiązany do wpisania wskaźników. Szczegółowe informacje dotyczące wskaźników realizacji celów projektu znajdują się w instrukcjach opracowanych odrębnie dla każdego schematu. Wskaźniki ujęte w tabeli muszą być obiektywne weryfikowalne, realne, odzwierciedlać założone cele projektu, być adekwatne do danego rodzaju projektu. Ocenie będzie podlegać:

- czy zadeklarowane wskaźniki zostały uzasadnione,
- czy odzwierciedlają założone cele projektu;
- czy zadeklarowane wskaźniki przyczyniają się do osiągnięcia docelowych wartości Programu.

Wymagana minimalna ilość wskaźników została ujęta w poszczególnych instrukcjach, natomiast wartość powinna być adekwatna do założonych celów projektu.

Jak przed zakończeniem ważności projektu (04.2024) wykazać zrealizowanie wskaźników: – Szacowany roczny wzrost rocznych obrotów procent; – Szacowany roczny wzrost zysków operacyjnych netto: jeżeli zakończymy inwestycję w kwietniu 2024 i to dzięki niej rozpoczniemy nową większą produkcję?

Data kwiecień 2024 nie oznacza zakończenia ważności projektu tylko datę końcową zrealizowania wszystkich wydatków i ich rozliczenia. Zgodnie z [Instrukcją wypełniania wniosku](#) dla obydwu wskaźników: „Rokiem docelowym osiągnięcia szacunkowej wartości wskaźnika co do zasady powinien być rok następny po roku złożenia końcowego wniosku o płatność, natomiast nie później rok 2024 r. (...) We wniosku o płatność końcową wnioskodawca będzie zobligowany dokonać aktualizacji

szacunków określonych we wniosku o udzielenie wsparcia”. Mając na uwadze powyższe należy wskazać szacowane dane na koniec 2024 roku.

Jak rozumiecie Państwo przedsiębiorstwo prowadzące działalność w bezpośrednim otoczeniu obszaru wód śródlądowych lub morskich? Czy ma to być otoczenie: - wyłącznie w sensie geograficznym, np. zakład produkcyjny dowolnej branży prowadzący działalność nad jeziorem (pod warunkiem spełnienia wszystkich warunków konkursu)? - wyłącznie w sensie gospodarczym, np. stocznia jachtowa czy zakład przetwórstwa ryb, niezależnie gdzie jest umiejscowiony jej zakład produkcyjny? - będące jakąś kombinacją w/w, np. stocznia nad jeziorem, hotel nad jeziorem, etc? Czy mogę prosić o podanie przykładu typowego przedsięwzięcia, rozumianego przez Państwa jako przedsięwzięcie w bezpośrednim otoczeniu obszaru wód śródlądowych lub morskich?

Zgodnie z Umową Programu, w ramach schematu Innowacje w obszarze wód śródlądowych i morskich wsparcie udzielane jest na opracowanie, komercjalizację i zastosowanie innowacyjnych produktów, technologii, procesów lub rozwiązań w ww. obszarze. Wspierane inwestycje mogą dotyczyć optymalizacji produkcji, automatyzacji, zwiększenia trwałości i niezawodności procesów oraz wprowadzenia na rynek nowych rozwiązań.

W tym obszarze wspierane będą również projekty innowacyjne, mające wpływ na redukcję zanieczyszczeń, jak na przykład systemy zbierania i przetwarzania odpadów ze statków, inwestycje w przyjazne dla środowiska źródła zasilania statków, inwestycje w lepsze gospodarowanie odpadami portach, a także poprawa efektywności energetycznej i redukcja zanieczyszczeń.

Przykłady projektów wpisujących się w cele schematu przedstawiono na stronie: [Innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich - PARP - Centrum Rozwoju MŚP](#), w zakładce „Sukcesy beneficjentów”.

Jak wyglądałaby sytuacja kwalifikowania kosztów operacji w przypadku budowy budynku pod świadczenie innowacyjnych usług, ale kwestia jest taka, że na etapie planów budowy budynek podzielony jest na 30% USŁUGOWEGO I 70% MIESZKALNEGO. Wnioskodawca po zakończeniu inwestycji zmieni sposób użytkowania budynku na proporcje 90% usługowego i 10% mieszkalnego. Pytanie zatem brzmi jaki % możemy kwalifikować na etapie realizacji operacji 30% czy 90% kosztów kwalifikowanych?

Wnioskodawca samodzielnie podejmuje decyzję o kwalifikacji danych wydatków do odpowiedniej kategorii kierując się wskazówkami zamieszczonymi w [Instrukcji wypełniania wniosku](#) oraz mając na uwadze kryteria wyboru projektów w zakresie kwalifikowalności wydatków. W świetle wrywkowej informacji wskazanej w pytaniu nie jest możliwe jednoznaczne określenie czy taki wydatek w postaci robót budowlanych dotyczących budowy budynku mieszkalnego jest możliwy do uznania za kwalifikowany i w jakiej wartości procentowej. Na etapie oceny będzie analizowany pełen zakres rzeczowo – finansowy projektu w tym posiadane już pozwolenia na budowę i ich treść, jeśli to będzie konieczne do oceny projektu – zarówno w zakresie ustalenia kwalifikowalności wydatków jak i stopnia przygotowania projektu w tym ryzyk z nim związanych. Wydaje się, że przyjęcie na etapie planowania wydatków założenia, że przeznaczenie budynku zostanie zmienione (co jest działaniem przyszłym, niepewnym zależnym od decyzji administracyjnych i przepisów prawa budowlanego) i przyporządkowanie proporcji 90% kosztów związanych z częścią użytkową i 10 % z częścią mieszkalną będzie założeniem nieprawidłowym. Należałoby planować wydatki (w kontekście wydatków podlegających dofinansowaniu, bo wydatki ogółem należy podać zgodnie z rzeczywistymi wydatkami danego projektu) zgodnie z obecnym przeznaczeniem wskazanym w pozwoleniu na budowę. W każdym przypadku należy przyjąć jasne kryteria kwalifikowania danej części wydatku oraz uzasadnić przyporządkowanie danej części jako rzeczywiście związanej i niezbędnej do wdrożenia usługi a także określić przejrzystą metodę weryfikacji takiego a nie innego procentowego zaangażowania danych kosztów w kontekście realizacji

projektu. Ponadto należy pamiętać o postanowieniach umowy ws. projektu określającej okres trwałości dot. nieruchomości, w której prowadzone są prace budowlane a także zakaz ustanowienia jakichkolwiek obciążeń na danej nieruchomości w postaci np. hipoteki.

Jaka jest definicja "innovacyjnego rozwiązania"?

Rozwiązaniem jest każda innowacja wprowadzana w przedsiębiorstwie, w tym innowacja procesowa lub innowacyjna technologia, ale również takie innowacje, które nie będą ani procesem ani technologią (których nie można zakwalifikować jako proces, technologie lub produkt). Przy czym należy pamiętać, że w ramach ogłoszonego konkursu w każdym z czterech schematach grantowych określono odrębne cele do osiągnięcia np. w przypadku Technologii poprawiających jakość życia zastosowanie w firmie samego innovacyjnego rozwiązania nie będzie wystarczające bo celem jest opracowanie i wprowadzenie na rynek nowego lub znacząco ulepszanego produktu.

Jaka jest intensywność dofinansowania?

W schemacie innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich:

1. maksymalną intensywność regionalnej pomocy inwestycyjnej określa się zgodnie z § 3 i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2022-2027 (Dz. U. poz. 2422);
2. maksymalna intensywność pomocy na usługi doradcze na rzecz MŚP wynosi 50% wydatków kwalifikowalnych;
3. maksymalna intensywność pomocy na projekty badawczo-rozwojowe wynosi:
 - a. 35% wydatków kwalifikowalnych dla średnich przedsiębiorców,
 - b. 45% wydatków kwalifikowalnych dla mikroprzedsiębiorców i małych przedsiębiorców;

4. maksymalna intensywność pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności wynosi 50% wydatków kwalifikowalnych;
5. maksymalną intensywność pomocy na ochronę środowiska określa się odpowiednio na podstawie art. 36 ust. 6-8, art. 37 ust. 4 i 5, art. 38 ust. 4-6, art. 40 ust. 5 i 6, art. 41 ust. 7-9 lub art. 47 ust. 8 i 9 rozporządzenia 651/2014;
6. maksymalna intensywność pomocy na planowanie i realizację inwestycji w infrastrukturę portową lub infrastrukturę zapewniającą dostęp w portach morskich lub śródlądowych oraz inwestycji związanej z pogłębianiem w portach morskich lub śródlądowych wynosi 80% wydatków kwalifikowalnych;
7. maksymalna intensywność pomocy de minimis na pokrycie wydatków określonych w § 7 ust. 1 pkt 5 i 12 wynosi 100% wydatków kwalifikowalnych.

Jaka jest minimalna wartość dofinansowania?

Minimalna wartość dofinansowania wynosi **200 000 EUR**.

Jaka jest minimalna, kwalifikowalna instalacja OZE?

W [Ogłoszeniu konkursu](#) Programu „Rozwój Przedsiębiorczości i Innowacje” nie wskazano wymogów dla minimalnych instalacji odnawialnych źródeł energii w ramach projektu.

Jaki jest budżet przeznaczony na ten konkurs?

Budżet schematu innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich wynosi **9 350 000 EUR**.

Jaki jest cel schematu innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich?

Schemat innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich ma na celu zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorców prowadzących działalność w obszarze wód śródlądowych, morskich lub ich bezpośredniego otoczenia poprzez realizację działań prowadzących do wdrożenia w przedsiębiorstwie innowacyjnych procesów,

produktów, usług lub rozwiązań, które prowadzą do rozwoju działalności gospodarczej przedsiębiorcy, w szczególności wzrostu przychodów, zysku lub zatrudnienia. Projekty w ramach tego schematu mogą jednocześnie przyczyniać się do ograniczenia zanieczyszczenia wód morskich, śródlądowych lub ich bezpośredniego otoczenia. Działania prowadzące do wdrożenia mogą obejmować opracowanie, zastosowanie lub wprowadzenie na rynek (komercjalizację) innowacyjnych procesów, produktów, usług lub rozwiązań.

Jaki jest termin na rozliczenie środków z danego wsparcia? Realizując duży, złożony projekt będzie potrzebne sporządzenie dokumentacji projektowej (w tym pozwolenia wodnoprawnego oraz pozwolenia na budowę) opracowanie takiej dokumentacji może zająć nawet rok czasu ile w takim przypadku zostałyby czasu na wykonanie zadania/ rozliczenie środków? Jakie dokumenty muszą posiadać od Wód Polskich w sytuacji gdy cała inwestycja znajduje się na terenie należącym do Wód Polskich? Czy wystarczy długoterminowa umowa (7-10lat) na użytkowanie gruntów pokrytych wodami?

Termin na rozliczenie środków z wsparcia (rozliczenie końcowe projektu) powinno nastąpić do 30 kwietnia 2024 r., co wskazaliśmy w § 7 ust. 2 [Ogłoszeniu konkursu](#). Data ta określa końcowy termin kwalifikowalności wydatków projektu. Zatem do 30 kwietnia 2024 r. powinien zostać zrealizowany projekt pod względem rzeczowym oraz finansowym i powinien zostać złożony wniosek o płatność końcową, rozliczający wydatki projektowe poniesione (zapłacone) do tego dnia oraz powinno zostać wykazane przeprowadzenie wszystkich prac zaplanowanych w projekcie, na podstawie protokołów odbioru robót budowlanych, odbioru środków trwałych, dokumentacji odbioru prac przez inspektorów nadzoru budowlanego i innych wymaganych służb. Do tego dnia powinna zostać zrealizowana inwestycja, tak aby nastąpiło jej wdrożenie.

Przystępując do konkursu, zgodnie z dokumentacją konkursową i [kryterium oceny](#) nr 4 (Załącznik nr 5 do Ogłoszenia konkursu), należy we wniosku opisać i wykazać w

jakim stopniu projekt jest przygotowany do realizacji i jest wykazać, że jest wykonalny. W tym zakresie, trzeba wykazać m.in. czy wnioskodawca posiada już wszystkie niezbędne zgody administracyjne lub na jakim etapie uzyskiwania ich jesteście, wskazać zasoby w ramach nieruchomości oraz inne zasoby techniczne i kadrowe. Brak wymaganych zgód, decyzji i innych wymaganych dokumentów pozwalających na rozpoczęcie realizacji inwestycji na dzień składania wniosku na konkurs nie powoduje automatycznie jego odrzucenia na etapie oceny. Może wpłynąć jedynie na obniżenie maksymalnej punktacji w danym kryterium. Niemniej jednak należy mieć na uwadze, że umowa w sprawie projektu będzie mogła być zawarta tylko z podmiotami, które na dzień podpisywania umowy posiadają wszystkie wymagane dokumenty administracyjne pozwalające na rozpoczęcie inwestycji.

W kwestii zapytania dotyczącego posiadania odpowiednich dokumentów od Wód Polskich, to informujemy, iż w przedstawionym zakresie PARP nie jest właściwą instytucją do udzielania wskazówek dotyczących zakresu prawa wodnego pod planowaną inwestycję. Inwestycja powinna być zgodna z przepisami Prawa wodnego, Prawa budowlanego, Prawa morskiego, itd. oraz spełniać wszystkie warunki administracyjne do rozpoczęcia inwestycji itp. Zatem w przedmiotowym zakresie powinien Pan zwrócić się z zapytaniem do odpowiedniego organu administracji Wód Polskich w danym regionie, w którego kompetencjach mieści się dana sprawa.

Projekty składane na konkurs powinny być zgodne z Ogłoszeniem o konkursie, ale planowane w ramach nich inwestycje powinny być zgodne z przepisami krajowymi.

W zakresie zapytania o długookresową umowę na użytkowanie gruntów uprzejmie informujemy, iż na podstawie Art. 8.14 pkt 1 Regulacji w sprawie wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021 przyjętych przez Norweskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych w dniu 23.09.2016 zgodnie z art. 10.5 Umowy pomiędzy Królestwem Norwegii a Unią Europejską w sprawie Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021 (źródło:

https://www.eog.gov.pl/media/89450/Regulacje_NMF_na_lata_2014_2021_FINAL_20190207.pdf) możliwe jest inwestowanie w nieruchomości i/lub grunt (w tym remonty) jeśli będzie utrzymany okres trwałości projektu (co najmniej pięciu lat od

zakończenia projektu), a nieruchomości i/lub grunty będą wykorzystywane do celów projektu zgodnie z postanowieniami umowy w sprawie projektu.

Dlatego, jeśli Wnioskodawca będzie dysponował nieruchomością wykorzystywaną w projekcie na podstawie umowy dzierżawy lub umowy najmu, wydatki związane z budową, rozbudową lub remontem np. budynku niebędącego własnością wnioskodawcy mogą być uznane za kwalifikowane pod warunkami:

1. umowa dzierżawy/najmu jest zawarta na piśmie, na okres obejmujący okres realizacji projektu i okres trwałości projektu (przynajmniej 5 lat po zakończeniu projektu);
2. z umowy dzierżawy/najmu wynika, że dzierżawiący/najemca ma prawo dokonać rozbudowy i ponosić wydatki na budynek we własnym imieniu oraz, że właściciel budynku nie zwraca mu poniesionych nakładów na rozbudowę (co byłoby niedozwolonym podwójnym finansowaniem);
3. w sytuacji rozwiązania umowy dzierżawy/najmu zawiera ona postanowienie, z którego wynika, że właściciel budynku zapewni utrzymanie celów projektu w okresie realizacji projektu i do zakończenia okresu trwałości projektu.

Zatem mając na uwadze to, że cel projektu będzie prawidłowo realizowany, zachowana zostanie trwałość projektu i Beneficjent będzie dysponował nieruchomością w okresie obejmującym zarówno okres realizacji projektu, jak i wymagany okres trwałości projektu - dopuszczalnym jest ponoszenie wydatków na nabycie robót i materiałów budowlanych w sytuacji dysponowania nieruchomością na podstawie umowy dzierżawy lub najmu.

Należy także pamiętać, że na mocy postanowień § 12 pkt 3 Umowy w sprawie projektu w okresie trwałości projektu Beneficjent nie ma prawa wyremontowanych nieruchomości podnająć lub poddzierżawić oraz obciążyć hipoteką (za wyjątkiem hipoteki na rzecz PARP - jeśli wystąpi taka konieczność).

§ 12 wspomnianego wzoru umowy ws. projektu stanowi:

1. W projekcie, w którym udzielana jest regionalna pomoc inwestycyjna, Beneficjent zobowiązany jest do utrzymania inwestycji w regionie otrzymującym pomoc przez co

najmniej 5 lat od rozliczenia projektu. Nie wyklucza to wymiany w tym okresie przestarzałych lub zepsutych instalacji lub sprzętu, pod warunkiem utrzymania działalności gospodarczej w tym okresie w regionie otrzymującym pomoc.

2. W przypadku projektów, w których kwalifikowalna jest cena zakupu środka trwałego, Beneficjent zobowiązany jest przez okres 5 lat od rozliczenia projektu: zachować własność oraz wykorzystywać środek trwały na cele projektu, ubezpieczać środek trwały na wypadek jego utraty lub zniszczenia oraz przeznaczać odpowiednie środki na jego serwisowanie i funkcjonowanie.

3. W przypadku projektów, w których kwalifikowalne są roboty budowlane, Beneficjent zobowiązany jest przez okres 5 lat od rozliczenia projektu: zachować własność oraz wykorzystywać na cele projektu nieruchomości, której dotyczyły te roboty. W tym okresie nieruchomości nie może być przedmiotem najmu, dzierżawy oraz nie może być obciążona hipoteką*.

* Dopuszczalne jest obciążenie hipoteką na rzecz instytucji udzielającej Beneficjentowi finansowania na projekt.

Jakie dane należy wpisać we wniosku w miejscu dotyczącym partnera norweskiego?

W formularzu Wniosku o udzielenie wsparcia na utworzenie partnerstwa została wprowadzona pomoc kontekstowa do każdego z pól, która może być pomocna w zakresie wymaganych w każdym polu treści (należy najechać kursorem na nazwę pola). Ponadto w dokumentacji konkursowej można zapoznać się z wzorem wniosku w formacie WORD gdzie wyszczególniono wszystkie pola do wypełnienia.

Jakie dokumenty trzeba będzie załączyć wraz z wnioskiem oprócz zał. 6 umowy partnerskiej oraz tabel finansowych?

Załączniki do wniosku o dofinansowanie są następujące:

- **Uzgodniony z partnerem projekt umowy partnerstwa** (jeśli dotyczy), zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 6 do Ogłoszenia o konkursie;

- **Tabele finansowe** - sytuacja finansowa wnioskodawcy oraz jej prognoza (Bilans, Rachunek zysków i strat, Przepływy środków pieniężnych – w wersjach dla firmy nierealizującej projekt oraz dla samego projektu) - zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 7 do Ogłoszenia o konkursie;
- **Kalkulację dodatkowych kosztów inwestycji** – w przypadku realizacji inwestycji dotyczącej ochrony środowiska należy przedstawić kosztorys inwestycji zgodnie z wzorem nr 8 do Ogłoszenia o konkursie (jeśli dotyczy).

Jakie jest maksymalne dofinansowanie?

W schemacie innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich maksymalne dofinansowanie wynosi **2 000 000 EUR**.

Jakie są koszty kwalifikowalne w tym schemacie?

Wydatkami kwalifikowalnymi są wydatki poniesione przez Wnioskodawcę (beneficjenta), w tym na pokrycie kosztów robót budowlanych, usług lub dostaw realizowanych w ramach projektu przez partnera, bezpośrednio związane z projektem i niezbędne do osiągnięcia jego rezultatów, przeznaczone na:

1. realizację inwestycji początkowej, poprzez zakup:
 - a. nowych środków trwałych,
 - b. robót i materiałów budowlanych,
 - c. wartości niematerialnych i prawnych w formie patentów, licencji, know-how oraz innych praw własności intelektualnej, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:
 - i. będą wykorzystywane wyłącznie w przedsiębiorstwie przedsiębiorcy otrzymującego pomoc,
 - ii. będą podlegać amortyzacji zgodnie z przepisami o rachunkowości,
 - iii. będą nabyte od osób trzecich niepowiązanych z przedsiębiorcą na warunkach rynkowych,

- iv. będą stanowić aktywa przedsiębiorcy otrzymującego pomoc i pozostaną związane z projektem, na który przyznano pomoc, przez co najmniej 5 lat od dnia zakończenia realizacji projektu, do wysokości 50 mln EUR;
2. realizację usług doradczych świadczonych przez doradców zewnętrznych, innych niż usługi o charakterze ciągłym lub okresowym i związane z prowadzeniem bieżącej działalności operacyjnej przedsiębiorcy, takie jak usługi w zakresie doradztwa podatkowego, stałej obsługi prawnej lub reklamy;
3. realizację prac rozwojowych, obejmujące koszty:
 - a. wynagrodzeń wraz z pozapłacowymi kosztami pracy, w tym składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, osób zatrudnionych przy realizacji projektu w części, w jakiej wynagrodzenia te są bezpośrednio związane z jego realizacją,
 - b. sprzętu lub aparatury w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane przy realizacji projektu, przy czym jeżeli sprzęt i aparatura nie są wykorzystywane na potrzeby realizacji projektu przez całkowity okres ich użytkowania, do kosztów kwalifikowalnych zalicza się wyłącznie koszty amortyzacji odpowiadające okresowi realizacji projektu, obliczone na podstawie przepisów o rachunkowości,
 - c. badań wykonywanych na podstawie umowy, wiedzy i patentów zakupionych lub użytkowanych na podstawie licencji udzielonej przez podmioty zewnętrzne na warunkach pełnej konkurencji oraz usług doradczych i usług równorzędnych wykorzystywanych wyłącznie na potrzeby związane z realizacją projektu,
 - d. ogólne i inne koszty operacyjne, w tym koszty materiałów, środków eksploatacyjnych i podobnych produktów, ponoszone bezpośrednio w wyniku realizacji projektu;
4. realizację usług wsparcia innowacji w zakresie znakowania, testowania lub certyfikacji;

5. koszty zagranicznych podróży służbowych w zakresie i według stawek określonych w przepisach w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu zagranicznej podróży służbowej;
6. pokrycie dodatkowych kosztów inwestycji niezbędnych do osiągnięcia poziomu ochrony środowiska wyższego niż wymagają tego obowiązujące lub jeszcze nieobowiązujące normy unijne, lub zwiększenia poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych w tym zakresie;
7. pokrycie dodatkowych kosztów inwestycji niezbędnych do osiągnięcia wyższego poziomu efektywności energetycznej;
8. pokrycie dodatkowych kosztów inwestycji w urządzenia niezbędne do tego, aby instalacja mogła funkcjonować jako wysokosprawna instalacja kogeneracyjna w porównaniu z konwencjonalną instalacją energii elektrycznej lub grzewczej o takiej samej mocy, lub pokrycie dodatkowych kosztów inwestycji na modernizację instalacji w celu uzyskania wyższej sprawności, w przypadku gdy istniejąca instalacja spełnia już próg wysokiej sprawności;
9. pokrycie dodatkowych kosztów inwestycji bezpośrednio związanych z produkcją lub wytwarzaniem energii ze źródeł odnawialnych niezbędnych do produkcji lub wytwarzania energii z takich źródeł;
10. pokrycie dodatkowych kosztów inwestycji koniecznych do realizacji inwestycji prowadzącej do lepszej lub bardziej wydajnej działalności w zakresie recyklingu lub ponownego użycia w porównaniu z konwencjonalnym procesem związanym z działalnością w zakresie ponownego użycia i recyklingu o tej samej mocy produkcyjnej, jaki powstałby w przypadku braku pomocy;
11. pokrycie kosztów planowania i realizacji inwestycji związanych z budową, wymianą lub modernizacją infrastruktury portowej lub infrastruktury zapewniającej dostęp w portach morskich lub śródlądowych, a także koszty pogłębiania;

12. ustanowienie zabezpieczenia należytego wykonania umowy w sprawie projektu.

Jakie wskaźniki są obligatoryjne do spełnienia, a jakie są fakultatywne (można je wybrać, ale nie trzeba)? W dokumentacji nie ma wyraźnego wskazania, jakie wskaźniki (produktu i rezultatu) trzeba zawsze wypełnić we wniosku, a które można wybrać - dopasować do projektu. Czy za spełnienie niektórych wskaźników są dodatkowe punkty? Jeżeli tak, to jakie to są wskaźniki?

Zgodnie § 3 ust.2 Ogłoszenia konkursu wskaźniki określone w projektach muszą przyczyniać się do osiągnięcia docelowych wartości wskaźników dla Programu, określonych w załączniku 3 do Ogłoszenia. Wnioskodawca nie jest zobowiązany przyczynić się do osiągnięcia w swoim projekcie wszystkich wskaźników określonych dla Programu, natomiast nie przyczynienie się do żadnego z nich (wskazanie wartości równych 0 w każdym ze wskaźników) spowoduje negatywną ocenę w kryterium: Przedmiot projektu jest zgodny z celami Programu oraz celami schematu. Wskaźniki określone we wniosku mają wynikać bezpośrednio z zakresu merytorycznego projektu i każdorazowo Wnioskodawca decyduje o wyborze wskaźników adekwatnych do charakteru projektu. Należy przy tym pamiętać, że projekty w schemacie innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich powinny dotyczyć zastosowania w przedsiębiorstwie lub wprowadzenia na rynek (komercjalizację) innowacyjnych procesów, produktów, usług lub rozwiązań. W związku z tym Wnioskodawca powinien spełnić minimum jeden wskaźnik dot. innowacyjnych procesów/rozwiązań zastosowanych w przedsiębiorstwie lub innowacyjnych produktów (usług)/procesów/rozwiązań wprowadzonych na rynek. Lista wszystkich wskaźników wraz z ich opisem wskazana jest w [Instrukcji wypełniania wniosku](#) w części XI. Wskaźniki.

Zgodnie z załącznikiem 5 [Kryteria wyboru projektów](#) w ramach oceny kryterium „Przedmiot projektu jest zgodny z celami Programu oraz celami schematu” ocenie podlegać będzie m.in. czy i w jakim stopniu cele realizacji projektu są wyrażone

poprzez zadeklarowane i uzasadnione we wniosku wskaźniki, które przyczyniają się do osiągnięcia docelowych wartości wskaźników dla Programu. Ocena w zakresie spełnienia tego kryterium ma charakter jakościowy, a nie ilościowy. W związku z tym wysokość punktacji w ramach tego kryterium będzie uzależniona od stopnia spełnienia wszystkich elementów składowych kryterium, w tym wskaźników.

Jakie wydatki w ramach kategorii "Roboty i materiały budowlane" są możliwe do sfinansowania - tylko budowa nowych budynków/rozbudowa, czy również remont pomieszczeń albo adaptacja pomieszczeń na potrzeby uruchomienia produkcji?

Katalog kosztów kwalifikowanych został określony w § 7 [Ogłoszenia konkursu](#). Równocześnie w § 8 Ogłoszenia konkursu zamieszczono informację, że niekwalifikowane są wydatki m.in. na zakup używanych środków trwałych. Oznacza to, iż kwalifikowana jest budowa/rozbudowa/remont/adaptacja budynków/pomieszczeń niezbędnych do realizacji projektu przy użyciu nowych środków trwałych. Należy zauważyć, iż § 8 ust. 3 za niekwalifikowane uznaje nabycie prawa użytkowania wieczystego oraz prawa własności nieruchomości.

Jako wnioskodawca prowadzimy działalność PKD - produkcja energii elektrycznej. Czy konkurs nie wyklucza tego rodzaju PKD?

Wnioskodawca, który zgodnie z klasyfikacją PKD prowadzi działalność w obszarze produkcji energii elektrycznej, nie jest wykluczony z możliwości ubiegania się o wsparcie w ramach konkursu. Przede wszystkim badanie działalności wykluczonej dotyczy przedmiotu projektu a nie przeważającej działalności Wnioskodawcy. Jeśli te działalności są zbieżne wtedy mają zastosowanie wykluczenia, o których mowa w warunkach konkursu. Produkcja energii jest wykluczona z regionalnej pomocy inwestycyjnej, tj. wydatki nie mogą być przyporządkowane do kategorii o nazwach: nowe środki trwale, wartości prawne i niematerialne, roboty budowlane i materiały, natomiast w ramach innych kategorii wydatków można sfinansować inwestycję związaną z produkcją energii, jeśli dane wydatki są zasadne w kontekście projektu i celu schematu oraz jeśli dany wydatek spełnia wymagania przypisane do danej

kategorii. Pomoc adresowana wprost do producentów energii na sprzedaż to pomoc na podstawie art. 41 rozporządzenia 651/2014 opisana w [Instrukcji wypełniania wniosku](#) w sekcji XII. Harmonogram rzeczowo-finansowy od strony 51.

Jednoosobowa działalność gospodarcza Wnioskodawcy została w sierpniu 2021 przekształcona w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. W KRS jest adnotacja o tym przekształceniu, że spółka powstała z tamtego podmiotu. We wniosku należy wskazać w części II – datę rozpoczęcia działalności zgodnie z dokumentem rejestrowym. Proszę o wskazanie dla powyższego przypadku czy powinna to być data zarejestrowania w KRS czyli sierpień 2021 czy data założenia jednoosobowej działalności czyli 2011 r.?

Przekształcenie jednoosobowej działalności gospodarczej w jednoosobową spółkę kapitałową na podstawie art. 551 par. 5 KSH powoduje nabycie wszelkich praw i obowiązków wynikających z wcześniej prowadzonej działalności gospodarczej. Oznacza to, że jeżeli dokonano przekształcenia na podstawie powyższych przepisów Wnioskodawca w polu „Data rozpoczęcia działalności zgodnie z dokumentem rejestrowym” powinien wpisać datę rozpoczęcia działalności gospodarczej. Powinna być to data zgodna z pierwotnym dokumentem rejestrowym (CEIDG). Data w aktualnym dokumencie rejestrowym (KRS) będzie inna niż wpisana we wniosku jednak Wnioskodawca tą rozbieżność powinien wyjaśnić w polu „Opis działalności wnioskodawcy” a także zamieścić w nim wszelkie informacje o przekształceniu i zmianach w prowadzonej działalności.

Jednym z efektów planowanego przez spółkę Projektu będzie obniżenie kosztów produkcji w dotychczasowej działalności. Zgodnie z Podrozdziałem 7.5 Wytycznych w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020 w przypadku gdy nie jest możliwe oddzielenie strumienia przepływów

**pieniężnych związanych z projektem od ogólnych przepływów
pieniężnych beneficjenta analiza finansowa powinna być
przeprowadzona metodą złożoną (strumienie pieniężne generowane
przez projekt powinny być kalkulowane jako różnica pomiędzy
scenariuszem „Spółka z projektem” a scenariuszem „Spółka bez
projektu”). Czy w myśl powyższego, poprawne jest odzwierciedlenie
oszczędności kosztowej dotychczasowej działalności w rachunku zysków
i strat Projektu jako ujemna wartość kosztów (obniżenie kosztów, co
wpływie pozytywnie na wynik finansowy oraz opłacalność Projektu)?**

Wspomniane wytyczne dotyczą działań/inwestycji realizowanych w ramach dofinansowania z funduszy europejskich, w tym kontekście nie będą one dokumentem obowiązującym w Programie „Rozwój Przedsiębiorczości i innowacje” który jest finansowany z Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014 -2021. W opisanym przypadku projektu, którego przedmiotem będzie wdrożenie nowego procesu i w wyniku jego wdrożenia w przedsiębiorstwie zostaną wygenerowane oszczędności należałoby raczej w tabelach finansowych w zakresie danych historycznych i bieżących przedstawić dane strumienie pieniężne z dotychczasowej działalności tj. aż do momentu wdrożenia projektu oraz od momentu wdrożenia i osiągania korzyści z tyt. projektu należy tą część działalności, której dotyczy projekt (inwestycja) przenieść do zakładki „dla projektu”. W sytuacji gdy nowe procesy, generujące oszczędności nie dotyczą całej działalności tylko jej części, należy odpowiednio wydzielić tą część działalności i przedstawić ją w arkuszach dotyczących projektu (zakładki „dla projektu”), natomiast nie wykazywać jej w arkuszach dotyczących dotychczasowej działalności. Natomiast te części działalności przedsiębiorstwa, na które inwestycja w żaden sposób nie wpływa pozostają w części dotyczącej działalności dotychczasowej. W przypadku, gdy inwestycja wynikająca z projektu dotyczy całej działalności lub gdy, nie jest możliwe wyodrębnienie strumieni finansowych dla działalności, na którą wpływa projekt i która pozostaje bez zmian, należałoby przenieść całość do części obejmującej działalność dla projektu. Wtedy dane w zakładkach nie dotyczących projektu należałoby zostawić niewypełnione.

Ponadto przyjęte w tabelach finansowych rozwiązane należy opisać w treści wniosku w sekcji IX Opłacalność projektu i uzasadnienie jego realizacji pole: Szczegółowe założenia do prognoz finansowych.

Jeśli jakieś projekty będą do siebie podobne, na jakiej podstawie będzie dokonany wybór?

W [Ogłoszeniu konkursu](#) Program „Rozwój przedsiębiorczości i Innowacje” opisano sposób dokonywania wyboru w § 17 oraz 18. Wszystkie projekty oceniane są indywidualnie w zakresie spełniania kryteriów formalnych oraz kryteriów wyboru projektów, a nie na zasadzie podobieństw lub różnic między projektami.

Jeśli NPV i IRR należy liczyć na 10 lat po roku n, tzn. że wszystkie tabele należy zrobić w tej samej konfiguracji?

Arkusze dot. NPV liczą się automatycznie na podstawie danych wprowadzonych we wcześniejszych arkuszach, zatem arkusze dot. NPV zostaną zapełnione danymi na tyle lat na ile we wcześniejszych arkuszach zostaną wypełnione dane. Jeśli przedsiębiorca chce wykazać NPV w okresie 10 lat, to konieczne jest wprowadzenie danych w arkuszach poprzedzających arkusz K na okres 10 lat.

Jeśli przedsiębiorstwo posiada własne Centrum Badawczo Rozwojowe, którego utworzenie współfinansowane było w ramach działania 2.1 POIR, współpracujące z wyższą uczelnią to jak będzie interpretowany ten fakt w świetle kryterium współpraca z polskimi jednostkami badawczo - rozwojowymi?

Zgodnie z opisem [kryterium](#) „Współpraca z polskimi jednostkami badawczo-rozwojowymi” ocenie podlega „czy i w jakim stopniu wnioskodawca przewidział w projekcie współpracę z polskimi jednostkami badawczo-rozwojowymi”. Zapis ten odnosi się do przedsiębiorstwa Wnioskodawcy co oznacza, iż to Wnioskodawca powinien współpracować z jednostką badawczo-rozwojową. Jeżeli Centrum Badawczo Rozwojowe jest częścią przedsiębiorstwa Wnioskodawcy (np. istnieje w

ramach struktury organizacyjnej przedsiębiorstwa Wnioskodawcy) to wtedy współpraca z uczelnią wyższą jest realizowana pomiędzy Wnioskodawcą (w tym Centrum B+R) a jednostką b+r. Jeżeli jednak wspomniane Centrum Badawczo Rozwojowe jest odrębnym podmiotem niż Wnioskodawca to współpraca z uczelnią wyższą nie będzie realizowana pomiędzy Wnioskodawcą a jednostką b+r ponieważ z uczelnią wyższą będzie współpracowało Centrum Badawczo Rozwojowe a nie Wnioskodawca.

Jeśli wnioskodawca był beneficjentem PARP, ale z jakichś powodów rozwiązał umowę dla projektu, (projekt nie został zrealizowany i nie zostały poniesione żadne koszty), to czy może być to uznawane jako naruszenie w sposób istotny umowy zawartej z PARP? Czy jeżeli wystąpiłoby to naruszenie, to wnioskodawca / beneficjent zostałby o tym uprzednio poinformowany? Co dzieje się w przypadku, jeżeli istniałyby przesłanki do naruszenia, ale umowa zostałaby rozwiązana przed rozpoczęciem realizacji projektu (zanim poniesiono jakiegokolwiek koszty)? Czy w takiej sytuacji wnioskodawca nie mógłby się ubiegać o wsparcie w obecnym konkursie?

Jeżeli wystąpiłoby naruszenie skutkujące wpisaniem na listę „Podmiotów wykluczonych PARP”, to wnioskodawca / beneficjent może zostać o tym uprzednio poinformowany korespondencją związaną z rozwiązaniem wskazanej umowy, w której nastąpiło naruszenie.

Wpisanie na listę „Podmiotów wykluczonych PARP” regulują zapisy Ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. 2000 Nr 109 poz. 1158 z późn. zm.) art. 6b ust. 3, pkt 3, litera c)

Ust. 3. Agencja nie może udzielić pomocy finansowej w formie wsparcia, pożyczki lub instrumentu finansowego:

Pkt 3c) podmiotowi określone w ust. 1 pkt 1–3 oraz 5–9, który:

naruszył w sposób istotny umowę zawartą z Agencją – przez okres 3 lat od dnia rozwiązania tej umowy.

Zatem podmiot jest wpisywany na listę „Podmiotów wykluczonych PARP” na okres 3 lat od dnia rozwiązania umowy.

Zasady szczegółowe dotyczące wpisania na listę reguluje zarządzenie wewnętrzne PARP. O tym, czy naruszenie umowy zawartej z PARP jest istotne, decyduje dyrektor departamentu lub biura odpowiedzialnego za nadzór nad umową, której dotyczy naruszenie, kierując się w toku oceny m.in. brzmieniem zapisów naruszonej umowy i charakterem naruszonych obowiązków.

Jeśli zaistniała taka sytuacja w przypadku podmiotu zainteresowanego wzięciem udziału w innym konkursie organizowanym przez PARP, można zwrócić się do zapytaniem do dyrektora departamentu lub biura odpowiedzialnego za nadzór nad umową, której dotyczy naruszenie, czy podmiot (wnioskodawca/beneficjent) znajduje się na liście „Podmiotów wykluczonych PARP” i np. kiedy nastąpiło wpisanie na listę.

Pracownik Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, w toku oceny wniosku złożonego na konkurs, dokonujący weryfikacji kryterium nr 1 Warunków formalnych zg. z Załącznikiem nr 4 do Ogłoszenia konkursu, jest obowiązany sprawdzić czy wnioskodawca podlega wykluczeniu z możliwości otrzymania wsparcia. Sprawdzenia, dokonuje się również w dniu zawarcia umowy przed jej zawarciem. W przypadku wykluczenia sprawdzanego podmiotu z możliwości otrzymania wsparcia nie udziela się wsparcia.

Jeśli zgodnie z definicją suprastruktura w porcie służy do dokonywania przeładunków, transportu towarów itp., to dlaczego zgodnie z instrukcją nie jest kwalifikowana? Tym bardziej, iż w katalogu wydatków niekwalifikowanych nie ma takiej pozycji jak suprastruktura portowa.

Instrukcja wypełniania wniosku jest materiałem pomocniczym, który należy czytać łącznie z przepisami Ogłoszenia konkursu które stanowią, w paragrafie 10 ust. 2 pkt. 11 że „pomoc publiczna przeznaczona na planowanie i realizację inwestycji w

infrastrukturę portową lub infrastrukturę zapewniającą dostęp w portach morskich lub śródlądowych oraz inwestycji związanej z pogłębianiem w portach morskich lub śródlądowych stanowi pomoc na rzecz portów morskich i jest udzielana zgodnie z art. 56b rozporządzenia 651/2014 lub pomoc na rzecz portów śródlądowych i jest udzielana zgodnie z art. 56c rozporządzenia 651/2014”. Powyższe artykuły rozporządzenia są również przywołane w Instrukcji przy opisywaniu wydatków dotyczących inwestycji w infrastrukturę portową lub infrastrukturę zapewniającą dostęp. Zdanie w Instrukcji dotyczące wydatków, które nie są wydatkami kwalifikowanymi wynika wprost z art. 56 b pkt. 3 (porty morskie) oraz art. 56 c pkt. 3 (porty śródlądowe) rozporządzenia KE 651/2014.

Definicja suprastruktury portowej zawarta w Instrukcji również jest tożsama z definicją zawartą we wspomnianym rozporządzeniu, zatem wydatki spełniające definicje suprastruktury portowej nie będą wydatkami kwalifikowanymi w ramach tej kategorii wydatków jaką jest kategoria: pokrycie kosztów planowania i realizacji inwestycji związanych z budową, wymianą lub modernizacją infrastruktury portowej lub infrastruktury zapewniającej dostęp w portach morskich lub śródlądowych, a także koszty pogłębiania. Podsumowując wydatki, które mogą zostać uznane za kwalifikowalne w ramach pomocy na rzecz portów morskich lub śródlądowych (art. 56 b i 56c rozp. 651/2014), muszą spełniać poniższe warunki :

- zostaną poniesione w portach świadczących usługi związane z transportem,
- zostaną poniesione w związku z budową, wymianą, lub modernizacją zdefiniowanej w rozp. 651/2014 infrastruktury portowej lub infrastruktury zapewniającej dostęp,
- nie dotyczą kosztów zakładów produkcyjnych działających w porcie, biur lub sklepów lub innych kosztów nie związanych z transportem,
- nie dotyczą zdefiniowanej w rozp. 651/2014 suprastruktury portowej.

Ponadto ww. wydatki będą kwalifikowalne jeśli:

- są właściwie przyporządkowane do odpowiednich kategorii wydatków,

- są zgodne z zasadami pomocy publicznej (poziom dofinansowania zgodny z dopuszczalnymi limitami intensywności, zachowany próg pomocy publicznej),
- są uzasadnione i racjonalne w stosunku do zaplanowanych działań i celów projektu,
- są potrzebne i bezpośrednio związane z realizacją działań w projekcie.

Jeżeli środki będą dostępne realnie na koniec 2022 lub początek 2023 roku to czy jest zasadne wskazywania w Założenia Rachunku zysków i strat przychodów z tego tytułu? Chyba dopiero od 2023 ale w związku z tym wskaźniki (NPV, IRR) będą liczone na podstawie przychodów z 9 lat nie z 10. Czy taki był zamysł?

Zgodnie z „[Instrukcją wypełniania Wniosku o udzielenie wsparcia](#)” w tabeli „E. Założenia RZS projekt” należy podać „szczegółowe dane do obliczenia przychodów będących efektem projektu. Dane te przenoszą się automatycznie do Rachunku zysków i strat dla projektu (tabela F)”. Oznacza to, że w powyższej tabeli trzeba podać ilość sprzedanych produktów/usług/towarów oraz ich cenę, na podstawie których wyliczana jest wartość przychodów, które zostaną osiągnięte ze sprzedaży produktów/usług/ wszelkich innych efektów projektu. By móc wytworzyć produkt/usługę/zaimplementować rozwiązanie, które będą efektami projektu niezbędne jest zrealizowanie harmonogramu rzeczowo-finansowego. Przychody ze sprzedaży pojawią się po zakończeniu realizacji projektu a wartości wskaźników finansowych (NPV czy IRR) będą liczone m.in. na ich podstawie, dla okresu w którym Wnioskodawca będzie je osiągać. Sposób oszacowania tych danych (ilość sprzedanych produktów/usług/towarów oraz ich cenę) należy wskazać w części opisowej wniosku IX. OPŁACALNOŚĆ PROJEKTU I UZASADNIENIE JEGO REALIZACJI.

Kiedy powinna być zawarta umowa partnerska?

Do wniosku należy dołączyć uzgodniony z partnerem projekt umowy warunkowej zgodnie z wzorem, jeśli to będzie już podpisana umowa (do decyzji przedsiębiorcy i jego partnera – można dołączyć skan już podpisanej umowy), wtedy w polu

„PLANOWANA data...” wnioskodawca podaje datę podpisanej umowy, natomiast jeśli do wniosku został dołączony niepodpisany projekt (co jest minimum wymaganym na etapie składania wniosku) to w ww. polu należy wpisać planowaną datę podpisania umowy.

Kiedy wypłacane jest wsparcie?

PARP weryfikuje i zatwierdza wniosek o płatność w terminie 60 dni od dnia otrzymania prawidłowo wypełnionego i kompletnego wniosku o płatność. W przypadku konieczności powołania eksperta zewnętrznego do oceny prawidłowości realizacji projektu lub kwalifikowalności wydatków, termin ten może ulec wydłużeniu, o czym PARP poinformuje Beneficjenta. W przypadku, gdy wniosek o płatność zawiera braki lub błędy, Beneficjent na wezwanie PARP składa brakujące lub poprawione dokumenty w terminie 7 dni od dnia następującego po dniu wysłania wezwania drogą elektroniczną. PARP może zatwierdzić wniosek o płatność w części dotyczącej zweryfikowanych i prawidłowo udokumentowanych wydatków. Wypłata dofinansowania następuje z rachunku bankowego prowadzonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego, w terminie 21 dni od dnia zatwierdzenia przez PARP wniosku o płatność w całości lub w części.

Kryterium 2. Jak rozdzielane są dostępne 5 punktów na poszczególne zagadnienia. Czy oceniana jest prawidłowość wyliczeń czy także ich wartość (zakładamy dodatnie NPV)?

W ramach kryterium nr 2 – „Projekt jest opłacalny i jego realizacja jest uzasadniona” ocenie będzie podlegać, czy i w jakim stopniu realizacja projektu jest uzasadniona i opłacalna. Aspekty wg których projekt będzie oceniany zostały opisane w załączniku nr 5 do Ogłoszenie konkursu, tj:

- potrzeba realizacji projektu,
- prognoza finansowa przychodów oraz kosztów,
- prawidłowość i realność analizy rynku, założeń przyjętych przy określaniu potencjału rynkowego,

- adekwatność kwoty wnioskowanej do planowanego przedsięwzięcia.

Podobnie jak w innych kryteriach, ocena nie zawiera taryfikatora tzn. nie będzie prowadzona wg ustalonego podziału punktów za wybrane aspekty ujawnione we wniosku o dofinansowanie. Projekt będzie oceniany całościowo, a ocenie i punktacji będzie podlegał stopień spełnienia danego kryterium w oparciu o wymienione wyżej aspekty tj. czy kryterium jest spełnione w stopniu słabym, podstawowym, wystarczającym, dobrym czy bardzo dobrym. Zgodnie z § 17 ust. 5 [Ogłoszenie konkursu](#) wyższa liczba punktów w danym kryterium oznacza wyższy stopień spełnienia danego kryterium, w tym również prawidłowość i realność oraz rzetelność danych finansowych oraz poziom rentowności i opłacalności wyrażony wskaźnikami IRR i NPV

Kryterium 5. Jak przydzielone będą 4 punkty za dysponowanie środkami finansowymi wystarczającymi na realizację projektu, na zapewnienie jego płynności finansowej, z uwzględnieniem dofinansowania? Od czego zależy ilość otrzymanych punktów gdyż kryterium wydaje się zero jedynkowe: albo zapewniam finansowanie albo nie zapewniam?

Przy ocenie spełniania [kryterium](#) 5 „Wnioskodawca posiada zdolność do sfinansowania projektu” na podstawie informacji z wniosku o wsparcie oraz załączonych tabel finansowych będzie sprawdzane, czy Wnioskodawca dysponuje środkami finansowymi wystarczającymi na realizację projektu, na zapewnienie płynności finansowej, z uwzględnieniem dofinansowania. Podobnie jak w innych kryteriach, ocena nie zawiera taryfikatora tzn. nie będzie prowadzona wg ustalonego podziału punktów za wybrane aspekty ujawnione we wniosku o dofinansowanie. Projekt będzie oceniany całościowo, a ocenie i punktacji będzie podlegał stopień spełnienia danego kryterium w oparciu o wymienione wyżej aspekty tj. czy kryterium jest spełnione w stopniu słabym, podstawowym, wystarczającym, dobrym czy bardzo dobrym. Zgodnie z § 17 ust. 5 [Ogłoszenie konkursu](#) wyższa liczba punktów w danym kryterium oznacza wyższy stopień spełnienia danego kryterium, w tym oszacowana wiarygodność zewnętrznych źródeł finansowania i stopień ryzyka związany z ich pozyskaniem.

Kto może otrzymać dofinansowanie?

O pomoc w ramach naboru nie mogą ubiegać się jednostki samorządu terytorialnego. O dofinansowanie mogą ubiegać się przedsiębiorcy, w tym, związki lub stowarzyszenia z udziałem samorządów spełniające jednak definicję małych i średnich przedsiębiorstw. W celu sprawdzenia możliwości ubiegania się o wsparcie można skorzystać z kwalifikatora msp dostępnego na stronie PARP <https://kwalifikator.parp.gov.pl/>.

Kto może ubiegać się o wsparcie?

O wsparcie mogą ubiegać się mikro-, małe lub średnie firmy, które:

- zamknęły jeden rok obrotowy trwający przynajmniej 12 miesięcy,
- przynajmniej w jednym zamkniętym roku obrotowym w okresie 3 lat poprzedzających rok, w którym złożyły wniosek o udzielenie wsparcia osiągnęły przychody ze sprzedaży nie niższe niż równowartość 20 000 EUR.

**Mam pytanie co do wskaźnika : Szacowany roczny wzrost zysków operacyjnych netto. Szacowany roczny wzrost zysków operacyjnych należy oszacować bazując na roku obrotowym poprzedzającym rok zakończenia projektu, a szacowany przez wnioskodawcę wzrost powinien wystąpić w jego przedsiębiorstwie w kolejnym roku po zakończeniu projektu. Rokiem docelowym osiągnięcia szacunkowej wartości wskaźnika co do zasady powinien być rok następny po roku złożenia końcowego wniosku o płatność, natomiast nie później rok 2024 r. Jednostką miary wskaźnika jest %. Wnioskodawca jest zobligowany do zaprezentowania wartości stanowiącej iloraz różnicy szacowanych zysków w kolejnym roku po zakończeniu projektu i szacowanych zysków z roku poprzedzającego rok zakończenia projektu oraz kwoty zysków z roku poprzedzającego rok zakończenia projektu pomnożonej przez 100%.
Co należy rozumieć jako zysk operacyjny netto?**

W przytoczonym wskaźniku należy wykazać zysk z działalności operacyjnej.

Moja firma ma pożyczki z Działdowskiej Agencji Rozwoju. Te pożyczki są z wpisem DAR na hipotekę. Biorąc to pod uwagę, czy mój projekt może startować w programie?

W dokumentacji konkursowej nie ma ograniczeń, które uniemożliwiałyby udział w konkursie podmiotom korzystającym z zewnętrznego finansowania, w tym z dotacji czy pożyczek. Równocześnie wydatki wskazane w projekcie jako wydatki kwalifikowane nie powinny być przedmiotem innego wsparcia ze środków publicznych. Zgodnie z art. 8.7.2 lit.f Regulacji w sprawie wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021 za wydatki niekwalifikowalne uznaje się koszty pokryte z innych źródeł co ma powodować uniknięcie podwójnego finansowania i pokrywania wydatków, które zostały już sfinansowane z innych źródeł lub rodzajów dotacji. W przypadku uznania, że w ramach projektu nie zachodzi podwójne finansowanie wydatków natomiast Wnioskodawca będzie korzystał ze wsparcia ze środków stanowiących pomoc publiczną (np. kredyty/pożyczki z gwarancją BGK lub innych instytucji udzielających pożyczek, których przyznanie stanowi pomoc publiczną), konieczne będzie skumulowanie pomocy publicznej przysługującej Wnioskodawcy na realizację tej samej inwestycji dot. budowy kliniki. Zgodnie z art. 8 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. wyłączonej na mocy tego rozporządzenia pomoc, w przypadku której można wyodrębnić koszty kwalifikowalne, można kumulować z:

1. wszelką inną pomocą państwa, pod warunkiem że środki te dotyczą różnych, możliwych do wyodrębnienia kosztów kwalifikowalnych;
2. wszelką inną pomocą państwa w odniesieniu do tych samych — pokrywających się częściowo lub w całości — kosztów kwalifikowalnych tylko wówczas, gdy taka kumulacja nie powoduje przekroczenia najwyższego poziomu intensywności pomocy lub kwoty pomocy mających zastosowanie do tej pomocy na mocy niniejszego rozporządzenia.

Regionalna pomoc inwestycyjna podlega sumowaniu z inną pomocą lub pomocą de minimis, udzieloną danemu przedsiębiorcy, w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych, bez względu na jej formę, źródło pochodzenia i nie może przekroczyć maksymalnej intensywności pomocy.

Na jaki okres wystawiona ma być gwarancja bankowa/ubezpieczeniowa w celu zabezpieczenia wypłaty zaliczki?

Zgodnie z treścią par. 9 ust. 3 Wzoru umowy w sprawie projektu stanowiącego załącznik nr 10 do [Ogłoszenia konkursu](#) „w przypadku, gdy Harmonogram płatności przewiduje wypłatę zaliczki Beneficjent ustanawia zabezpieczenie w formie gwarancji bankowej lub gwarancji ubezpieczeniowej w wysokości odpowiadającej kwocie zaliczki wynikającej z Harmonogramu płatności na okres najpóźniej od dnia złożenia wniosku o pierwszą płatność zaliczkową do upływu 6 miesięcy od dnia zakończenia okresu kwalifikowalności wydatków i wnosi zabezpieczenie najpóźniej wraz z wnioskiem o pierwszą płatność zaliczkową”.

Na webinarze wskazano, że na etapie aplikowania nie trzeba przedstawiać promesy kredytowej. W kryteriach oceny jest jednak punkt 5 etapu 2 gdzie oceniane jest finansowanie. Jest to ocena na podstawie oświadczenia wnioskodawcy?

Tak, należy opisać we wniosku Uzasadnienie zdolności wnioskodawcy do sfinansowania projektu, tj. wskazać, jakie zasoby finansowe służące do sfinansowania realizacji projektu posiada wnioskodawca. Jeżeli wnioskodawca do realizacji projektu potrzebuje zewnętrznych źródeł finansowania, należy dokładnie opisać je w tym polu, w tym opisać warunki pozyskania planowanego finansowania zewnętrznego. Jeżeli Wnioskodawca wskaże posiadaną promesę, na etapie merytorycznej oceny wniosku może zostać poproszony przez ekspertów oceniających wniosek o jej przedstawienie. W przypadku zakwalifikowania projektu do wsparcia, na etapie składania dokumentów do umowy należy przedstawić dokument(-y) potwierdzające zewnętrzne finansowanie projektu zgodnie z wnioskiem o udzielenie wsparcia, np. umowę kredytu lub umowę pożyczki. W przypadku finansowania projektu ze źródeł

zewnętrznych innych niż kredyt bankowy lub pożyczka leasingowa należy dołączyć również dokumenty finansowe pożyczkodawcy.

Należy odnieść się do przedstawionej w załączeniu (tabele finansowe) prognozy finansowej przychodów oraz kosztów związanych z wdrożeniem rozwiązania będącego przedmiotem projektu, w tym poziom wskaźników wartości bieżącej netto (ang. NPV –Net Present Value) oraz wewnętrznej stopy zwrotu (ang. IRR –Internal Rate of Return). – podkreślenia dodano. Jednakże w Tabelach Finansowych zakładka K. lina 28 nie ma formuły. Czy w związku z tym Wnioskodawca ma obliczyć IRR sam? Dodatkowo czy biorąc pod uwagę, iż NVP jest wyliczane automatycznie (tj. bez ingerencji Wnioskodawcy) to czy Wnioskodawca ma skomentować wyniki we wniosku? Czy należy uznać, że liczby mówią same za siebie?

Wewnętrzna stopa zwrotu (IRR) ma formułę w 10 roku prognozy będzie to jedna liczba, wyliczona automatycznie na podstawie wcześniej wypełnionych danych w polach białych. Analogicznie automatycznie liczy się NPV. Wewnętrzna stopa zwrotu (IRR) z inwestycji będzie to jedna liczba bez znaczenia czy prognoza będzie sporządzona dla 3 , 5, 7 lat i będzie widoczna w komórce P.28 w zakładce K. Co do pytania dotyczącego opisanie wskazanych automatycznych wyliczeń Wnioskodawca powinien przedstawić we wniosku w polu: szczegółowe założenia do tabel finansowych komentarz do tabel wskazując jakie przyjął założenia (jakie ceny, jakie prognozy, jakie koszty itd.) które spowodowały wskazane w tabelach wskaźniki.

Naszą inwestycję uzależniamy od pozyskania finansowania, nie mamy również możliwości finansowych by zakupić działkę na własne ryzyko. We wniosku należy wskazać lokalizację projektu, a na etapie podpisywania umowy - posiadać pozwolenie na budowę. Mając na uwadze te dwa podstawowe założenia rozważamy możliwość złożenia wniosku o dofinansowanie wraz z podpisaną umową warunkową

sprzedaży działki, o ile zostanie nasz projekt rekomendowany do dofinansowania. By spełnić warunek drugi, poprosilibyśmy aktualnego właściciela terenu o wystąpienie z pozwoleniem na budowę, które zostało by przeniesione na nasz podmiot w razie pozyskania pozytywnej decyzji od Państwa. W innym wariantcie rozważamy opcję dzierżawy działki i działania jw.

Zgodnie z [Instrukcją wypełniania wniosku](#) o udzielenie wsparcia „należy przedstawić, jakimi nieruchomościami, które będą wykorzystywane w ramach projektu, dysponuje wnioskodawca (tytuł prawny do nieruchomości bądź własność gruntów), wskazując typ, kubaturę, metraż oraz wskazać, jaką infrastrukturę techniczną posiada. Należy również określić, na jakim etapie realizacji projektu zostaną one wykorzystane oraz w jakim zakresie. Należy wskazać, w jakim stopniu nieruchomość będzie wykorzystywana na potrzeby projektu, oraz czy i w jaki sposób przeznaczenie nieruchomości wpłynie na pozostałą działalność wnioskodawcy. W przypadku, gdy wnioskodawca nie posiada własnych zasobów, a planuje korzystanie z zasobów niebędących w jego posiadaniu, należy również opisać te zasoby oraz wskazać podstawy do ich wykorzystania (np. umowa dzierżawy, najem, itp.)”. Cytowana część Instrukcji wskazuje, że nie trzeba być właścicielem nieruchomości na której realizowany będzie projekt. Należy opisać wyłącznie podstawę do dysponowania danym zasobem (np. umowa dzierżawy, najem itp.). Ponadto to Państwa przedsiębiorstwo będzie odpowiedzialne za proces budowlany tym samym dokument powinien być wystawiony na Państwa firmę. Wnioskodawca jest zobligowany przed podpisaniem umowy w sprawie projektu do załączenia ostatecznego pozwolenia na budowę lub innej decyzji administracyjnej kończącej przygotowanie procesu inwestycyjnego jeżeli dla danego przedsięwzięcia przepisy prawa nie przewidują konieczności uzyskania pozwolenia na budowę. Zarówno zakup działki jak i jej dzierżawa są podstawami do dysponowania nieruchomością co jest szczególnie istotne w przypadku opisu zasobów do realizacji projektu. Należy jednak zauważyć, że, zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku, „zakup nieruchomości(gruntów i budynków oraz prawa użytkowania wieczystego) jest wydatkiem niekwalifikowalnym,

zatem jeśli zostanie zaplanowany w ramach projektu, to jego koszt należy wskazać w sekcji XII Harmonogram rzeczowo - finansowy - Zakres finansowy”.

O ile dla produkcji energii z OZE istnieje opracowanie "Analiza w celu określenia nakładów inwestycyjnych instalacji referencyjnych dla projektów OZE i wysokosprawnej kogeneracji do obliczenia kwoty pomocy inwestycyjnej" to w przypadku zadań związanych z energooszczędnością jak określić takie koszty, w odniesieniu do inwestycji, o których mowa w art. 38 rozporządzenia 651/2014? Jeżeli mam energochłonne maszyny, które dawno temu zostały już amortyzowane (czyli ich wartość księgową jest równa zero, a wartość handlowa równa wartości złomu), a które chciałabym wymienić na efektywne energetycznie to co stanowi koszt kwalifikowalny? Jak mam zakwalifikować jako koszt projektu, który bezwzględnie jest związany z ochroną środowiska system zarządzania energią czy sterowania oświetleniem itp.?

Wszystkie zaplanowane w projekcie wydatki, aby zostały uznane za kwalifikowane muszą być uzasadnione i niezbędne do realizacji z punktu widzenia zakresu i celu projektu oraz celów Programu i danego schematu. Zakup każdego środka trwałego powinien być związany z przedmiotem projektu. Jednocześnie Wnioskodawca powinien wykazać zgodność wnioskowanego dofinansowania z przepisami o pomocy publicznej. Co do zasady zakup maszyny produkcyjnej powinien być realizowany wyłącznie w ramach Regionalnej Pomocy Inwestycyjnej i zgodnie z intensywnością wsparcia określoną mapą pomocy regionalnej. Na powyższe nie ma wpływu stopień amortyzacji „starego” środka trwałego, którego miałyby dotyczyć wspomniana wymiana. W przypadku pomocy na ochronę środowiska należy zwrócić uwagę na definicję efektywności energetycznej określoną w rozporządzeniu KE 651/2014 i określić inwestycję referencyjną. W tym kontekście należy rozpatrywać zakup maszyny – jeśli to jest maszyna produkcyjna, to jej kupno nie jest związane tylko i wyłącznie ze zwiększeniem efektywności energetycznej, bo jej zakup realizowany jest

w celu produkcji, a lepsze parametry efektywności energetycznej będą dodatkowym atutem takiej inwestycji, a nie celem samym w sobie. Z tego względu, jeśli nie będzie to zakup związany z którąkolwiek z czterech możliwych form inwestycji początkowej (inwestycja początkowa jest konieczna, aby wydatek był wydatkiem kwalifikowanym w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej), po stronie wnioskodawcy leży wykazanie, że zakup ten może być zakwalifikowany jako wydatek w ramach dodatkowych kosztów związanych z efektywnością energetyczną. W takiej sytuacji w każdym przypadku należy dokonać porównania z inwestycją referencyjną, a różnica wydatków inwestycji planowanej i referencyjnej będzie stanowić wydatki kwalifikowane. Należy pamiętać, że celem pomocy na efektywność energetyczną jest tylko ograniczenie zużycia energii (prądu i ciepła). Nie jest to rozwiązanie „zastępcze” dla sytuacji, gdy nie są spełnione warunki inwestycji początkowej. Sposób opisu oraz określenie powiązania pomiędzy danym wydatkiem a wybraną kategorią pomocy zależy od Wnioskodawcy i będzie podlegał ocenie. W przypadku kosztów związanych z systemem zarządzania energią czy sterowania oświetleniem stosujemy tą samą zasadę – jeśli wydatki te są częścią integralną inwestycji związanej z jedną z 4 form inwestycji początkowej opisanej w Instrukcji wypełniania wniosku oraz w opisie kryterium „Wydatki” w załączniku nr 5 do Ogłoszenia, to wydatki te można sfinansować w kategorii pod nazwą: środki trwałe i będą finansowane z regionalnej pomocy inwestycyjnej. Natomiast jeśli nie mamy do czynienia z żadną formą inwestycji początkowej to Wnioskodawca musi spełnić wszystkie warunki udzielenia pomocy w ramach art. 38 i uzasadnić że całkowity koszt danego zakupu jest związany i ma na celu tylko i wyłącznie ograniczenie zużycia energii (prądu i ciepła) i wtedy może być w całości uznany za wydatek kwalifikowany w ramach pomocy udzielanej na podst. Art. 38 rozporządzenia KE 651/2014. To po stronie Wnioskodawcy leży opisanie i uzasadnienie powiązania zaproponowanego wydatku z wybraną kategorią kosztów.

Obecnie firma ma siedzibę główną rejestrową w Warszawie oraz oddziały we Wrocławiu i Katowicach. Czy wystarczy, że firma będzie miała wynajęte biuro w Lublinie i w tym miejscu będzie główne miejsce

realizacji projekt, czy też na moment składania wniosku firma musi mieć już zarejestrowany w KRS oddział w Lublinie? Przy założeniu, że wystarczy mieć wynajęte osobne biuro na czas trwania projektu, w lokalu zapewniającym pracownikom godziwe warunki pracy oraz odpowiednie bezpieczeństwo dla sprzętu i danych - to czy powinniśmy spełniać jakieś inne warunki, zwłaszcza takie, które będą sprawdzane podczas ewentualnej kontroli (np. umowy o pracę z osobami z woj. Lubelskiego)?

Intensywność dofinansowania jest związana z miejscem realizacji inwestycji tylko w przypadku wydatków finansowanych zgodnie z regionalną pomocą inwestycyjną. Wydatki związane z pracami badawczymi, w tym wynagrodzenie pracowników Wnioskodawcy oraz wydatki związane z usługami doradczymi finansowane są zgodnie z innymi rodzajami pomocy publicznej o stałej intensywności wskazanej w [Ogłoszeniu konkursu](#) § 11. Zgodnie z [Instrukcją wypełniania wniosku](#) przez lokalizację projektu należy rozumieć miejsce, w którym projekt będzie wdrażany (prowadzone będą prace inwestycyjne). W przypadku, gdy charakter projektu wymaga instalowania lub umieszczania zakupionych rzeczy w różnych miejscach prowadzonej działalności (miejscowościach, gminach, powiatach, województwach) należy uznać, że głównym miejscem realizacji projektu jest miejsce, gdzie realizowana jest jego największa wartościowo lub najistotniejsza z punktu widzenia celu realizacji projektu część. W przypadku projektów polegających na zakupie mobilnych środków trwałych jako główną lokalizację uznaje się lokalizację siedziby lub zakładu/oddziału wnioskodawcy, w której środek został zaewidencjonowany i przekazany do użytkowania. Podobnie należy przyjąć w przypadku projektów, gdzie zakupem będą tylko wartości prawne i niematerialne w postaci np. oprogramowania, licencji jako główną lokalizację należy uznać lokalizację siedziby wnioskodawcy, w której środek został zaewidencjonowany i przekazany do użytkowania. W przypadku wydatków inwestycyjnych, dla których intensywność dofinansowania zależy od lokalizacji inwestycji (regionalna pomoc inwestycyjna oraz wydatki finansowane w ramach pomocy na ochronę środowiska) jako właściwa intensywność zostanie uznana

intensywność właściwa dla tej lokalizacji projektu (jeśli jest tych lokalizacji więcej niż jedna), która będzie miała określony najniższy dopuszczalny pułap pomocy. Ponadto zgodnie z § 12. Umowy w sprawie projektu (wzór dostępny na stronie internetowej w ramach dokumentacji konkursowej) w projekcie, w którym udzielana jest regionalna pomoc inwestycyjna, Beneficjent zobowiązany jest do utrzymania inwestycji w regionie otrzymującym pomoc przez co najmniej 5 lat od rozliczenia projektu. Nie wyklucza to wymiany w tym okresie przestarzałych lub zepsutych instalacji lub sprzętu, pod warunkiem utrzymania działalności gospodarczej w tym okresie w regionie otrzymującym pomoc. W przypadku projektów, w których kwalifikowalna jest cena zakupu środka trwałego, Beneficjent zobowiązany jest przez okres 5 lat od rozliczenia projektu: zachować własność oraz wykorzystywać środek trwały na cele projektu, ubezpieczać środek trwały na wypadek jego utraty lub zniszczenia oraz przeznaczać odpowiednie środki na jego serwisowanie i funkcjonowanie.

Podsumowując nie ma zakazu wskazania miejsca realizacji inwestycji jako wynajęte biuro w nowej lokalizacji (Lubin), która jest inna od głównej siedziby oraz dwóch oddziałów, jednakże musi to być uzasadnione i spełnione muszą być wszystkie powyższe warunki. Prawdopodobność i zgodność ze stanem faktycznym będzie przedmiotem oceny, na podstawie wszystkich informacji zawartych we wniosku, pełnej listy zadań oraz zaplanowanych wydatków a także faktycznego zaangażowania Wnioskodawcy w realizację projektu we wskazanej we wniosku lokalizacji. W tym kontekście również nieuzasadnionego wskazania lokalizacji w celu otrzymania wyższego dofinansowania.

Po jakim kursie są przeliczane kwoty przychodów, które Wnioskodawca musi osiągnąć, aby mógł ubiegać się o dofinansowanie?

Do przeliczenia na EUR kwot przychodów, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 2, ma zastosowanie średni kurs NBP z dnia ogłoszenia konkursu wynoszący 4,5377 PLN.

Podczas uzupełniania formularza PARP dotyczącego przedmiotowego schematu podczas sprawdzania poprawności uzupełniania przy XIII. ZESTAWIENIE FINANSOWE OGÓŁEM / TOTAL FINANCIAL STATEMENT

pojawia się komunikat: W przypadku gdy w polu Możliwość odzyskania VAT w sekcji "WNIOSKODAWCA – INFORMACJE OGÓLNE" zaznaczono TAK, w zestawieniu finansowym ogółem w polu "W tym VAT" musi być zero. Jedyne VAT, który nie jest uwzględniony w tabeli to ten pochodzący z zagranicznej podróży służbowej wówczas wartość ogółem jest równa wartości kwalifikowanej. Gdy VAT z delegacji nie jest uwzględniony w tabeli wyskakuje błąd.

Wnioskodawca zaznaczył, że MA możliwość odzyskania VAT to automatycznie w Harmonogramie (sekcja XII) w polu „w tym VAT” wartości nie mogą być wyższe niż 0. Jeśli zaznaczył że NIE MA możliwości odzyskania VAT to pola „w tym VAT” mogą być wyższe do 0 co oznacza że VAT będzie wydatkiem kwalifikowanym. Jeśli Wnioskodawca tylko w niektórych przypadkach MA lub NIE MA możliwości odzyskania VAT należy wybrać opcję „częściowo” i wtedy w Harmonogramie możliwe będzie zarówno wpisanie 0 w polu „w tym VAT” jak i wartość większą od 0 (wtedy w danej kategorii wydatku VAT będzie wydatkiem kwalifikowanym, jeśli tego VATu nie można odzyskać).

Poszukujemy obecnie w Norwegii dystrybutora naszych produktów, czy taka firma może być naszym partnerem w projekcie?

Zgodnie z § 6 ust 4 [Ogłoszenia konkursu](#) „Wnioskodawcę i partnera projektu łączy ten sam cel gospodarczy i społeczny, który ma być zrealizowany poprzez realizację projektu”. Dystrybuowanie produktów nie oznacza wspólnej pracy nad celem, który ma być zrealizowany poprzez projekt. Jest to świadczenie usługi, które nie łączy wnioskodawcy z firmą norweską w sposób rozumiany w ramach niniejszego programu. Współpraca z podmiotem norweskim polegająca na zleceniu temu podmiotowi oceny rynku norweskiego lub/i pomoc w dystrybucji produktów w Norwegii nie będzie uznana za partnerstwo.

Projekt dotyczy budowy Małej Elektrowni Wodnej i przedmiot działalności oraz cel projektu dotyczy wyłącznie wytwarzania energii,

zatem nie możemy wnioskować o pomoc z regionalnej pomocy inwestycyjnej. Czy w projekcie możemy założyć wyłącznie finansowanie wydatków z pomocy na ochronę środowiska? Czy jeśli projekt zakłada tylko pomoc na ochronę środowiska, czy jesteśmy zobligowani to wykazania inwestycji początkowej? Czy w ramach projektu można formułować własne, autorskie wsk. środowiskowe, czy należy spełnić wszystkie 3, które są ujęte w Instrukcji do wniosku?

W ramach konkursu nie istnieją ograniczenia, które określają konkretną liczbę wykorzystanych kategorii wydatków, pod warunkiem, że dany wydatek jest możliwy do sfinansowania w ramach przeznaczenia pomocy publicznej. Prawidłowość przyporządkowania wydatków do kategorii będzie elementem oceny projektu, natomiast PARP nie przeprowadza konsultacji w powyższym zakresie – właściwy dobór kategorii do określonych przez Wnioskodawcę wydatków należy do wyłącznych kompetencji Wnioskodawcy i będzie podlegał ocenie. W sytuacji gdy projekt zakłada wyłącznie pomoc na ochronę środowiska, w takim przypadku projekt nie musi dotyczyć inwestycji początkowej zgodnie z rozporządzeniem KE (UE) nr 651/2014. Należy mieć jednak na uwadze to, że jeśli zaplanowane wydatki inwestycyjne nie realizują którejkolwiek z czterech form inwestycji początkowej, koszty wskazane w kategoriach: środki trwałe, roboty i materiały budowlane, wartości prawne i niematerialne, będą uznane za wydatki niekwalifikowane, chyba że związane są bezpośrednio z wydatkami na ochronę środowiska. W takim przypadku należy odpowiednio wybrać kategorię wydatków związaną z pomocą na ochronę środowiska. Informuję również, iż w ramach konkursu nie ma możliwości formułowania autorskich wskaźników środowiskowych. Wnioskodawca zobowiązany jest wybrać te wskaźniki środowiskowe określone dla Programu, które są adekwatne do charakteru projektu. W sytuacji gdy którykolwiek wskaźnik środowiskowy nie wystąpi w projekcie, należy wpisać wartość 0 oraz jako rok osiągnięcia wartości docelowej należy podać rok zakończenia realizacji projektu.

Prowadzę jednoosobową działalność gospodarczą i świadczę usługi w kontakcie bezpośrednim. Chciałabym przedłożyć projekt związany z moją branżą, ale wg PKD już o innym numerze. Czy powinnam zmienić swoje PKD (rozszerzyć o inne numery pasujące do projektu)? Czy można to zrobić na późniejszym etapie?

We wniosku udzielenie wsparcia Wnioskodawca podaje dwukrotnie numer PKD. W części II. Wnioskodawca – informacje ogólne. Numer kodu PKD dotyczący przeważającej działalności wnioskodawcy Zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku w tym polu: Należy wybrać numer kodu Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) przeważającej działalności wnioskodawcy. Kod PKD powinien być podany zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz.U. z 2007 r., Nr 251, poz. 1885, z późn.zm) Numer kodu PKD dotyczący przedmiotu projektu Zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku w tym polu: Należy wybrać numer kodu Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) działalności, której dotyczy projekt. Kod PKD powinien być podany zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) W obydwu polach należy podać dane aktualne i faktyczne. Możliwa jest sytuacja, w której PKD działalności wnioskodawcy może być inny niż PKD dotyczące przedmiotu projektu. i PKD przedmiotu projektu nie musi być uwidoczniony w dokumencie rejestrowym w momencie składania wniosku.

Przynajmniej w jednym zamkniętym roku obrotowym trwającym przynajmniej 12 miesięcy w okresie 3 lat poprzedzających rok, w którym złożyli wniosek, osiągnęli przychody ze sprzedaży nie mniejsze niż 20 000 EUR. Czy wskazany próg 20 000 euro zostanie spełniony, jeśli Spółka wskaże, iż w ubiegłym roku osiągnęła przychody netto w pozycji II. Zmiana stanu produktów w wysokości ponad 20 tys. euro?

Minimalny wymagany poziom przychodów 20 tys. EUR, które powinien uzyskiwać wnioskodawca składający wniosek o udzielenie wsparcia, dotyczy przychodów ogółem z całej działalności podmiotu.

W § 5 Ogłoszenia (kwalifikowalność wnioskodawcy) wskazano warunki jakie musi spełnić Wnioskodawca w tym warunek uzyskania minimalnych przychodów ze sprzedaży, które wynoszą 20 tys. EUR, zgodnie z przelicznikiem wskazanym również w tym paragrafie (ust.3). Ogłoszenie zawiera również przypis nr 3 do § 5 wskazujący, że przez przychody ze sprzedaży należy rozumieć: Przychody netto ze sprzedaży towarów, usług lub robót. Wartość ta musi być taka sama jak wartość wpisana tabeli finansowej stanowiącej załącznik do wniosku (tabela B – Zysk i straty bez projektu).

Sektor rybołówstwa i akwakultury oznacza sektor gospodarki, który obejmuje wszelką działalność związaną z produkcją i przetwarzaniem produktów rybołówstwa lub akwakultury oraz obrotem nimi. Czy w związku z powyższym wykluczone stają się kody PKD działalności tego typu prowadzonej przez firmę, czy też interpretacja może zostać przyjęta szerzej? Chodzi o przykład działalności turystycznej, polegającej na udostępnianiu prywatnego łowiska do połowu i przetworzenia ryb przez osoby fizyczne, w ramach pobytu w ośrodku. Czy w tym wypadku również należałoby uznać to za działalność związaną z produkcją i przetwarzaniem produktów rybołówstwa, pomimo przynależności firmy do sektora turystyka i hotelarstwo?

Z treści pytania wynika, że istnieje rozbieżność między działalnością hotelarską a hodowlą ryb, zatem PKD projektu nie będzie dot. działalności hotelarskiej, ponieważ udostępnianie zbiornika wodnego osobom indywidualnym w celu umożliwienia im hodowli ryb i ich przetwarzania nie jest działalnością hotelarską. Nie można obecnie stwierdzić jaki jest to przedmiot działalności zgodnie z klasyfikacją PKD i czy jest to PKD dotyczące rybołówstwa i akwakultury. Po stronie Wnioskodawcy leży obowiązek właściwego określenia PKD odpowiadającego rzeczywistej działalności, której dotyczy projekt. PARP nie może dokonać takiej klasyfikacji na etapie zadawania pytań. Ostateczna ocena możliwa będzie dopiero podczas oceny merytorycznej po zapoznaniu się z całościowym opisem projektu, w tym ze zdefiniowanym celem projektu oraz jego zakresem merytoryczno-finansowym.

Przypominam również, iż według kryterium wyboru projektów nr 1: „Przedmiot projektu nie dotyczy rodzajów działalności wykluczonych” sprawdzeniu podlega, czy przedmiot projektu nie dotyczy rodzajów działalności wykluczonych z możliwości uzyskania wsparcia, o których mowa w § 2 ust 2 oraz § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 20 października 2020 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej niezwiązanej z programami operacyjnymi. Zatem liczy się kod PKD przedmiotu projektu, a nie kod działalności (np. przeważającej) przedsiębiorcy ujawniony w CEiDG lub KRS. Numer kodu PKD działalności, której dotyczy projekt, nie musi być ujawniony w dokumencie rejestrowym. Podmioty z branży hotelarskiej i turystycznej prowadzące działalność w obszarze wód śródlądowych, morskich lub ich bezpośredniego otoczenia mogą ubiegać się o pozyskanie wsparcia na rozwój infrastruktury, przy czym infrastruktura ta nie może być wykorzystywana do działalności wykluczonej na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013.

Szacujemy w firmie wartość zakupu nowego środka trwałego i jesteśmy w stanie otrzymać oferty jedynie od naszych zagranicznych partnerów w EUR. Do przeliczenia budżetowego w projekcie na zł powinniśmy przyjąć określony kurs. Jaki kurs przeliczeniowy powinniśmy zastosować? Średni kurs NBP z dnia przeprowadzenia szacowania, średni kurs NBP z dnia ogłoszenia konkursu? Czy Wnioskodawca ma dowolność w tym względzie?

W zakresie szacowania kosztów planowanych do poniesienia w ramach wniosku o udzielenie wsparcia w Programie „Rozwój Przedsiębiorczości i Innowacje” nie ma zastosowania kurs euro wskazany w Ogłoszeniu konkursu w § 4 i 5, który dotyczy tylko przeliczania na EUR kwot przychodów, o których mowa w § 5. Przedsiębiorca w celu oszacowania wydatku może przyjąć kurs euro z dnia dokonania szacowania, może też oszacować wydatek w inny sposób podając uzasadnienie we wniosku (niepewna sytuacja rynkowa, przewidywany wzrost kursów walut itd.) dokonując analizy ryzyka kursowego i opisując przyjęte przy szacowaniu założenia. Każdy

wydatek oraz koszt jego oszacowania będzie podlegał ocenie zgodnie z [kryteriami wyboru projektów](#) załącznik nr 5 do Ogłoszenia konkursu. Należy pamiętać, że powyższe dotyczy wstępnego szacowania, a nie przeprowadzenia pełnej procedury konkurencyjności zgodnie z Wytycznymi w sprawie zamówień publicznych.

W arkuszu Excel mamy trzy warianty: „bez projektu” „projekt” i „suma”. Ten ostatni jest sumą dwóch pierwszych (tak wynika z formuł), a więc czy wariant „projekt” to są wyłącznie zmiany spowodowane realizacją projektu? Jak zatem ma wyglądać ta część?

Zgodnie z zapisami „[Instrukcji wypełniania Wniosku o udzielenie wsparcia](#)”, części IX. „Opłacalność projektu i uzasadnienie jego realizacji”: „W tabelach należy podać dane uwzględniając dofinansowanie w ramach projektu oraz środki własne. Tabele finansowe (Bilans, Rachunek zysków i strat, Przepływy środków pieniężnych) należy sporządzić w dwóch wariantach:

1. w wersji dla firmy bez uwzględnienia projektu (tabele: A, B, C);
2. w wersji dla samego projektu (tabele: D, E, F, G).

Wariant 3 obejmujący całą działalność wnioskodawcy łącznie z projektem znajdujący się w tabelach H, I, J jest automatycznie sumowany z tabel A-G.

Dane oraz prognozy finansowe powinny obejmować wszystkie realizowane oraz planowane do realizacji przez wnioskodawcę projekty, bez względu na źródło ich finansowania (środki wspólnotowe, krajowe środki publiczne, środki prywatne), przy czym dane dla bieżącego projektu powinny zostać zamieszczone w tabelach D, E, F, G, zaś dane dla pozostałych projektów powinny zostać uwzględnione w założeniach i tabelach A, B, C.

W zakładce „E. Założenia RZS projekt” należy podać szczegółowe dane do obliczenia przychodów będących efektem projektu. Dane te przenoszą się automatycznie do Rachunku zysków i strat dla projektu (tabela F).”

W instrukcji wskazane jest, iż wartość docelową wskaźnika powinni oszacować audytorzy energetyczni lub należy zrobić to na podstawie certyfikatów z audytów energetycznych. Zarówno w pierwszym jak i drugim przypadku pociąga za sobą to konieczność poniesienia dodatkowych kosztów - kosztów zatrudnienia audytora wyłącznie do szacowania wartości wskaźnika albo kosztów audytu energetycznego. Poza tym jako źródło weryfikacji wskaźnika po realizacji projektu również wskazuje się na audyt energetyczny. Czy koszty te związku z tym są kwalifikowane a jeśli tak w jaki sposób je dokumentować i jak ująć we wniosku skoro będą one poniesione przed złożeniem wniosku (oszacowanie wartości docelowej wskaźnika) oraz po zakończeniu realizacji projektu (weryfikacja osiągnięcia wartości docelowej wskaźnika).

Zgodnie z zapisami [Instrukcji wypełniania wniosku](#) w zakresie wskaźnika dotyczącego emisji CO₂ „Wnioskodawca jest zobligowany do zaprezentowania wartości stanowiącej różnicę pomiędzy wartością bazową a docelową. Wnioskodawca jest zobowiązany do zaprezentowania szacunkowych wartości (bazowej i docelowej) w polu [Opis metodologii...] tak, by ich różnica stanowiła wartość danego wskaźnika, która powinna być wpisana w miejscu: szacunkowa wartość docelowa”. Określając wartość docelową wskaźników Wnioskodawca powinien opierać się na wartościach szacunkowych, podanych w dobrej wierze i obliczonych zgodnie z najlepszą wiedzą Wnioskodawcy. Zapis Instrukcji stanowi „źródłem weryfikacji danych mogą być raporty z audytów energetycznych, certyfikaty energetyczne lub inne wiarygodne źródła, w przypadku braku audytu energetycznego, np. szacunki oparte na rachunkach za energię”. Oznacza to, że Wnioskodawca może ale nie musi korzystać z audytu energetycznego, jeśli tak zdecyduje koszty audytu nie będą kosztami kwalifikowalnymi, gdyż audyt początkowy należałoby wykonać zanim wniosek został złożony, a audyt końcowy w okresie weryfikacji wskaźnika czyli po zakończeniu projektu. Najistotniejszą kwestią jest rzetelne i miarodajne określenie sposobu

weryfikacji wskaźników. Może ono odbywać się na podstawie np. rachunków za energię lub innego, mierzalnego i obiektywnego materiału dowodowego. We wniosku to Wnioskodawca określa co będzie źródłem weryfikacji przedstawionych przez niego danych. Zapisy te będą podlegać ocenie, a w przypadku uzyskania pozytywnej oceny oraz rekomendacji do udzielenia wsparcia, będą one podstawą rozliczania wskaźników w projekcie.

W Instrukcji wypełniania wniosku na str. 55-56 została wyjaśniona kwestia Pomocy na porty - tj. wykazane zostały elementy składające się na infrastrukturę portową. Jako element infrastruktury portowej wykazano m.in. statki i statki morskie. Czy projekt, którego przedmiot dotyczy opracowania i wdrożenia ekologicznego (pod kątem konstrukcji i napędu) katamaranu (projekt B+R) wpisuje się w kategorię inwestycji w infrastrukturę portową lub infrastrukturę zapewniającą dostęp w portach morskich lub śródlądowych oraz inwestycji związanej z pogłębianiem w portach morskich lub śródlądowych, dla której intensywność wsparcia wynosi 80%?

Koszty związane z opracowaniem i wdrożeniem ekologicznego katamaranu nie mogą zostać sfinansowane w ramach kategorii pomocy na rzecz portów morskich i portów śródlądowych, gdyż przeznaczeniem pomocy na porty zgodnie z ogłoszeniem o konkursie (art. 7 wydatki kwalifikowane) jest finansowanie inwestycji związanych z budową, wymianą lub modernizacją infrastruktury portowej stanowiącej część portu. Zatem zakupienie środka transportu nie jest projektem związanym z inwestycją w infrastrukturę portową.

Wydatki ponoszone przez wnioskodawców mogą zostać uznane za kwalifikowalne w ramach pomocy na rzecz portów śródlądowych (art. 56 c rozporządzenia 651/2014) jeśli:

- zostaną poniesione w portach świadczących usługi związane z transportem (klienci portu lub przystani realizujący transport osób lub towarów - PKD - podklasa 50.30.Z oraz podklasa 50.40.Z);
- zostaną poniesione w związku z budową, wymianą, lub modernizacją zdefiniowanej w rozporządzenia 651/2014 infrastruktury portowej lub infrastruktury zapewniającej dostęp; oraz w związku z pogłębianiem;
- nie dotyczą kosztów zakładów produkcyjnych działających w porcie, biur lub sklepów lub innych kosztów nie związanych z transportem;
- nie dotyczą zdefiniowanej w rozporządzeniu 651/2014 suprastruktury portowej.

Wskazane przedsięwzięcie w zakresie opracowania i wdrożenia ekologicznego katamaranu nie spełnia warunków określonych w art. 56 c rozporządzenia 651/2014. Przedmiot inwestycji nie spełnia również definicji określonej dla infrastruktury portowej. Zgodnie z art. 2, pkt 157 rozporządzenia przytoczonym na str. 55 Instrukcji wypełniania wniosku o udzielenie wsparcia „infrastruktura portowa” oznacza infrastrukturę oraz urządzenia służące do świadczenia usług portowych związanych z transportem, np. miejsca postoju służące do cumowania statków, ściany nadbrzeża, mola, dryfujące pontonowe rampy na obszarach pływowych, baseny wewnętrzne, zasyпки oraz osuszony grunt, infrastrukturę paliw alternatywnych oraz infrastrukturę do odbioru odpadów wytwarzanych przez statki i pozostałości ładunku.

W związku z tym należy rozważyć, czy planowana inwestycja dotycząca opracowania i wdrożenia ekologicznego katamaranu jest jedną z czterech rodzajów inwestycji początkowej (definicja inwestycji początkowej wskazana w opisie do sekcji XV wniosku) i czy spełnione są inne warunki udzielania pomocy w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej, co daje możliwość sfinansowania planowanej inwestycji w ramach kategorii wydatków określonych pod nazwą: zakup nowych środków trwałych. Zwracamy również uwagę, że wydatki w tym zakresie nie zostaną uznane za kwalifikowalne w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej, jeśli Wnioskodawca zamierza prowadzić za pomocą zakupionych w ten sposób środków działalność

transportową, tj. planuje świadczenie usług wynajmu katamaranu z zapewnieniem załogi.

W instrukcji wypełniania wniosku – plan komunikacji, mowa jest o stronie internetowej, która powinna zawierać informacje o projekcie i partnerstwie oraz zdjęcia. W którym momencie te elementy mają znaleźć się na stronie?

Strona internetowa powinna zawierać informacje o projekcie, postępie wdrażania, osiągnięciach w jego realizacji, rezultatach projektu, jak również informacje o współpracy z podmiotami prawa norweskiego, zdjęcia, informacje kontaktowe, wyraźne odniesienie do Programu „Rozwój przedsiębiorczości i Innowacje” oraz do Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2020. W przypadku projektów partnerskich, partner projektu powinien informować o realizacji projektu dofinansowanego w ramach Programu na swojej stronie internetowej. W przypadku otrzymania pozytywnej informacji o otrzymaniu wsparcia, po podpisaniu umowy na realizację projektu informacje na stronie należy odpowiednio zaktualizować, oraz w miarę postępu realizacji projektu należy umieszczać zdjęcia, informacje o spotkaniach itp. Wnioskodawca w polach wniosku powinien opisać i zaplanować działania promocyjne, powinien zawrzeć te wszystkie informacje tzn. informacje dotyczące profilu jego strony internetowej. Ponadto należy pamiętać, iż na stronie muszą się znaleźć informacje w ramach jakiego funduszu zostanie/został sfinansowany projekt i jego wartość. Natomiast realizacja tych działań nastąpi po podpisaniu umowy o udzielenie wsparcia.

W jaki sposób określić wskaźniki środowiskowe dla Wnioskodawcy, który dywersyfikuje swoją działalność lub zakłada nowy zakład? Co w przypadku, jeśli w przypadku dywersyfikacji działalności lub założenia nowego zakładu, wartość docelowa będzie wyższa niż wyjściowa?

Zgodnie z zapisami [Instrukcji wypełniania wniosku](#) w zakresie wskaźnika dotyczącego emisji CO₂ „Wnioskodawca jest zobligowany do zaprezentowania wartości stanowiącej różnicę pomiędzy wartością bazową a docelową. Wnioskodawca jest

zobowiązany do zaprezentowania szacunkowych wartości (bazowej i docelowej) w polu [Opis metodologii...] tak, by ich różnica stanowiła wartość danego wskaźnika, która powinna być wpisana w miejscu: szacunkowa wartość docelowa”. Określając wartość docelową wskaźników Wnioskodawca powinien opierać się na wartościach szacunkowych, podanych w dobrej wierze i obliczonych zgodnie z najlepszą wiedzą Wnioskodawcy. Wnioskodawca określając wartość danego wskaźnika powinien odnieść się do mniej przyjaznej środowiskowo inwestycji, która byłaby przeprowadzona gdyby nie udzielona pomoc. W przypadku przedstawionym przez Państwa, dotyczącym budowy hali produkcyjnej, wartość emisji CO₂ będzie wyższa niż bazowa ponieważ obecnie hala nie istnieje. Obligatoryjny wskaźnik „Szacunkowe zmniejszenie rocznej emisji CO₂” powinien być obliczony w stosunku do mniej przyjaznej inwestycji, która zostałaby zrealizowana gdyby Wnioskodawca nie przeprowadzał projektu z udziałem wsparcia finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego (NMF) oraz Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021. Tym samym, w przykładzie podanym przez Państwa w pytaniu, wartość docelowa emisji CO₂ będzie wyższa niż wartość bazowa ponieważ wcześniej hala produkcyjna nie istniała jednak za wartość bazową nie powinni Państwo przyjmować braku inwestycji a taką inwestycję (w wyniku której byłoby emitowane CO₂) jaka byłaby zrealizowana bez dofinansowania i z zastosowaniem mniej przyjaznych środowisku rozwiązań.

W jaki sposób weryfikowana będzie innowacyjność, czy wymagany poziom innowacyjności w tym przypadku to poziom firmy?

Innowacyjność będzie oceniana zgodnie z opisem kryterium „Innowacyjność” a zatem czynniki brane pod uwagę w tym kryterium zostały wymienione w opisie kryterium tj.: poziom innowacyjności (poziom przedsiębiorcy, poziom branży, poziom krajowy lub międzynarodowy) oraz znaczenie innowacji dla potrzeb odbiorcy produktu (towaru lub usługi), procesu lub rozwiązania (wnioskodawcy lub rynku). Jeśli innowacja jest na poziomie wnioskodawcy to należy uzasadnić i wskazać dlaczego jest to zmiana na poziomie przedsiębiorcy. Odpowiednio jeśli innowacja jest zmianą na poziomie branży, na poziomie rynku, na poziomie region itd., należy wykazać w

uzasadnieniu, że jest to taki poziom innowacji. W tym kontekście należy rozumieć wyrażenia: innowacyjne procesy, innowacyjne, ulepszone produkty (w tym towary i usługi). Innowacyjne, nowe lub znacząco ulepszone co najmniej na poziomie przedsiębiorcy, przy czym wyższy poziom – regionu, kraju, międzynarodowy będzie brany pod uwagę podczas oceny projektu w zakresie kryterium „Innowacyjność”.

W jaki sposób Wnioskodawca ma dokonać wyboru partnera, aby sposób ten był akceptowalny przez PARP?

Wnioskodawca dokonuje wyboru partnera stosując najlepsze praktyki biznesowe w celu osiągnięcia najlepszych rezultatów w stosunku do poniesionych nakładów, przestrzegając najwyższych standardów etycznych i unikając konfliktu interesów. Do wyboru partnera nie mają zastosowania Wytyczne w zakresie udzielania zamówień. To znaczy, że Wnioskodawca nie musi przeprowadzać procedury konkurencyjnej ani zamieszczać ogłoszeń w bazie konkurencyjności. Decyzja o sposobie wyboru wykonawcy należy do Wnioskodawcy, przy czym nie mogą to być przedsiębiorstwa powiązane ani zależne (konflikt interesów) mając na uwadze że będzie to proces przejrzysty i zostanie opisany w stosownych polach we wniosku. Podsumowując dokonując wyboru partnera należy stosować powyższe zapisy stosując najlepsze praktyki biznesowe w celu osiągnięcia najlepszych rezultatów w stosunku do poniesionych nakładów, przestrzegając najwyższych standardów etycznych i unikając konfliktu interesów oraz zapisy wynikające z ustawy o PARP (art 6c).

W jaki sposób Wnioskodawca wykazuje, że posiada środki finansowe na wkład własny we wniosku o dofinansowanie (a w tym VAT)?

Wnioskodawca wykazuje posiadane środki poprzez wpisanie ich w odpowiednie pole wniosku, a także na podstawie opisu zawartego w założeniach do tabel finansowych oraz poprzez wypełnienie tabel finansowych np. w zakresie posiadanych środków bieżących, planowanych przychodów ze sprzedaży oraz zaciągniętych lub planowanych do zaciągnięcia kredytów.

W jaki sposób wypłacane jest dofinansowanie? Czy harmonogram wypłat jest z góry ustalony czy też zależy od potrzeb projektu?

Harmonogram wypłat ustala Wnioskodawca (we wniosku o udzielenie wsparcia) a potem uaktualnia w harmonogramie płatności, który jest załącznikiem do umowy. Zapisy dotyczące wypłat znajdują się w § 20 [Ogłoszenia konkursu](#) oraz w zapisach umowy (§ 8 ; ust.. 10) , której wzór stanowi załącznik nr 10 do Ogłoszenia. Zgodnie z § 10 ust. 1 wzoru umowy Beneficjent jest zobowiązany do składania wniosków o płatność w terminach określonych w Harmonogramie płatności, nie rzadziej jednak niż raz na 6 miesięcy, począwszy od dnia zawarcia Umowy.

W jakiej formie powinien być wkład własny Wnioskodawcy?

Wnioskodawca (beneficjent) powinien zapewnić finansowanie całego projektu (tj. musi dysponować środkami finansowymi wystarczającymi na realizację projektu, na zapewnienie jego płynności finansowej, z uwzględnieniem dofinansowania). Wnioskodawca powinien zapewnić wymagany wkład własny w postaci środków pieniężnych (w tym dopuszczalne jest finansowanie wkładu własnego zewnętrznymi źródłami, np. w formie kredytów bankowych lub pożyczek). Przed zawarciem umowy w sprawie projektu wnioskodawca będzie zobowiązany do dostarczenia odpowiednio umowy kredytu, umowy pożyczki lub umowy pożyczki leasingowej. Wkład własny w postaci rzeczowej jest niedopuszczalny.

W jakiej formie przekazywane jest dofinansowanie?

Dofinansowanie jest wypłacane w formie zaliczki lub refundacji (płatności okresowych i płatności końcowej).

W jakim terminie można składać wnioski?

Wnioski można składać w terminie od 1 lutego 2022 r. do 7 kwietnia 2022 r. (w ostatnim dniu naboru do godz. 16:00:00).

W materiałach konkursowych są dwie wzajemnie sprzeczne informacje na temat tego, jakich cen używać w projekcjach finansowych: w

Instrukcji wypełniania wniosku wymaga się, by projekcje były w cenach stałych, zaś w załączniku projekcji finansowych wymaga się, by ceny były nominalne (arkusz K. Wskaźniki finansowe komórka C55) Jakich cen użyć?

Do wyliczenia należy stosować ceny stałe zgodnie z wskazówkami zawartymi w [Instrukcji](#). Arkusz K. Wskaźniki finansowe komórka C55 wypełnia się automatycznie po zasileniu danymi wymaganymi formułą w poprzednich arkuszach.

W materiałach pomocniczych wskazano opracowanie dotyczące Wydatków kwalifikowalnych do wsparcia. Wskazano w nim m.in. „Pomoc na ochronę środowiska”. Czy projekt może dotyczyć tylko wydatków ujętych w ramach kategorii „Pomoc na ochronę środowiska” czy musi jednak obejmować wydatki w jeszcze innych kategoriach np. „Regionalnej pomocy inwestycyjnej” czy „Pomocy na projekty B+R” etc.?

Tak. Kategorie wydatków są narzędziem a nie celem projektu ani przedmiotem projektu. Cel projektu musi być zgodny z celem określonym w [Ogłoszeniu konkursu](#) w § 2 i § 3. Natomiast zasady pomocy publicznej oraz wykluczenia określają warunki jakie należy spełnić aby można było wybrany koszt z projektu uznać za kwalifikowany w ramach danej kategorii wydatku oraz zgodny z przeznaczeniem pomocy.

W materiałach pomocniczych zamieszczonych pod konkursem dostępny jest załącznik „Intensywność pomocy w poszczególnych kategoriach kosztów” w tym wersja v3 z 19.01.2022. Na stronie 1 i 2 tego dokumentu znajduje się kategoria „Pomoc na prace rozwojowe” w podziale na mikro, małe oraz średnie (odpowiednio podział dofinansowania 45% - mikro, małe i 35% - średnie). Zauważyłam, że dla dofinansowania 45% odpowiadającego mikro i małym firmom, jako kategorie kosztów wskazano tylko „Wynagrodzenia”, natomiast dla 35% (średnie) wskazano kategorie „sprzęt lub aparatura”, „badania wykonywane (...)”, „koszty

ogólne i inne koszty operacyjne”. Czy w tym zestawieniu nie uwzględniono wszystkich możliwych kategorii kosztów dla danego rodzaju przedsiębiorstwa (mikro, małe a także oddzielnie dla średniego), czy jednak kategorie możliwych kosztów różnią się między wielkościami przedsiębiorstw?

Katalog wydatków objętych pomocą na prace badawczo – rozwojowe to zgodnie z § 7 pkt 1. Ust. 3) Ogłoszenia (koszty kwalifikowane) do katalogu wydatków stanowiących pomoc na prace badawczo – rozwojowe należą: realizację prac rozwojowych, obejmujące koszty:

1. wynagrodzeń wraz z pozapłacowymi kosztami pracy, w tym składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, osób zatrudnionych przy realizacji projektu w części, w jakiej wynagrodzenia te są bezpośrednio związane z jego realizacją,
2. sprzętu lub aparatury w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane przy realizacji projektu, przy czym jeżeli sprzęt i aparatura nie są wykorzystywane na potrzeby realizacji projektu przez całkowity okres ich użytkowania, do kosztów kwalifikowalnych zalicza się wyłącznie koszty amortyzacji odpowiadające okresowi realizacji projektu, obliczone na podstawie przepisów o rachunkowości,
3. badań wykonywanych na podstawie umowy, wiedzy i patentów zakupionych lub użytkowanych na podstawie licencji udzielonej przez podmioty zewnętrzne na warunkach pełnej konkurencji oraz usług doradczych i usług równorzędnych wykorzystywanych wyłącznie na potrzeby związane z realizacją projektu,
4. ogólne i inne koszty operacyjne, w tym koszty materiałów, środków eksploatacyjnych i podobnych produktów, ponoszone bezpośrednio w wyniku realizacji projektu.

Natomiast intensywność pomocy w % określona jest w § 11 pkt 3:

Maksymalna intensywność pomocy na projekty badawczo-rozwojowe wynosi:

1. 35% wydatków kwalifikowalnych dla średnich przedsiębiorców;
2. 45% wydatków kwalifikowalnych dla mikroprzedsiębiorców i małych przedsiębiorców

Nie ma zatem rozgraniczenia jeśli chodzi o katalog wydatków kwalifikowanych ze względu na wielkość przedsiębiorstwa. Katalog jest taki sam zarówno dla małych jak i średnich firm.

We wskazanym materiale pomocniczym był błąd graficzny w kolumnie pierwszej (kategoria kosztów) - linia oddzielająca „wynagrodzenia” od pozostałych wydatków w grupie „pomoc na prace rozwojowe” jest niepotrzebna i mogła wprowadzić w błąd.

Aktualizacja dokumentu "Intensywność pomocy w poszczególnych kategoriach kosztów" nastąpiła 31.01 2022 r.

W Ogłoszeniu do konkursu: Program „Rozwój przedsiębiorczości i Innowacje”, schemat Innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich – Blue Growth.) w paragrafie 10, pkt. 3 w przypadku dofinansowania na eksperymentalne prace rozwojowe mamy odniesienie do podstawy prawnej art. 25 rozporządzenia 651/2014. Artykuł 25 rozporządzenia 651/2014 wskazuje, że do max intensywność wsparcia na eksperymentalne prace rozwojowe: wynosi 25% + 20% premia za status przedsiębiorstwa + 15% premia m.in. efektywną współpracę z jednostką naukową. Zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku str. 19 możliwy jest udział jednostki B+R. Jednocześnie dokumentacja (str. 20) nie wskazuje konkretnego modelu współpracy z jednostką B+R. Oznacza to, że dopuszczalny jest model, w którym jednostka ponosi owe 10% kosztów kwalifikowanych projektu i tym samym spełniony zostanie warunek przyznania premii na realizacji prace rozwojowych w wysokości 15%. Bardzo proszę o odpowiedź czy mając na względzie powyższe maksymalne dofinansowanie na prace rozwoje dla

małego przedsiębiorstwa spełniającego warunek efektywnej współpracy wynosić będzie 60% (25% + 20% za status małego przedsiębiorcy+ 15% za efektywną współpracę)?

Maksymalna intensywność pomocy na prace rozwojowe dla małego przedsiębiorstwa obowiązująca w ramach konkursu Program „Rozwój przedsiębiorczości i Innowacje” określona została jednoznacznie w § 11 ust.3 pkt. 2 [Ogłoszenia konkursu](#) i wynosi 45% zgodnie z przedstawionym przez Panią wyliczeniem, tj. 25% dofinansowania do kosztów związanych z realizacją eksperymentalnych prac rozwojowych wraz z premią 20% przyznaną za status mikro lub małego przedsiębiorcy. Ogłoszenie konkursu nie przewiduje zwiększenia wskazanej intensywności na podstawie art. 25 ust. 6 lit b) rozporządzenia 651/20214. Ponadto informujemy, że beneficjentem pomocy, zgodnie z zapisami Ogłoszenia konkursu jest tylko i wyłącznie Wnioskodawca i tylko koszty poniesione przez Wnioskodawcę mogą być uznane za koszty kwalifikowane, a nie koszty poniesione np. przez organizację prowadzącą badania o której mowa w art. 25 ust.6. ust. 6 lit b (i). Koszty poniesione przez podmiot prowadzący badania nie są kosztami kwalifikowanymi.

W ogłoszeniu o konkursie w par 3 pkt 1 mamy zapisu "Schemat innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich ma na celu zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorców prowadzących działalność w obszarze wód śródlądowych (.)". Czy w związku z powyższym w konkursie może startować firma, która działa w innym obszarze i dopiero w związku z projektem rozpocznie działalność w obszarze wód?

[Ogłoszenie konkursu](#) nie zawiera warunku, by wnioskodawca działał wcześniej w obszarze związanym z wodami, jednak w trakcie oceny merytorycznej wniosku będzie oceniane przygotowanie wnioskodawcy do realizacji projektu, w tym wiedza/doświadczenie w obszarze, którego dotyczy projekt.

W par 6 pkt 2 Ogłoszenia o konkursie mamy zapis "Umowa partnerstwa musi być zawarta przed zawarciem umowy w sprawie projektu.". Czy zatem umowa ta musi być zawarta przed złożeniem wniosku o dofinansowanie?

Uzgodniony z partnerem projekt umowy partnerstwa (zgodny ze wzorem określonym w załączniku nr 6 do [Ogłoszenia konkursu](#)) musi być załączony do wniosku, jeśli wniosek składany jest w partnerstwie. Umowa nie musi być podpisana, natomiast należy ją wypełnić treścią uzgodnioną i zatwierdzoną merytorycznie pomiędzy partnerami, gdyż treść umowy partnerstwa, która zostanie podpisana przez partnerów przed zawarciem umowy w sprawie projektu z PARP, musi być zgodna z treścią załączonego projektu umowy. Wnioskodawca może dołączyć już podpisaną umowę warunkową, a wtedy w polu „Planowana data podpisania umowy partnerskiej” należy podać faktyczną datę podpisania umowy.

W punkcie XII harmonogram finansowo-rzeczowy- zakres finansowy- wydatki rzeczywiście ponoszone- Opis kosztu w danej kategorii/podkategoria kosztów. Co ten punkt powinien konkretnie zawierać jeśli zakupuję konkretne środki trwałe. Czy mam opisać parametry sprzętu? Nie wiem także co to znaczy podkategoria kosztów?

Zgodnie z [Instrukcją wypełniania wniosku](#) w części Zakres finansowy „należy opisać koszty jakie zostaną poniesione w ramach każdego z zadań wraz z podaniem kwot w ramach poszczególnych kategorii wydatków niezbędnych dla danego zadania. Wydatki należy przyporządkować do danego zadania, które zostało opisane wyżej w tabeli.” Parametry sprzętu w tym pełne uzasadnienie wydatku należy podać w polu „Opis kosztu w danej kategorii/podkategoria kosztów”. Koszty sprzętów należy opisać zgodnie z instrukcją podając wszelkie informacje, które uzasadniają poniesienie wydatku w określonej kwocie oraz jego związek z projektem. Zgodnie z Instrukcją „wydatkami kwalifikowalnymi są w szczególności wydatki dokonane w sposób przejrzysty, racjonalny i uzasadniony do zaplanowanych przez wnioskodawcę działań i celów projektu oraz celów określonych dla poddziałania”. Kategorie kosztów są

wymienione w części, którą Pani opisuje. Podkategoriami są poszczególne koszty dotyczące ochrony środowiska, ale one również są wymienione w liście rozwijanej pola „Kategoria kosztów”. Należy zatem wybrać z listy rozwijanej kategorię kosztu do której przyporządkowany będzie dany zakup, np. komputer – kategoria: środki trwałe, oprogramowanie – kategoria – wartości niematerialne i prawne.

W ramach konkursu „Innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich – Blue Growth” regionalna pomoc inwestycyjna udzielana w ramach programu „Rozwój Przedsiębiorczości i Innowacje” nie ma zastosowania do pomocy przeznaczonej dla sektora transportu i zakwalifikowanych w nich rodzajach działalności, tj. m.in.: 50.30.Z Transport wodny śródlądowy pasażerski podklasa ta obejmuje: transport pasażerski na drogach wodnych śródlądowych: rzekach, kanałach, jeziorach i wewnątrz portów, zatok i w dokach, wynajem łodzi transportu śródlądowego wraz z załogą w celach rekreacyjnych, jednak jak wskazano podklasa ta nie obejmuje: wynajmu łodzi wycieczkowych i jachtów bez załogi, sklasyfikowanego w 77.21.Z. Czy dopuszczalnym jest zakup jachtu i jego późniejszy wynajem bez załogi, np. jako oferty skierowanej dla klienta B2B?

Na podstawie tak zadanego pytania nie jest możliwe udzielenie jednoznacznej odpowiedzi, ponieważ kwalifikowalność zakupu środków transportu zależy od wielu elementów: od przedmiotu i zakresu projektu, przeznaczenia środków transportu oraz celowości i zasadności zakupu, także w kontekście wdrożenia w przedsiębiorstwie innowacyjnych procesów, produktów, usług lub rozwiązań nie opisano co jest przedmiotem oferty skierowanej do klienta/klientów B2B. Dokumenty konkursowe należy czytać łącznie tj. ogłoszenie, kryteria wyboru projektów oraz wskazówki dot. poszczególnych wydatków zawarte w instrukcji. W Instrukcji wypełniania wniosku o udzielenie wsparcia zostały zawarte informacje dodatkowe odnoszące się do działalności wykluczonej (zgodnie z kryteriami wyboru projektów

stanowiącymi zał. 5 do Ogłoszenia, przedsiębiorca nie może otrzymać wsparcia, jeśli projekt dotyczy działalności wykluczonej wymienionej w rozporządzeniu):

Na podstawie art. 13 lit. b rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, regionalna pomoc inwestycyjna udzielana w ramach programu "Rozwój Przedsiębiorczości i Innowacje" nie ma zastosowania do pomocy przeznaczonej dla sektora transportu i na związaną z nim infrastrukturę oraz dla sektora wytwarzania i dystrybucji energii oraz związaną z nim infrastrukturę, z wyjątkiem regionalnej pomocy inwestycyjnej w regionach najbardziej oddalonych i programów regionalnej pomocy operacyjnej. W kontekście sektora transportu należy zwrócić uwagę, że do tego sektora zakwalifikowane są następujące rodzaje działalności związanej z transportem wodnym:

- 50.10.Z Transport morski i przybrzeżny pasażerski. Podklasa ta obejmuje: przewozy pasażerskie na pełnym morzu i wodach przybrzeżnych, rozkładowe lub pozarozkładowe; działalność łodzi wycieczkowych i podobnych jednostek pływających, działalność promów, taksówek wodnych itp., wynajem łodzi żeglugi morskiej i przybrzeżnej wraz z załogą w celach rekreacyjnych (np. dla rejsów wędkarskich).
- 50.20.Z Transport morski i przybrzeżny towarów
- 50.30.Z Transport wodny śródlądowy pasażerski podklasa ta obejmuje: Podklasa ta obejmuje: transport pasażerski na drogach wodnych śródlądowych: rzekach, kanałach, jeziorach i wewnątrz portów, zatok i w dokach, wynajem łodzi transportu śródlądowego wraz z załogą w celach rekreacyjnych. Podklasa ta nie obejmuje: wynajmu łodzi wycieczkowych i jachtów bez załogi, sklasyfikowanego w 77.21.Z.
- 50.40.Z Transport wodny śródlądowy towarów. Podklasa ta obejmuje: Podklasa ta obejmuje: transport towarów na drogach wodnych śródlądowych: rzekach, kanałach, jeziorach i wewnątrz portów, zatok i w dokach, wynajem statków transportu wodnego śródlądowego towarów, z załogą. Podklasa ta nie

obejmuje: przeładunku towarów, sklasyfikowanego w 52.24.B, wynajmu łodzi i statków handlowych bez załogi, sklasyfikowanego w 77.34.Z.

Podsumowując, regionalna pomoc inwestycyjna (tj. wydatki określone w § 7 pkt. 1 ust. 1 ogłoszenia o konkursie) nie może być przyznana na działalność określoną pod numerami PKD wskazanymi powyżej, w tym na zakup środków transportu do realizacji takiej działalności.

W ramach projektu planujemy zakup dwóch łodzi do świadczenia usług rehabilitacji. Na łodziach planujemy zainstalować instalacje PV o mocy ok. 3 kW do produkcji energii elektrycznej z OZE, która będzie wykorzystywana wyłącznie na potrzeby zasilania łodzi. Czy zakup instalacji PV będzie finansowany w ramach kategorii kosztów „Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych”, czy może będzie to regionalna pomoc inwestycyjna?

Zgodnie z interpretacją Komisji Europejskiej z 2018 r. niektóre koszty związane z wytwarzaniem energii można uznać za koszty kwalifikowane w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej (tj. jako wydatki związane z zakupem nowych środków trwałych w przypadku realizacji jednej z czterech form inwestycji początkowej), jeżeli spełnione są łącznie trzy następujące warunki:

1. wytwarzanie energii nie jest podstawowym celem projektu (większość kosztów nie powinna być związana z wytwarzaniem energii)
2. zdolność wytwarzania energii powinna być dostosowana do potrzeb przedsiębiorstwa, co oznacza, że celem jest zużycie wytworzonej energii na potrzeby własne, a więc maksymalnie 20% zaplanowanej do wytworzenia energii może zostać sprzedane (na podstawie analizy ex ante)
3. w odniesieniu do źródła energii, jedynie inwestycje, które kwalifikowałyby się do otrzymania pomocy na podstawie zasad dotyczących pomocy państwa w sektorze energii, będą uznane za kwalifikowane czyli np. produkcja z OZE lub

wysokosprawna kogeneracja (ale nie np. zasilanie silnikiem wysokosprężonym).

W związku z powyższym Wnioskodawca może zakwalifikować wydatki związane z wytwarzaniem energii zarówno do kategorii wydatków związanych z produkcją energii ze źródeł odnawialnych, jak i do kategorii wydatków związanych z regionalną pomocą inwestycyjną, tj. kategoria o nazwie: nowe środki trwałe. Ta druga sytuacja jest możliwa pod warunkiem, że wydatki spełniają powyższe warunki oraz że inwestycja, której częścią są wydatki na produkcję energii, dotyczy jednej z czterech form inwestycji początkowej. (W takim przypadku do wydatków związanych z wytwarzaniem energii nie będą miały zastosowania przepisy art. 41 rozporządzenia 651/2014).

Dodatkowe koszty inwestycji bezpośrednio związane z produkcją lub wytwarzaniem energii ze źródeł odnawialnych (art. 41 rozporządzenia 651/2014) ustala się w następujący sposób:

- wydatki wyodrębnione - w przypadku gdy koszty inwestycji w produkcję energii ze źródeł odnawialnych można wyodrębnić z całkowitych kosztów inwestycji jako oddzielną inwestycję, na przykład jako łatwy do wyodrębnienia dodatkowy element w już istniejącym obiekcie, taki koszt związany z energią ze źródeł odnawialnych stanowi koszty kwalifikowalne;
- wydatki referencyjne - w przypadku gdy koszty inwestycji w wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych można określić poprzez odniesienie do podobnej, mniej przyjaznej dla środowiska inwestycji, która prawdopodobnie zostałaby przeprowadzona w przypadku braku pomocy, taka różnica między kosztami obu inwestycji określa koszt związany z energią ze źródeł odnawialnych i stanowi koszty kwalifikowalne. Aby określić wartość wydatków kwalifikowanych należy zastosować wzór kalkulacji dodatkowych kosztów inwestycji stanowiący załącznik nr 8 do Ogłoszenia o konkursie i tak określone wydatki (w polu: Różnica nakładów pomiędzy instalacją referencyjną a

instalacją planowaną (Koszty kwalifikowane) przenieść do Wniosku i wpisać w harmonogram rzeczowo –finansowy.

- małe instalacje - w przypadku niektórych małych instalacji, gdzie nie można określić mniej przyjaznej dla środowiska inwestycji, gdyż nie istnieją zakłady o ograniczonej wielkości, koszty kwalifikowalne stanowią całkowite koszty inwestycji w celu osiągnięcia wyższego poziomu ochrony środowiska. W przypadku pozyskiwania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii nieposiadającą instalacji referencyjnej będzie instalacja produkująca mniej niż 400 MWh rocznie.

Niezależnie od sposobu ustalania kosztów (wyodrębnione, referencyjne), kluczowe jest to, że pomoc może być udzielona tylko na pokrycie dodatkowych kosztów inwestycji, niezbędnych do propagowania wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, które są bezpośrednio związane z osiągnięciem wyższego poziomu ochrony środowiska.

W celu określenia instalacji referencyjnej można posłużyć się kalkulatorem (<http://ptez.pl/raporty>), do którego odwołuje się załącznik nr 8 do [Ogłoszenia o konkursie](#). Wyodrębnienie kosztów inwestycji w OZE jest podstawowym warunkiem rozpatrywania wydatku w kategoriach danego przeznaczenia pomocy. Trzeba określić koszty instalacji OZE. Natomiast wartość dofinansowania należy określić z uwzględnieniem instalacji referencyjnej.

W ramach projektu rozważamy zakup usługi doradczej od polskiej jednostki naukowej. Usługa będzie dotyczyła konsultacji w zakresie ustalania optymalnego procesu rehabilitacji osób po przebytej chorobie COVID-19. Czy w tym momencie (po właściwym uzasadnieniu konieczności zakupu usługi i jej zakresu) prawdopodobne jest otrzymanie punktów w ramach kryterium „Współpraca z polskimi jednostkami badawczo-rozwojowymi”?

Jeśli wnioskodawca planuje współpracę z jednostką badawczo-rozwojową, należy wskazać we wniosku w jakim stopniu wnioskodawca przewidział w projekcie

współpracę z polskimi jednostkami badawczo-rozwojowymi, należy opisać charakter planowanej współpracy tj. jakie działania (prace rozwojowe) zostały zaplanowane do realizacji przez jednostkę badawczo-rozwojową. Wnioskodawca powinien określić rolę jednostki badawczo-rozwojowej w kontekście działań przewidzianych do realizacji w projekcie oraz zakresu rzeczowo-finansowego projektu. Należy wskazać we wniosku, w jaki sposób współpraca z jednostką badawczo-rozwojową przyczyni się do opracowania i/lub wdrożenia innowacji w ramach projektu. Dokumentacja konkursowa nie przewiduje opisu konkretnych modeli współpracy i nie wskazuje preferowanych, co oznacza, że to od wnioskodawcy zależy szczegółowość opisu współpracy z jednostką. Należy zauważyć, że jakość współpracy z jednostką badawczo-rozwojową będzie podlegać ocenie, a projekt może uzyskać dodatkowe punkty, jednakże samo opisanie współpracy z jednostką badawczo-rozwojową w projekcie nie jest wystarczające do uznania kryterium za spełnione.

Nie należy wybierać jednostki przed złożeniem wniosku. We wniosku o udzielenie wsparcia Wnioskodawca zadeklaruje, czy w projekcie będzie brała udział jednostka badawczo-rozwojowa oraz przedstawi opis potencjalnej współpracy. Może wskazać potencjalne jednostki, z którymi planuje nawiązanie współpracy lub jednostki, uczelnie z którymi już współpracował jednak wyboru konkretnego podmiotu w tym zakresie może dokonać dopiero w okresie kwalifikowalności wydatków, w przypadku pozytywnej oceny projektu tj. najwcześniej po ogłoszeniu przez PARP listy projektów rekomendowanych do wsparcia.

W związku z planowanym przedsięwzięciem rozmawiamy z dwoma potencjalnymi partnerami z Norwegii. Jeden z nich to organizator eventów, który w ramach umowy partnerskiej z nami mógłby realizować (w sposób odpłatny lub nieodpłatny) na terenie Norwegii promocję naszych usług świadczonych w Polsce. Drugi podmiot w ramach partnerstwa mógłby zaopatrzyć łódzie w wyposażenie (sprzedać je nam) tj. cumy, odbijacze, boje itp. Czy któryś z ww. wariantów może spowodować, że projekt zostanie zdyskwalifikowany przez komisję oceniającą lub uznany za partnerstwo zgodnie z definicją zawartą w

dokumentacji programowej (§ 6. ust. 5 ogłoszenia konkursu) „Zadania partnera w ramach projektu mogą być ograniczone do dostawy towarów, realizacji robót budowlanych lub świadczenia usług.”?

Zgodnie z Kryterium oceny „Kwalifikowalność partnera” ocenie będzie podlegał m. in. fakt, czy partnera i wnioskodawcę łączy ten sam cel gospodarczy i społeczny, który ma być zrealizowany poprzez wdrożenie nowego produktu. Ponadto, przedmiotem oceny będzie zastosowanie przy wyborze partnera najlepszych praktyk biznesowych w celu osiągnięcia najlepszych rezultatów w stosunku do poniesionych nakładów, zapewniając najwyższe standardy etyczne i unikając konfliktu interesów. Zatem wybór partnera zajmującego się działalnością inną niż przedmiot projektu, może zostać uznane niespełnienie powyższych elementów kryterium.

Partner powinien brać aktywny udział w fazie koncepcyjnej projektu, wspólnie z Wnioskodawcą przygotowując i uzgadniając projekt umowy partnerstwa przed złożeniem wniosku.

Należy opisać planowane do realizacji działania (zadania) partnera, które powinny być spójne z zadaniami określonymi w projekcie umowy partnerskiej oraz opisać ich znaczenie dla osiągnięcia planowanych celów i rezultatów projektu.

Pomiędzy wnioskodawcą i partnerem powinien zostać ustanowiony jasny podział obowiązków i odpowiedzialności. Należy mieć na uwadze, że w toku oceny jakości partnerstwa ocenie będzie podlegać, czy partnera i wnioskodawcę łączy ten sam cel gospodarczy i społeczny, który ma być zrealizowany poprzez wdrożenie projektu oraz stopień zaangażowania partnera w przygotowanie projektu, jego wdrażanie i wkład w osiągnięcie zakładanych rezultatów projektu.

Zgodnie z § 6 ust. 5 Ogłoszenia konkursu zadania partnera w ramach projektu mogą być ograniczone do dostawy towarów, realizacji robót budowlanych lub świadczenia usług, jednakże należy zwrócić uwagę, że partnerstwa obejmujące jedynie zamówienie od podmiotu norweskiego produktu „z półki”, bez wykazania wspólnych celów gospodarczych lub społecznych oraz bez odpowiedniego zaangażowania partnera w osiągnięcie celów projektu nie będą uznane za partnerstwo.

Podobnie w przypadku, gdy przedmiotem projektu będzie jedynie wytworzenie produktu, usługi lub rozwiązania na zamówienie podmiotu norweskiego.

Za projekt partnerski nie będą również uznane działania polegające na wprowadzaniu na rynek norweski polskich produktów oraz zlecenie podmiotom norweskim usług marketingu, promocji i pośrednictwa w sprzedaży produktów lub usług w Norwegii.

W związku z tym, że arkusz kalkulacyjny obejmuje 10 lat analizy a jest zablokowany do edycji, proszę o wyjaśnienie w jaki sposób wyliczyć prawidłowo wartość NPV dla projektu, którego okres odniesienia (eksploatacji) wykracza poza w/w okres (fotowoltaika)? Jednym z możliwych rozwiązań nie wymagających zmiany arkusza Zał.7 jest uwzględnienie w zakładce E. Założenia wartości rezydualnej inwestycji w ostatnim roku analizy - np. jako: Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów - z odpowiednim omówieniem we wniosku. Okres obejmujący zatem krótszy okres niż okres rzeczywistej eksploatacji (np. tylko 8-10 lat przepływów) jest zbyt krótki dla celów analizy NPV, co może mieć negatywny wpływ na ocenę opłacalności. Proszę zatem o informację czy i jak wartość rezydualna inwestycji może zostać włączona do obliczeń zdyskontowanego dochodu operacji w tabelach finansowych?

Zgodnie ze wskazówkami zawartymi w [Instrukcji wypełniania wniosku](#) (Tabela Wskaźniki finansowe) Wskaźnik NPV należy obliczyć wyłącznie dla projektu, którego dotyczy wniosek. Wskaźnik NPV należy wyliczyć zgodnie ze wskazówkami zawartymi w arkuszu. Obliczając wskaźnik NPV należy: - prognozę sporządzić w cenach stałych, - przyjąć 5% stopę dyskonta, - w obliczeniach nie należy uwzględniać wpływów z dotacji, nakładów odtworzeniowych oraz wartości rezydualnej, - NPV należy wyliczyć dla okresu używalności środków trwałych nabywanych w ramach projektu jednak w okresie nie dłuższym niż 10 lat, - w pierwszym roku projekcji nie należy dyskontować nakładów inwestycyjnych. W przypadku wykazania wskaźników w dłuższym okresie czasu niż 10 lat nie jest możliwe wykonanie tego w ramach aktualnych arkuszy jednak dopuszczalne jest dodanie dodatkowego arkusza i przy zastosowaniu tych samych

reguł przedstawienie Wskaźników w dłuższym okresie czasu. Należy przedstawić szczegółowe założenia do przyjętych wyliczeń we wniosku o wsparcie w sekcji IX Optymalność i znaczenie realizacji projektu pole: Szczegółowe założenia do tabel finansowych. Jednocześnie należy dodatkowo uzasadnić dodanie tabeli z dłuższym okresem odniesienia uwzględniając nie tylko przychody, ale inne koszty związane z długim użytkowaniem infrastruktury (np. konserwacji) lub nakłady odtworzeniowe na inne urządzenia wspomagające, które nie będą mogły pracować tyle lat bez wymiany. Dodatkowo powinny być opisane ryzyka związane również z dłuższym okresem planowania.

W § 12. Trwałość projektu w ust. 3 wzoru umowy jest taki zapis " W przypadku projektów, w których kwalifikowalne są roboty budowlane, Beneficjent zobowiązany jest przez okres 5 lat od rozliczenia projektu: zachować własność oraz wykorzystywać na cele projektu nieruchomości, której dotyczyły te roboty. W tym okresie nieruchomość nie może być przedmiotem najmu, dzierżawy oraz nie może być obciążona hipoteką". Chcielibyśmy aplikować o środki we wskazanym schemacie i planujemy w ramach zakresu rzeczowego wykonać roboty budowlane, które będą dotyczyły hali produkcyjnej. Jednocześnie podpisaliśmy umowę na dofinansowanie projektu z zakresu termomodernizacji ww. hali z innego projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego. Zakończenie realizacji tego projektu zgodnie z podpisaną umową z Urzędem Marszałkowskim planowane jest na 31.12.2020 r. jednak istnieje duża szansa, że projekt zostanie zakończony i rozliczony wcześniej niż we wskazanym terminie. Jako zabezpieczenie ustanowiona została hipoteka na wskazanej nieruchomości na rzecz Urzędu Marszałkowskiego na kwotę 1 317 524,26 zł, która będzie obowiązywać również przez 3 lata trwałości projektu. Wartość nieruchomości wynosi ok. 4 mln zł. Czy w związku z tym, jeżeli chcielibyśmy zrealizować projekt w zupełnie innym

zakresie z funduszy norweskich i zakończyć/rozliczyć go w okresie trwałości projektu z RPO to ww. zapis wyklucza możliwość wykonania przez nas w projekcie robót budowlanych? Czy jeśli natomiast zaplanowalibyśmy projekt do 2024 r., czyli po upływie okresu trwałości projektu z RPO i tym samym zwolnienia hipoteki byłaby możliwość zaplanowania robót budowlanych?

Zgodnie z przytoczonym paragrafem umowy ws projektu : W przypadku projektów, w których kwalifikowalne są roboty budowlane, Beneficjent zobowiązany jest przez okres 5 lat od rozliczenia projektu: zachować własność oraz wykorzystywać na cele projektu nieruchomości, której dotyczyły te roboty. W tym okresie nieruchomości nie może być przedmiotem najmu, dzierżawy oraz nie może być obciążona hipoteką (zgodnie z przypisem: Dopuszczalne jest obciążenie hipoteką na rzecz instytucji udzielającej Beneficjentowi finansowania na projekt). Oznacza to że w okresie trwałości (czyli po zakończeniu projektu w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego +5 lat) dana nieruchomość, w której były prowadzone roboty budowlane w ramach projektu finansowanego z NMF, nie może być obciążona hipoteką na rzecz innego podmiotu. Jeśli zatem okresy trwałości RPO i NMF nałożą się na siebie i będzie ustanowiona hipotek na danej nieruchomości na rzecz podmiotu trzeciego, to nie będzie możliwe spełnienie powyższego warunku, zatem nie będzie możliwe spełnienia warunków umowy ws projektu.

Weryfikacja prognoz finansowych – czy jeżeli w prognozach założymy określone przychody, a w okresie trwałości ich wysokość będzie niższa to może to skutkować koniecznością zwrotu dotacji lub jej części?

Zwrot dofinansowania, w tym jego przesłanki i warunki, został szczegółowo opisany w par. 19 umowy o udzielenie wsparcia. W powyższym paragrafie nie zamieszczono przesłanki, która nakazywałaby zwrot dofinansowania w przypadku różnicy pomiędzy faktycznie osiągniętymi wynikami finansowymi a prognozami zamieszczonymi w załączniku do wniosku. Prognozy finansowe powinny zostać przeprowadzone na podstawie rzetelnych, posiadanych przez Wnioskodawcę informacji. Zwracamy

uwagę, że prognozy mogą różnić się od przyszłych, realnie osiągniętych wyników finansowych jednak w momencie składania wniosku Wnioskodawca zobligowany jest do przedstawienia informacji finansowych na podstawie obliczeń dokonanych w dobrej wierze zgodnie z zasadami najlepszej praktyki. Zgodnie z [Instrukcją wypełniania wniosku](#) „przedstawione prognozy muszą opierać się na realnych założeniach oraz wynikach analiz lub ewentualnie przeprowadzonych badaniach, w szczególności dotyczących wielkości popytu i sprzedaży. Prognozy muszą być dostosowane do specyfiki danego przedsiębiorstwa oraz branży, w której ono funkcjonuje”. Wszelkie informacje dotyczące przeprowadzonej analizy finansowej oraz założeń poczynionych przez Wnioskodawcę w celu oszacowania przyszłych wyników finansowych powinny być opisane w polu „Szczegółowe założenia do prognoz finansowych (tabele finansowe) załączonych do wniosku o udzielenie wsparcia”. Dodatkowo prawidłowość i realność danych zawartych w tabelach finansowych załączonych do wniosku będzie elementem oceny ze strony ekspertów oceniających wnioski.

Wnioskodawca planuje kompleksową inwestycję związaną z przystanią przy jeziorze. Inwestycja miałaby objąć m.in. remont i adaptację istniejącego budynku starego schroniska młodzieżowego w celu stworzenia bazy noclegowej (5 apartamentów) dla klientów wypożyczalni łodzi, a także wymianę w istniejących łodziach napędów spalinowych na elektryczne, wyposażenie portu w stanowiska do ładowania akumulatorów łodzi z napędem elektrycznym, zainstalowanie paneli fotowoltaicznych w celu pozyskiwania energii (nie tylko dla stacji ładowania ale również dla całej infrastruktury przystani). Czy w ramach wydatku związanego z remontem i adaptacją budynku możliwe jest dokonanie prac związanych np. z elewacją, wymianą instalacji wodnej, elektrycznej, wymiana podłóg etc.? Czy możliwe jest ich przyporządkowanie do kategorii wydatków roboty i materiały budowlane – RPI? Czy w ramach wydatku związanego z remontem i

adaptacją budynku możliwy jest również zakup wyposażenia do tego budynku – pokoje (łóżka, szafy i inne wyposażenie) i łazienki (toalety, prysznice etc.)? Czy możliwe jest ich przyporządkowanie do kategorii środki trwałe – RPI?

Celem Programu „Rozwój Przedsiębiorczości i Innowacje” jest podniesienie wartości dodanej oraz zrównoważony wzrost poprzez rozwój polskich przedsiębiorstw oparty na innowacjach. Schemat innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich ma zaś na celu zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorców prowadzących działalność w obszarze wód śródlądowych, morskich lub ich bezpośredniego otoczenia poprzez realizację działań prowadzących do wdrożenia w przedsiębiorstwie innowacyjnych procesów, produktów, usług lub rozwiązań.

Natomiast dla określenia rodzaju przyznawanej pomocy istotne jest dokładne wskazanie klientów „przystani przy jeziorze”. W przypadku, gdy klientami przystani portowej, mariny będą wyłącznie klienci indywidualni nieprowadzący działalności transportowej, tj. żeglarze, kajakarze, pływonurkowie, amatorzy sportów wodnych i osoby cumujące łodzi wynajęte bez załogi i nie są świadczone usługi portowe związane z transportem, nie jest możliwe sfinansowanie planowanej inwestycji w ramach pomocy na rzecz portów śródlądowych i wskazanych powyżej kategorii wydatków.

W takim przypadku należy rozważyć, czy planowana inwestycja jest jedną z czterech rodzajów inwestycji początkowej (definicja inwestycji początkowej jest wskazana w opisie do sekcji XV wniosku) i czy spełnione są inne warunki udzielania pomocy w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej, co daje możliwość sfinansowania planowanej inwestycji w ramach kategorii wydatków określonych pod nazwą: roboty i materiały budowlane oraz zakup nowych środków trwałych.

Natomiast wydatki wskazane we wniosku jako kwalifikowane, zarówno w ramach RPI, jak i innych rodzajów pomocy podlegają ocenie eksperckiej pod kątem kryterium wyboru projektów nr 7 (załącznik 5 do [Ogłoszenia konkursu](#)): ”Wydatki w ramach projektu są kwalifikowalne, racjonalne i uzasadnione z punktu widzenia zakresu i celu projektu oraz celów Programu i danego schematu”.

Z treści wniosku powinno wynikać, że wskazane w pytaniu wydatki, w tym na remont budynku (elewacji, wymiana instalacji, podłóg, remont łazienek, pryszniców) oraz na wymianę napędów spalinowych na elektryczne i wykonanie stanowiska ładowania są niezbędne do wdrożenia w przedsiębiorstwie innowacyjnego procesu i/lub produktu i/lub usługi i/lub rozwiązania. Jeśli spełnione są powyższe warunki - daje to możliwość zaliczenia wymienionych wydatków do kwalifikowanych zgodnie z kategoriami określonych w RPI pod nazwą: roboty i materiały budowlane lub zakup nowych środków trwałych.

Zakup i montaż paneli fotowoltaicznych można zaliczyć pod pewnymi warunkami do RPI lub do jednej z kategorii wydatków związanych z pomocy na środowisko. Warunki zaliczenia ww. wydatków związanych z wytwarzaniem energii do RPI:

1. wytwarzanie energii nie jest podstawowym celem projektu (większość kosztów nie powinna być związana z wytwarzaniem energii)
2. zdolność wytwarzania energii powinna być dostosowana do potrzeb przedsiębiorstwa, co oznacza, że celem jest zużycie wytworzonej energii na potrzeby własne, a więc maksymalnie 20% zaplanowanej do wytworzenia energii może zostać sprzedane (na podstawie analizy ex ante)
3. w odniesieniu do źródła energii, jedynie inwestycje, które kwalifikowałyby się do otrzymania pomocy na podstawie zasad dotyczących pomocy państwa w sektorze energii, będą uznane za kwalifikowane czyli np. produkcja z OZE lub wysokosprawna kogeneracja (ale nie np. zasilanie silnikiem wysokosprężonym).

Jeśli wydatki na zakup wyposażenia pokoi (łóżka, szafy i inne wyposażenie ruchome) oraz wyposażenia łazienek nie spełniają definicji środków trwałych wynikającej z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości - nie są uznawane za kwalifikowane. Także wydatki na wyposażenie (jeśli wystąpią w projekcie) są analizowane pod kątem spełnienia kryterium wyboru projektów nr 5.

Wnioskodawca posiada 2 przyłącza o mocy umownej po 70 kW. Dlatego w ramach projektu nie może wykonać jednej instalacji o mocy 0,1 MW,

tylko dwie o mocy 0,05 MW, gdyż powinno mieć przyłącze o min. mocy 100 KW. Aby wykonać przyłącze o mocy 100 KW, należałoby ponieść wysoki koszt wymiany transformatora OSD Ene, co z punktu widzenia zasadności wydatku jest po pierwsze nieekonomiczne, po drugie niegospodarne (bo ma już przyłącze). W obliczu tej sytuacji czy dwie instalacje fotowoltaiczne, jakie będą ujęte w projekcie, należy uwzględnić jako dwie mikroinstalacje, czy jako jedną instalację i wówczas wykazywać instalację referencyjną?

Zgodnie z [Instrukcją wypełniania wniosku](#) „mała instalacja” jest określona następującą definicją: „małe instalacje - w przypadku niektórych małych instalacji, gdzie nie można określić mniej przyjaznej dla środowiska inwestycji, gdyż nie istnieją zakłady o ograniczonej wielkości, koszty kwalifikowalne stanowią całkowite koszty inwestycji w celu osiągnięcia wyższego poziomu ochrony środowiska. W przypadku pozyskiwania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii nieposiadającą instalacji referencyjnej będzie instalacja produkująca mniej niż 400 MWh rocznie”. Oznacza to, że pierwszym warunkiem dotyczącym małej instalacji jest wielkość produkcji energii elektrycznej. W odniesieniu do mocy Instrukcja zawiera następujące odniesienie: „Zgodnie z dokumentem pt. „Analiza w celu określenia nakładów inwestycyjnych instalacji referencyjnych dla projektów OZE i wysokosprawnej kogeneracji do obliczenia kwoty pomocy inwestycyjnej”. do którego odnosi się treść załącznika nr 8 do [Ogłoszenia konkursu](#) „Wzór kalkulacji dodatkowych kosztów inwestycji (pomoc na ochronę środowiska)” w odniesieniu do instalacji referencyjnej dla produkcji energii elektrycznej z OZE „najmniejszą analizowaną instalacją referencyjną był układ z jednym silnikiem gazowym o mocy 0,4 MWe. W mniejszych zakresach mocy komercyjnie i powszechnie silniki gazowe występują od mocy 0,05 MWe z produkcją na poziomie 400 MWh/r. W związku z tym przyjęto granicę 0,05 MW lub 400 MWh/r jako minimalną wielkość źródła OZE, poniżej której nie występuje instalacja referencyjna”. Należy zauważyć, iż kalkulator inwestycji referencyjnej udostępniony pod podanym powyżej adresem uniemożliwia wpisanie wartości niższej niż 400 MWh w polu ”. Oznacza to, że drugą z przesłanek jest moc

instalacji, która została określona na minimalnym poziomie 0,05MW co jest równe 50 kw. W opisywanym przykładzie nawet jedna instalacja (o mocy 70 kw) będzie instalacją, co do której należy podać inwestycję referencyjną. Jednak bardziej istotną przesłanką jest wartość produkowanej energii gdzie roczna wartość musi wynosić co najmniej 400 MWh. Jest to minimalna wartość, poniżej której kalkulator inwestycji referencyjnych uniemożliwia wpisywanie wartości.

Wzór umowy - § 12 Trwałość projektu. W przypadku projektów, w których kwalifikowalne są roboty budowlane, Beneficjent zobowiązany jest przez okres 5 lat od rozliczenia projektu: zachować własność oraz wykorzystywać na cele projektu nieruchomość, której dotyczyły te roboty. W tym okresie nieruchomość nie może być przedmiotem najmu, dzierżawy oraz nie może być obciążona hipoteką. Czy jest możliwość by w okresie trwałości projektu dokonać darowizny nieruchomości na której realizowane i kwalifikowane były roboty budowlane na członka rodziny, z zastrzeżeniem w Akcie Notarialnym i księdze wieczystej, że Beneficjent przez wymagany trwałością projektu okres będzie nadal realizował na nieruchomości założenia projektu wymagane w związku z zawartą umową o dofinansowanie?

Zgodnie z treścią cytowanego § 12 ustęp 3 umowy o udzielenie wsparcia dokonanie aktu darowizny na rzecz innej osoby lub podmiotu niebędącego Beneficjentem nieruchomości, w której realizowane są/były prace budowlane jest niemożliwe przed upłynięciem czasu wskazanego w powyższym paragrafie.

Zadania partnera w ramach projektu mogą być ograniczone do dostawy towarów, realizacji robót budowlanych lub świadczenia usług. Czy oznacza to, że partner projektu może być dostawcą planowanego do zakupu środka trwałego? Czy jako dostawca środka trwałego, może być dystrybutorem?

Zgodnie z zapisami Ogłoszenia konkursu § 6 Projekty partnerskie, „zadania partnera w ramach projektu mogą być ograniczone do dostawy towarów, realizacji robót budowlanych lub świadczenia usług”. Jednak przy wyborze partnera oraz przy definiowaniu jego obowiązków należy zwrócić uwagę na to, że zgodnie z Kryteriami wyboru projektów wskazanymi w Załączniku 5 do Ogłoszenia konkursu, w trakcie oceny wniosku o udzielenie wsparcia ocenie podlega również jakość partnerstwa, w tym stopień zaangażowania partnera w przygotowanie projektu, wdrażanie i wkład w osiągnięcie zakładanych rezultatów projektu (etap II oceny wniosku, kryterium 8, punkt 3). Zgodnie z zapisami Ogłoszenia konkursu § 6 Projekty partnerskie Wnioskodawcę i partnera projektu łączy ten sam cel gospodarczy i społeczny, który ma być zrealizowany poprzez realizację projektu, a Wnioskodawca dokonuje wyboru partnera stosując najlepsze praktyki biznesowe w celu osiągnięcia najlepszych rezultatów w stosunku do poniesionych nakładów, przestrzegając najwyższych standardów etycznych i unikając konfliktu interesów. Do wyboru partnera nie mają zastosowania Wytyczne w zakresie udzielania zamówień.

Ponadto Partner powinien brać aktywny udział w fazie koncepcyjnej projektu, wspólnie z Wnioskodawcą przygotowując i uzgadniając projekt umowy partnerstwa przed złożeniem wniosku. Projekt Umowy partnerstwa podlega weryfikacji w procesie oceny wniosku o udzielenie wsparcia, a jej wzór został określony w Załączniku 6 Ogłoszenia konkursu Programu „Rozwój Przedsiębiorczości i Innowacje. Zatem partnerstwo polegające tylko i wyłącznie na zakupie od podmiotu norweskiego środka trwałego nie będzie uznane za partnerstwo. Odnośnie drugiego pytania, informuję, że nie zostały ustanowione ograniczenia dotyczące charakteru działalności partnera, ale należy pamiętać, że ocenie będzie podlegał fakt, czy partnera i wnioskodawcę łączy ten sam cel gospodarczy i społeczny, który ma być zrealizowany poprzez wdrożenie nowego produktu oraz jak zostało zauważone w pytaniu poniżej, czy działalność partnera jest zbieżna z przedmiotem projektu.

Zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie: Planowane działania w schemacie innowacje w obszarze wód śródlądowych lub morskich mogą obejmować: zastosowanie w przedsiębiorstwie lub

wprowadzenie na rynek (komercjalizację) innowacyjnych procesów, produktów, usług lub rozwiązań. Zastosowanie lub wprowadzenie na rynek może być zrealizowane w wyniku opracowania a sam etap opracowania może być przedmiotem dofinansowania. Jednakże projekt składający się tylko i wyłącznie z etapu opracowania (czyli tylko i wyłącznie z prac koncepcyjnych, badawczo - rozwojowych) nie będzie uznany za zgodny z celami i działaniami schematu określonymi w Ogłoszeniu konkursu. Czy "etap opracowania może być przedmiotem dofinansowania" rozumiany jest jako realizacja prac rozwojowych? Z powyższego wynika, że projekt polegający wyłącznie na pracach rozwojowych nie otrzyma dofinansowania. Czy warunkiem otrzymania dofinansowania jest realizacji inwestycji? Ponadto, planowane działania w schemacie innowacje mogą obejmować zastosowanie w przedsiębiorstwie lub wprowadzenie na rynek (komercjalizację) m.in. innowacyjnych procesów. Czy przedmiotem dofinansowania może być projekt polegający na opracowaniu innowacyjnej technologii, a następnie komercjalizacja tej technologii poprzez sprzedaż licencji innym podmiotom?

Projekt nie może obejmować tylko opracowania produktu/usługi/technologii lub rozwiązania, musi obejmować co najmniej zastosowanie opracowanego rozwiązania w działalności gospodarczej przedsiębiorcy lub wprowadzenie na rynek nowej usługi/technologii lub produktu. Etap opracowania może być realizowany w ramach prac rozwojowych (kategorie wydatków) lub zlecenia usług doradczych polegających na opracowaniu. Należy odróżnić kategorie wydatków od rezultatów końcowych projektu. rezultatem końcowym musi być zastosowanie w praktyce (wdrożenie) opracowanego rozwiązania lub wytworzenie gotowego do sprzedaży produktu, rozwiązania, technologii lub usługi. Wskazana komercjalizacja opracowanej technologii poprzez sprzedaż licencji będzie wprowadzeniem na rynek opracowanej technologii. Należy jednak pamiętać że zadania w projekcie i wszystkie wydatki mają

wskazywać jednoznacznie że opracowana technologia w wyniku projektu będzie gotowa do wdrożenia - nie będzie to tylko wersja testowa wymagająca dalszych prac bez gotowości do sprzedaży.

Zgodnie z umową wskaźniki celu mają być osiągnięte do czasu zakończenia okresu kwalifikowalności wydatków. Czy takie wskaźniki jak: Szacunkowe zmniejszenie rocznej emisji CO₂(tony); Szacunkowe zmniejszenie rocznego poboru energii elektrycznej(GWh); Szacunkowa roczna wielkość odpadów pochodzących z produkcji i działania przedsiębiorstwa, która została przetworzona, odzyskana bądź niewytworzona(tony); Szacowany roczny wzrost rocznych obrotów; Szacowany roczny wzrost zysków operacyjnych netto ;również mają zostać osiągnięte w tym czasie czy może w innym terminie np. w okresie trwałości?

Wyżej wymienione kwestie opisane są w [Instrukcji wypełniania wniosku](#) w sekcji poświęconej Wskaźnikom. Ponadto zgodnie z wzorem umowy § 6 ust 2. do dnia zakończenia okresu kwalifikowalności wydatków dla projektu, Beneficjent jest zobowiązany do zrealizowania pełnego zakresu rzeczowego i finansowego projektu, osiągnięcia celów projektu, w tym wskaźników, z zastrzeżeniem ust. 3, § 4 ust. 3 i § 17 ust. 7, oraz złożenia wniosku o płatność końcową.

§ 13. Wkład własny. Wnioskodawca (beneficjent) powinien zapewnić finansowanie całego projektu (tj. musi dysponować środkami finansowymi wystarczającymi na realizację projektu, na zapewnienie jego płynności finansowej, z uwzględnieniem dofinansowania).” Czy powyższe stwierdzenie odnosi się jedynie do wkładu własnego, czy też całości kosztów projektu? Tj. czy Wnioskodawca powinien posiadać odpowiednie środki na sfinansowanie całego projektu niezależnie od otrzymanego dofinansowania, czy też chodzi o środki na sfinansowanie

części kosztów, którego wsparcie nie obejmuje? Jeśli powyższy zapis odnosi się do całości kosztów projektu, to czy w toku weryfikacji spełniania ww. wymogu będą brane pod uwagę załączone prognozy finansowe i w ten sposób zweryfikują Państwo zapewnienie odpowiedniej płynności finansowej niezbędnej do realizacji projektu, czy też konieczne będzie dostarczenie dodatkowych dokumentów/informacji w tym zakresie?

Zapis § 13 [Ogłoszenia konkursu](#) odnosi się, zgodnie z brzmieniem, do całości budżetu projektu (tj. wnioskodawca musi dysponować środkami finansowymi wystarczającymi na realizację projektu, na zapewnienie jego płynności finansowej, z uwzględnieniem dofinansowania).

Jak wspomniano w [Kryterium](#) oceny nr 5 (załącznik nr 5 do Ogłoszenia konkursu) ocenie podlega czy i w jakim stopniu wnioskodawca posiada odpowiednie środki finansowe do sfinansowania całości wydatków w ramach projektu. Wnioskodawca musi dysponować środkami finansowymi wystarczającymi na realizację projektu, na zapewnienie jego płynności finansowej z uwzględnieniem dofinansowania.

Zatem we wniosku, w Sekcji IX, w polu Uzasadnienie zdolności wnioskodawcy do sfinansowania projektu należy wyczerpująco opisać i wskazać, jakie zasoby finansowe służące do sfinansowania realizacji projektu posiada wnioskodawca. Jeżeli wnioskodawca do realizacji projektu potrzebuje zewnętrznych źródeł finansowania, należy dokładnie opisać je w tym polu, w tym opisać warunki pozyskania planowanego finansowania zewnętrznego (kto udzieli kredytu lub pożyczki, w jakiej wysokości i na jakich warunkach). Jeżeli Wnioskodawca wskaże posiadaną promesę, na etapie merytorycznej oceny wniosku może zostać poproszony przez ekspertów oceniających wnioski o jej przedstawienie. W ocenie tego kryterium eksperci oceniający badają również dane finansowe przedstawione w Tabelach finansowych wnioskodawcy (załącznik 7 do Ogłoszenia), które powinny być spójne z opisem tego punktu wniosku (w Tabelach powinny znaleźć odzwierciedlenie kredyty i pożyczki oraz koszty z nimi związane), a jeśli projekt nie wymaga zewnętrznego finansowania,

to Tabele powinny wskazywać na stan środków pozwalających na finansowanie własne.

Zwracamy uwagę na zapisy Wzoru umowy w sprawie projektu (§ 8 ust. 9 oraz 12): łączna kwota zaliczki nie może przekroczyć 40% dofinansowania. W przypadku refundacji warunkiem wypłaty dofinansowania jest złożenie wniosku o płatność i zatwierdzenie przez PARP poniesionych przez Beneficjenta wydatków kwalifikowalnych oraz pozytywne zweryfikowanie części sprawozdawczej wniosku o płatność. Zatem poza zaliczką dofinansowania, muszą Państwo finansować projekt ze środków własnych, w tym VAT, które to po zatwierdzeniu wniosku o płatność będą Państwu wypłacane zgodnie z przysługującą intensywnością wsparcia rozliczanych wydatków. Jednocześnie, PARP weryfikuje i zatwierdza wniosek o płatność w terminie 60 dni od dnia otrzymania prawidłowo wypełnionego i kompletnego wniosku o płatność, a ten termin może jeszcze ulec wydłużeniu, na co wskazano w ust. 13 wspomnianego paragrafu. Jednocześnie, zgodnie z § 8 ust. 18 wzoru umowy, płatność końcowa może zostać zrealizowana po spełnieniu kolejnych warunków, związanych z rozliczeniem całości projektu w tym osiągnięciem wskaźników z zakresu merytorycznego projektu.

Należy wziąć pod uwagę również zapisy (§ 8 ust. 16 wzoru umowy).